

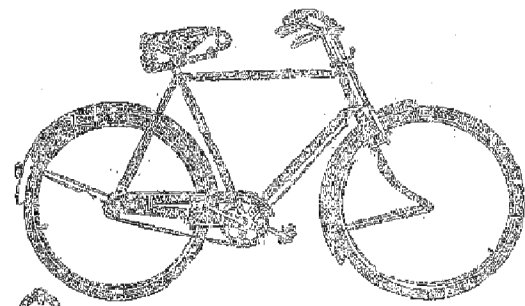

కలిగినది, చేగొన్నది, బలిష్ఠమైనది ది యన్ ఎ **BSA**

కష్టాకమైన దియన్ ఎ తిరిగి వచ్చింది! ప్రపంచ
 ప్రఖ్యాతమైన దీని సాంస్కృతిక సాందర్యము
 బలిష్ఠత కూడా ఉత్సాహ పూరితులైన యువకులు
 మినాయానంగా పైకిలు తీర్చే అనందాన్ని తిరిగి
 కలిగించడానికి భారతదేశంలో అవి తిరిగి ప్రవేశ
 పెట్టబడుతున్నాయి. ప్రపంచంలో ఈ దేశమందు
 మేలిరకపు సైకిళ్లను తయారు చేసేవారిచే ఇది
 తీర్చి కలిగిన అధిక ప్రమాదాలకు అనుగుణంగా
 ఇప్పుడు తయారు చేయబడింది.

ఇది కయాంబోయిడికలి:
 టి. టి. సైకిల్స్ అఫ్ ఇండియా, అంబర్నూరు, మద్రాసు-55.
 ప్రోట్రాక్షన్ బ్రు: బ్యాన్ ఇన్ డెన్స్ మెంబర్స్ అఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్,
 బెంగళూరు.

బైక్ ను గురించి ఆలోచిస్తున్నారా!
 ది యన్ ఎని జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి

ది యన్ ఎ ఎలా బంటికి భూషణము

రాజనీతిరే దూకుకల్గునచేసి నాటికే, నేటికీ
అభిమానధనుడైన ఏకైక రాజాజుగా
మబిలి నీలివిపోయిన సుయోధన
సౌర్యబోముని సుమనోహరగాడ!
నేడే కూడండి!

రామకృష్ణ : ఎన్.ఎ టి కంప్లైన్ వారి
శ్రీ క్రిష్ణపాండవీయం

విజయవాడ : యస్.టి.రామారావు B.A. స్కూల్ త్రివిక్రమరావు

ఉత్తరాలు

21-1-66 ఆంధ్ర సచిత్ర వార పత్రికలో ప్రచురించిన “క్రికెట్ సర్వ జ్ఞాదు విజ్ఞ” అన్న వ్యాసం నన్నెంతో ఆకర్షించింది. శ్రీ గోపాలరత్నంగారు, భారత దేశ క్రికెట్ ఆట పితామహుడైన ‘విజ్ఞ’ని గురించి చక్కగా వ్రాశారు చాలా మందికి ‘విజ్ఞ’ కేవలం క్రికెట్ ‘విజ్ఞ’ గనే తెలుసు. శ్రీ గోపాలరత్నంగారు, విజ్ఞకి ఇతర విషయములలో గల ప్రాముఖ్యతను కూడా చక్కగా తెలియపరచారు.

డి. ఆర్. ఎస్. ప్రసాద్ (విజయవాడ) పనితాలోకం

14-1-66 సంచికలో ప్రచురించిన ‘పాశ్చాత్యులనుకరణ ఎంత వరకూ?’ అన్న విశాఖగారి వ్యాసం చక్కగా వుంది. పాశ్చాత్యులనుంచి మనం నేర్చుకున్నది చాలా వుంది. ఇంకా నేర్చుకోవలసింది కూడా ఎంతో వుంది. యుక్త యుక్త విచక్షణ జ్ఞానం లేకుండా గ్రుడ్డిగా వారి ఆచార వ్యవహారాలను అనుసరిస్తూ, మనం చెడిపోవడానికి కారణం పాశ్చాత్యుల ప్రభావమేనని దుయ్యబట్టడం మంత దౌర్భాగ్యపు పని మరొకటి లేదు.

అయితే, రచయిత్రి స్నేహితురాలు (అమెరికా) చేసిన విమర్శ సహేతుకంగా లేదు. వేష భాషలు అధునాతనంగా ఉంచుకోవ్వలసిన మూలాన మన సత్ప్రవదాయాలనూ, ఆచారాలనూ మరచిపోవాల్సి అగత్యం ఏముంది? ఎక్కడున్నారే, మన ఆచారాలను అమల్లో పెట్టగలగడంలో సిగ్గు, సంకోచం, ఉండకూడదు. అయితే అందరూ అలా జెషడాలను విడిచి పెట్టలేకపోతున్నారు. అది దురదృష్టకరమైన విషయం అనలు నిశిత దృష్టితో ఆలోచిస్తే ఆచార వ్యవహారాల అచరణకూ, అధునికతకూ ఏమీ సంబంధంలేదు. ఇది సత్యం.

మహతి (ఉప్పలపాడు)

ఆర్. వెంకటరెడ్డిగారి “యువతీ యువకుల్లో పఠనాసక్తి” నన్నెంతో ఆకర్షించింది. నిజంగా అటువంటి వ్యాసం ఈ

మధ్య రాలేదు అంటే అతిశయోక్తికాదు. కానీ వ్యాసంలో ఒకచోట “యువతులు చదివే ఎక్కువ భాగం పనికి రాని చెత్త. వాస్తవానికి దగ్గరిగా ఉండేది కూడా కావు” అని చాలా నశితంగా యువతులను విమర్శించారు. ఇది నా దృష్టిలో మూతం ఏమీ బాగులేదు. ఈ పై వాక్యం తప్ప మిగతా భాగం చాలా చాలా బాగుంది. రచయితకు నా ధన్యవాదాలు.

పసుమతి (న్యూఢిల్లీ) శిరోబాలంకరణ

గొడుగు ముడి (నాల్గవ బొమ్మ నాకు) బాగా కుదిరినది. మావారు కూడ చాలా బాగుందని మెచ్చుకున్నాను. కానీ పాడు గాటి శిరోబాలు కలవారికి మూతమే ఈ ముడి వేసికొనుటకు వీలుగా ఉంటుంది. (శ్రీమతి రాధా మురళీధరరావు (పూనా) క థ లు

శ్రీ లక్ష్మిండి వేణుగోపాలరావుగారు రచించిన ‘తప్పు చేశాను’ బాగున్నది కథకులు ఆ పది రూపాయలు ఇవ్వకపోతే కథ ఎలా ఉండేదో! ఇవ్వకపోయినా బాగుండేది. అందుకే పశ్చాత్తాపపడ్డారు తప్పు చేసినందుకు. ఒకప్పుడు మంచి చేయకపోతే చెడు ఎదురు పస్తుంది. అలాగే జరిగింది. కానీ పది రూపాయలు ఇవ్వటంలో మంచి చెడ్డల కలయిక వుంది ఒకటి పాపకు రక్షణ దొరకటం— తాత పోవటం.

శ్రీ భమిడిపాటి వెంకట రమణగారి “వాన” కూడ బాగున్నది.

వాణి సబ్బునీను (హైదరాబాదు)

21-1-66 సంచికలో ప్రచురించిన శ్రీ భమిడిపాటి వెంకట రమణగారి కథ “వాన” కాదు. కన్నీటి వాన! ఎంతో చక్కని సీరియస్ రచన. ఇటువంటిది ఇటీవల తెలుగులో చదివి చాలా రోజులయింది. రచయితకి అభినందనలు. రచన చివరన

బాబుగారు అన్న మాటలు “నీటిలో మునిగి పోయినా మన ఇల్లే బాగుంది నాన్నా!” బాలవాక్కులైనా బ్రహ్మ వాక్కు. రచయితకి ‘కనీ’ ఎంత వుందో అంత నిగ్రహం కూడ ఉండడం ఎంతో మెచ్చుకో తగ్గ విషయం.

చిర్రాపూరి సర్వేశ్వరశర్మ (విజయనగరం)

21-1-66 సంచికలో కళ్యాణి కథలో శకుంతల ముకుందరావు ఒక కారులో కూర్చుని మద్రాసు వెళుతుంటారు 39 వ పేజీ మొదటి పేరాలో శకుంతల ముకుందరావుతో సంభాషిస్తూ, “నా ఇంట్లో దానికి ఆ భావం రాలేదు. రాదు కూడా! అంటూ గంభీరమైన చూపులతో ఆమె ఆనందరావును ముందిచేసింది” అని వ్రాశారు. అక్కడికి ఆనందరావు ఎలా వచ్చాడు?

జి. గోవింద చౌదరి (బిల్లాగి)

“నిత్య జీవితంలో మనం ఎన్నో నష్టాలను చూస్తుంటాం. రోడ్డు ప్రక్కన, బిచ్చం అడుక్కునే వాళ్ళ దుస్థితిని, పృథక యానికి హత్తుకొనేలా రచన చేసారు శ్రీ వేణుగోపాలరావుగారు “తప్పుచేసాను” కథ చదువుతున్నంతసేపు కళ్ళు కన్నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. నిజంగా చాలా బాగుంది. రచయితకు నా అభినందనముల్ని తెలుపుతూ, ముందు ముందు కూడ ఇటువంటి కరుణారస ప్రధానమైన, కథలను మా కంఠిస్తారని ఆశిస్తూ—

నిర్మల, రవి, శాంతి (హైదరాబాదు)

సి సి మా

శంకరాంతి సంచికలో మీరు సీనియూ శిర్షికలో, మున్ గురించి ప్రచురించిన వ్యాసంలో, వేసిన చిత్రము మున్ గో కాదు బహుశా అది రీటా హెవర్ డి అయివుంటుంది.

యింటి చంద్రశేఖరరావు (విజయవాడ)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :
దేశోద్ధాగజ కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కుక్రవారం: 4-2-66

విక్రయము: 58 సంవత్సరము: 23

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :
కవితా శంకునాథుని

సంపాదకుడు :
కవితా శంకునాథుని

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక
7. తంతుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

క్రొత్త రేట్ల నమనంది 14-1-1966
మొదలు ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక చందా
వివరాలు.

భారతదేశం

సంవత్సర చందా	పొమ్మద్యం
సంవత్సర చందా	19.25
6 మాసముల చందా	9.62
3 మాసముల చందా	4.80

అంతర్దేశాలకు

ఒడమీద (Sea Mail)

సంవత్సర చందా	24.50
6 మాసముల చందా	12.25

రచయితలకు విజ్ఞప్తి

తమ రచనలతో కాక
విడిగా స్థాపనలు పంపే వారి
రచనలు తప్పి పంపడం సాధ్యం
కాదు. ఈ విషయంలో ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరాలు జరిపే అవకాశం
కూడా లేదని గుర్తించ ప్రార్థన
నం||

మనలో మాది

ఈవారం శ్రీ శ్రీకృష్ణ తమ 'ఫీల్డ్ రేఫ్' పంపారు. ఇటీవలే జరిగిన ప్రధాన
మంత్రి ఎన్నికమీద ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యానం ఇంతదాకా వెలువడని కొన్ని విష
యాలు తెలుపవచ్చు...

1966లో భారతదేశం రెండవరంగంలో ఇద్దరు నాయకులని
కోల్పోయింది. శ్రీ హోమీ జహంగీర్ భాభా మరణం దేశానికి తీరనినష్టం.
ఆయన జీవిత చరిత్రని టూకీగా చెప్పే చిన్న వ్యాసం ఒకటి ఇదే సంచికలో
వేస్తున్నాము...

గత వారం ప్రచురించిన 'ఇంగ్లండ్ ఆంటి ఇంటెనా' వ్యాసం రచయితి
శ్రీమతి జంధ్యాల రుక్మిణీ రామకృష్ణగారు ఆక్స్ ఫర్డ్ లో ఉంటున్నారు. ఇంతకు
ముందు ఆమె రాసిన కథ ఒకటి ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో పడింది....

శ్రీ కె. కామరాజ్ దేశంలోకల్లా ఎక్కువ పలుకుబడికల వ్యక్తి అనబడతా
అతిశయోక్తిలేదు. కొత్త ప్రధాన మంత్రి ఎన్నిక కావటానికి ఆయనే ఎక్కువ
కారకులు అని అందరూ అనుకుంటున్నారు. ఈ రాజకీయాలలో ఆయన
పాత్రని గురించి 'ఒక విలేజ్' ఇచ్చిన చిన్న వ్యాసం ఒకటి ఈవారం ఆంధ్ర
సచిత్ర వారపత్రికలో ప్రచురిస్తున్నాము.

సినిమా నటిగా అఖిలభారత ప్రసిద్ధిపొందిన శ్రీమతి భానుమతి రామ
కృష్ణ ఆమె 'అత్తగారి' కథలకోసం సాహిత్య అకాడమీ వారి బహుమతి
పొందటమే కాక నటిగా 'పద్మశ్రీ' బిరుదు కూడా సంపాదించుకున్నారు.
హైదరాబాదులో శ్రీమతి భానుమతికి జరిగే సన్మానం గురించి పైవారం ఒక
ప్రత్యేక వ్యాసం వేద్దామనుకుంటున్నాము...

విషయానుక్రమం

ముఖ్యవిషయం : 'మొనగాళ్లు మొనగాడు'చిత్రంలో నటి రివ్యూ.

కథలు :	కీర్తికలు :	వ్యాసాలు :	సినిమా :
మంచికనం	— 19	అరణ్యం — 2, హిమన్ కార్కూన్ — 4,	
రాజామే ప్రళయం	— 14	ఫీల్డ్ రేఫ్ — 5, హోమీ భాభా — 6, శ్రీమతి	
శివారే ప్రాణాలు	— 28	శివారే — 7, ప్రజల నాయకుడు — 8,	
సిరియల్ కథలు :		వైద్యుని గాథలు — 13, పిక్కిం — 21,	
శివుని	— 22	నానలం — 26, అంగీకారాపదం — 34,	
మూసిన కిరీతి	— 36	బాంబేహత — 42, సమీక్షకుని సమాధానం — 13,	
		మితాలం — 45, రత్న సరియం — 48,	
		నాన, సినిమా రంగాలలో రామలింగం — 50,	
		సినిమా వార్తలు — 52, కూచిపూడి నృత్యం — 54,	
		పుస్తకాలు — 55.	

ప్రధాని పదవి అంటేమాలలా?

సన్నానాలు
సతాచారాలకే
అనుకుంటారు
ప్రజలు!

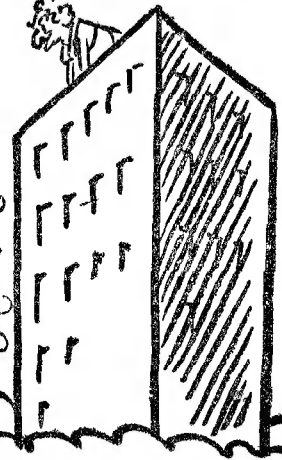

కాని, అభారం
ఇంతా అంతా
కూడంటాడు
త్రమతి
విజయలక్ష్మి

అనుభవంలేనివారికి
చాలా ప్రమాదకరం -
అంటారు మొరార్జీ

సప్తపల
పాలు
కొక్కుడ
దంటారు
కొందరు

మిగవారే
యాయుధానికి
అర్హులు
అనేవారూ
తక్కువేడు!

ముళ్ళకొత్తేటం
అవుతున్నామనా
ఇందిరాజీ
భయం

మంత్రివర్గం నిర్మాణం కిటుకు: ప్రధాని పదవికి సంజీవరెడ్డి పేరు సూచన!

జులై 24 వ తేదీ శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చింది. ఆరోజు ఒక కొత్త దశ ప్రారంభమయింది.

కొత్త మంత్రివర్గం నిర్మాణం బయటికి కనిపించినంత తేలికగా జరగలేదు. రెండు 'రాజీలు' బయటపడక తప్పలేదు— శ్రీ జగ్ జీవన్ రామ్ మంత్రి కావటం, శ్రీ సుభాషియా కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యదర్శి కావటం. శ్రీ ఎ. పి. జెయిన్ మాత్రం తొందరపడి తన 'భవిష్యత్తు'ని పాడు చేసుకున్నారు. కేరళ గవర్నర్ అయి లోక్ సభ సీటుని ఎలాగూ పోగొట్టుకున్నారు. మళ్ళీ మంత్రి పదవికోసం ఆశపడి గవర్నర్ గిరి పోగొట్టుకున్నారు. కొంత కాలం ఆయన రాజకీయంగా 'అరణ్యవాసం' చెయ్యవలసిందే.

శ్రీయుతులు పట్నాయక్ (ఒరిస్సా) డి. పి. మిశ్రా (మ. ప్ర.) కూడా కొన్ని ఔరాలు చేశారుట. అవి ఎటువంటివో ముందు ముందు తెలుస్తుంది.

"సిండికేట్"లో ప్రముఖస్థానం కల శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారు ప్రధానమంత్రి పదవికి అభ్యర్థిగా నిలబడదలచి కొంత దెబ్బ తిన్నారు. సాధారణంగా కాబినెట్ స్థాయిలేని 'రవాణా, సివిల్ విమాన రవాణా' శాఖ ఆయనకి ఇచ్చారు. వెనువెంటనే శ్రీ భాభా విమాన ప్రమాదంలో చనిపోయారు....

ధక్షిణ ప్రాంతాల అయిక్మత్యం కూడా దెబ్బతిన్నది. శ్రీ హనుమంతయ్య మైసూరు వోట్లు విడిపోయేట్లు చేశారు. అంటే దక్షిణ దేశం 'బాల్కనాయిన్' అవటం మొదలయిందన్నమాట. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఈ ప్రాంతం రాష్ట్రాలు కలిసి కట్టుగా ఉండేవి. నేడు అంత కలిసిలేవు— శ్రీమతి గాంధీ ఎన్నికపల్ల.

అందుకని ఉత్తరదేశం రాష్ట్రాలు,

హిందీ రాష్ట్రాలూ ఎంతో అయిక్మత్యం చూపించాయనికాదు. అంతేకాక, సంజీవరెడ్డి అభ్యర్థిత్వాన్ని తోసి పుచ్చి దక్షిణ ప్రాంతాలవారితో భేదాలు పెంచుకున్నాయి.

తన ఓడిపోతానని శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ కి ముందే తెలుసు. ఆయనకి 169 వోట్లు వచ్చాయి. వీటిలో చాలా మైసూరు, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్, పంజాబ్, యు. పి. బీహార్ లనుంచి వచ్చాయి. అసలు సూరు వోట్లు ఉన్నా ఆయన పార్టీలో గమనించ తగ్గ వ్యక్తిగా ఉండేవాడు.

శ్రీమతి గాంధీకి స్వంత వ్యక్తిత్వమంటూ లేకపోలేదు. ఈ సంగతి సందాకి అంత రంగీకశాఖ మంత్రిత్వం ఇవ్వటానికి ఆమె ఇష్టపడకపోవటంతోనే తెలిసిపోయింది ఢిల్లీలో వారికి. చివరికి ఆయనని రక్షించింది ఆయన జ్యోతిష్కుడు శ్రీ హవేరి రామ్ కాదు, శ్రీ కామరాజ్. ఇంకా అనుభవం చాలలేదు కాబట్టి శ్రీమతి గాంధీ శ్రీ కామరాజు వత్తిడికి లొంగవలసి వచ్చింది. కాని, శ్రీ సందా ప్రధాన మంత్రికి దూర మయిపోయారని అందరూ గ్రహించారు. ఈ పాతాన్ని ఆయన మరవకుండా ఉంటే మంచిది.

శ్రీ సత్యహరారాయణసిన్హా సంగతే అంత బాగాలేదు. 'కమ్యూనికేషన్స్' శాఖ ఆయనకి ఇవ్వటానికి ప్రధానమంత్రి ఇష్టపడ లేదు.

ఇక జగ్ జీవన్ రామ్ గారి సంగతి. ప్రధాన మంత్రి అప్పులు కొందరు ఆయన్ని తీసుకోవద్దన్నారు. ఆఖరికి, "కామరాజ్ జట్టు," జగ్ జీవన్ రామ్, సచింద్ర చక్రవర్తి, అశోకమెహతా 'లోషలికి' వచ్చారు. హుమ యూన్ కమీర్, అశోక సిన్హలు 'బయటికి' వెళ్లారు — ఎన్నికలు త్వరలో రానున్నాయి కాబట్టి శ్రీదేశాయ్ ని బలపరిచే పనులుగాని,

ఎన్నికల విరాళాలు తగ్గించే పనులుగాని చెయ్యరాదన్న సద్బాంధాన్ని అనుసరించి.

కొత్త దశ వచ్చిందని ముందే అన్నాను. ఈ దశ ఎలా ఉంటుందో. శ్రీమతి గాంధీ విధానాలే నిర్ణయిస్తాయి. తన తండ్రిలాగే దేశ ప్రజల ప్రేమాభిమానాలు ఆమెకి ఉన్నాయి. ఆయన పద్ధతులు తనూ చూపింది. విదేశాలలో ఆమె పేరు అపరిచితంకాదు.

అయితే శ్రీ నెహ్రూకి, సర్దార్ వజ్రే, గోపాలస్వామి అయ్యంగార్, మధురానా అజాద్ వంటి నాయకుల సహాయం ఉండేది. అటు వంటివారు ఒక్కరూ శ్రీమతి గాంధీ పార్టీలో నేడు లేరు. అయినప్పటికీ కొందరి సహాయం ఆమెకి అవసరం. అమెరికాలోవలె ఒక "మేధావుల సభ" ని ఏర్పరచుకుంటే మంచిదని కొందరు అంటారు. ఈ నభలో ఎటువంటివారు ఉండాలి? అమెరికాలో భారత రాయబారి శ్రీ బి. కె. నెహ్రూ, రష్యాలో ఈ దేశం రాయబారి శ్రీ టి. ఎన్. కవుల్ లు కాక నూజీ అర్ధిక మంత్రి టి. టి. కృష్ణమాచారి ఆమెకి మంచి సలహాదార్లుగా ఉండగలిగినవారు.

పై వారలలో ఆమె అభిప్రాయాలు, వూహలు ఎలా ఉన్నాయో తెలుసుకుంటాము. శ్రీ దేశాయి బలాన్ని ఆమె చులకన చెయ్యటం మంచిదీకాదు, తనకి వోటు వేసిన వారి విశ్వాసాన్ని అతిగా నమ్ముటమూ మంచిది కాదు. నిజం చెప్పాలంటే ఆమె అనుచరులు కొందరు శ్రీ నెహ్రూ దేశానికి వదిలిన దురదృష్ట గ్రహాలు!

శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీకి దేశ ప్రజల శుభాకాంక్షలు కావలసినంత ఉన్నాయి. ఆమె విజయం దేశంలోని ప్రజాస్వామ్య నికే విజయం.

—శ్రీ కృష్ణ •

హెచ్. డి. భాభా

దేశీ జనాభివృద్ధి నిబంధనం ఆశయం కాబట్టి గణిత, తత్వ, రసాయన, దేహ విశ్లేషణ శాస్త్రాలు (ఫిజిక్స్)... విద్యాభ్యాస పద్ధతిని ప్రోత్సహిస్తుంది' అని 1823 లో బెంగాల్ లో భారతీయులకోసం ఒక సంస్కృత పాఠశాల స్థాపించాలని అప్పటి కమిటీ సభ్యులు చేసిన సందర్భంలో రాజా వాసు మోహనరావు అన్నారు. అటు నంటే వ్యక్తునికి అప్పటినుంచి ఇటు నంటే భావాలు లేకపోతే ఈ శతాబ్దంలో మోహా బహంగిర్ భాభా నంటే శాస్త్రజ్ఞులు నంటే రావటానికి ఇంకా తక్కువ అవకాశాలు ఉండే

వేమో! నువ్వెవం ఇంకా ముందుకు సాగాలంటే వైజ్ఞానికాభివృద్ధి ఎంతో కావాలి. బొంబాయి నద్ద పరమాణు పరిశోధన కేంద్రం శ్రీ భాభా కృషికి, సతీ భక్తి ఒక గొప్ప నిదర్శనం. విద్యాంశాంతకాలంక్రితం ప్రపంచంలో నీటం బాంబులని నిర్మించగల అయిదారు దేశాలలో భారతదేశం ఒకటని అయిక్య రాజ్యసమితి ఒక రిపోర్టులో చెప్పింది. అంటే భారతదేశం సాంకేతికంగా అంత దాకా పురోగమించిందన్నమాట. కాని, మన విధానాలవల్ల బ్రాంజ్ లో అణ్వస్త్రాల నిర్మాణ ప్రయత్నాలు జరిగటానికి నీలు లేకపోయింది. విద్యుదశక్తి కన్నా విర్యాశాత్రుక శక్తి నే పెంపొందించటం అవసరం అని గుర్తించిన నాయకులలో శ్రీ భాభా ఒకరు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని ఆయన పూర్తిగా పోషించారు. పరమాణువులకి సంబంధించిన పరిశోధన ఆయన నాయకత్వంకింద ఉజ్వలంగా సాగింది. ఆనవరి 24 వ తేదీ యూరేన్ లో కూలిపోయిన ఎయిర్ ఇండియా మూసంతో ప్రాణాలు కోల్పోయిన శ్రీ భాభా వయస్సు 56 సంవత్సరాలు. ఆయన తండ్రి ఒక బొంబాయి లాయరు. బొంబాయిలో వదువుపూర్తి చేసి మోహా భాభా కేంబ్రిడ్జ్ లోని కాయిన్ కాలేజీలో పరిశోధనలు జరిపారు. 'మెసాన్' అనే పరమాణు కణం కనిపెట్టడానికి తోడ్పడ్డారు.

మొయిల్లరే తో ఎఫ్. ఎఫ్. సుయోజా అనే సంబంధించిన సిద్ధాంతాలని ప్రతిపాదించారు. రెండవ ప్రపంచయుద్ధం సమయంలో బెంగుళూరులోకి వచ్చి అక్కడ ఇండియన్ ఇన్ స్టిట్యూట్ లో మరికొంత పరిశోధన జరిపి, ఏకరికి బొంబాయిలో (ఈనే స్థాపించటానికి ఎంతో కృషిచేసిన) తాతా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సందమెంటల్ రిసర్చ్ లో చేరారు. ఆ తర్వాత బ్రాంజ్ లోని ఎటామిక్ ఎనర్జీ కమిషన్ సంస్థకి అధిపతి అయ్యారు. శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి సేధాని అయినప్పుడు మంత్రివర్గంలోకి రమ్మిచ్చారుటకాని శ్రీ భాభా ఇష్టపడలేదుట ఈ వైఖరి మనదేశంలో చాలా అరుదు వైజ్ఞానిక పరిశోధనకోసం ఉన్న ఉద్యోగాలని వదులుకునేవారు ఎవరో కాని ఉండటం.

మోహా భాభా గొప్ప శాస్త్రజ్ఞుడే కాదు. సంగీతంలో మంచి అభిరుచికల ముసిషి. చిత్రకారుడుకూడా! ఇటు నంటే సమయంలో అయిప్పి కోల్పోవటం మన దురదృష్టం. ఇకముందు కూడా ఆయన వెలకొల్పిన సంస్థలని మరింత అభివృద్ధి చెయ్యటంఆయన స్మృతికి మనం చెయ్య గలిగిన గౌరవం.

కె. జైన్, ●

శ్రీమతి ఇందిర...

ప్రజాశక్తికమంత్రి, ఎల్లెల్లపల్లికి ఆయన శ్రీ మోరార్జీ దేశాయ్ని పిడిస్తూ, కాంగ్రెస్ పార్లమెంటుకి నాయకత్వానికి శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ 186 వోట్లు మోజారితో ఎన్నిక అయ్యారు. జనవరి 19 న లేదే మధ్యాహ్నం గం. 11-30 నిమిషాలకు యీ ఎన్నిక ప్రారంభమయింది. శ్రీమతి గాంధీకి 355 వోట్లు రాగా, శ్రీ దేశాయ్కి 169 వోట్లు మొత్తమే వచ్చాయి. రెండు వోట్లు చెల్లలేదు. కాంగ్రెస్ పార్లమెంటుకి నాయకత్వానికి ఎన్నిక జరిగినది చారిత్రక - చరిత్రలో

స్వతంత్రావతరం యదే ప్రథమం.

శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ అభ్యర్థిత్వాన్ని శాస్త్రాత్మక ప్రధాని శ్రీ మందా ప్రతి పాదించగా, మంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డి బలపరిచారు. శ్రీ దేశాయ్ పేరును శ్రీ హనుమంతయ్య ప్రతిపాదించగా, శ్రీ తిక్కారాం పాలివార్ బలపరిచారు. ఈ ఎన్నిక సమావేశం ముందు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ కామరాజ్ ప్రసంగించారు.

నూతన ప్రజాని

శ్రీ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఏకైక ముఖ్య శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ. 1917 సంవత్సరంలో జనవరి 19 న లేదేన అలహాబాదులో జన్మించిన శ్రీమతి ఇందిరకు విప్రునాటినుంచే రాజకీయాలలో మంచి ప్రవేశం వుంది. తాతగారైన శ్రీ మోతీలాల్ నెహ్రూ, తండ్రిగారైన శ్రీ జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారి లిద్దరూ అనాటి స్వాతంత్ర్యోద్యమాల్లో సన్నిహిత సంబంధాన్ని కలిగినవారు కావటం ఇందుకు ఒక కారణం. ఆ రోజుల్లో తమ ఇల్లు 'అనందభవన్'లో స్వాతంత్ర్య పోరాట కార్యక్రమానికి సంబంధించిన నిర్ణయాలు జరుగుతుండేవి. ఒకరకంగా యీ 'అనంద భవన్' అప్పటి రాజకీయ నాయకులకు కేంద్రం. అందువల్లనే, శ్రీమతి ఇందిర కూడా ఆ వాతావరణంలోనే నిర్వహించే అయిపోయారు. 'క్విట్ ఇండియా' ఉద్యమ కాలంలో ఆమె ఒక సంవత్సరంపాటు 'కారాగారం'లో ఉండిపోయారు.

శ్రీమతి గాంధీ 1955 లో కాంగ్రెస్ కార్యకర్త సభ్యురాలయారు. కమేజా, కేంద్ర కాంగ్రెస్ ఎన్నికల సంఘంలో అవకాశం లభించింది. అప్పటినుంచే కాంగ్రెస్ సంస్థలో నిడదీయరాని సంబంధాన్ని ఏర్పరచుకొన్నారు.

1959 లో వారు కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలుగా ఎన్నికయ్యారు. దీనితో ఆ కుటుంబంలో మూడవ వ్యక్తికి (మోతీలాల్, జవహర్లాల్ తరువాత)

శ్రీమతి గాంధీకి యీ స్థానం లభిస్తున్నది.

శ్రీమతి గాంధీ 1942 లో క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం చేసి కొన్నారు. పెక్కు సంవత్సరాలుగా లోక్ సభలో సభ్యులుగావున్న శ్రీ శిరోజ్ ఇటీవలనే ఆ లోక సభ నుండి తొలగి అయ్యారు. వీరికి యుద్ధరత్న పిల్లలు - రాజీవ్, సంతోష్. ఇద్దరూ ఇంగ్లండ్ లో వదువుకొంటున్నారు.

శ్రీమతి గాంధీ ప్రపంచంలోని పలు దేశాల్లో విస్తృతమైన పర్యటనలు చేశారు. సంఘ సేవకురాలుగా కూడా వారు మంచి కీర్తి ప్రతిష్ఠలను సంపాదించారు.

శ్రీమతి గాంధీ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలుగా వుండే రోజుల్లో, జరిగిన ఒక బహిరంగ సభలో శ్రీ నెహ్రూ ప్రసంగిస్తూ యిలా అన్నారు : ఇందిర నాకు మొదట స్నేహితురాలు. తర్వాత నాకు అనుయాయుని. ఇప్పుడు నాకు నాయకురాలు. —ఒక విశేషి

ప్రజల

నాయకుడు

తొన్ని దేశనాటి పక్షతులని బలవంతంగా అలవాటు చేసుకోవల్సిన తేని భారత రాజకీయ నాయకులలో శ్రీ కామరాజ్ ఒకరు. విభుధనగర్ మునిసిపల్ ఎన్నికలలో ప్రారంభించి భారతదేశానికి ఎవరు ప్రభావమంది అ నా లో నిర్ణయించగలిగినవారిలో ముఖ్యులు కాగలిగినా ఆయన వాళి కంలో పెద్ద మార్పు లేని వచ్చినట్లు కనిపించవు. అదే నిరాడంబర వైఖరి, తక్కువ ప్రసంగం ఇంకో గమనించ వచ్చు. ఇంగ్లీషు కులానికి చెందిన వాడుకాని జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ప్రకంపించిన శ్రీ కామరాజ్ ఒక విధంగాచూస్తే సీనియరు ప్రజా నాయకుడు. కానీ ఆయన నిరాడం బర వైఖరి వెనుక దాగి ఉన్న రాజ కీయ స్తైర్యజ్ఞం ఇప్పుడు బయట పడిన సత్యంకాదు. మైదానులో ఆయన 'కింగ్ మేకర్'గా ఎప్పుడో కీర్తనంపొ దించుకున్నారు. కుమారస్వామి రాజా, వోహందూర్ కామస్వామి రెడ్డియార్, పి. రాజగోపాలాచారి వరుసగా ముఖ్య మంత్రులయి తర్వాత అప్పుకోవలసి రావటమే ఈ కీర్తికి కారణం అని ప్రత్యేకంగా చెప్పవల్సినలేదు. అధ్యుధ ప్రాంతాలలో కాంగ్రెసుపార్టీ రెట్టా తిన్న పుడు కావన సభలో ప్రతిసత్తం వా రి ని ఆరికట్టేందుకుమ్మాలం శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారిని తీసుకురావ లసి వచ్చినా సమయం చచ్చేసరికి ఆయనని వంపించి వెయ్యటం జరి గింది. ఆ తర్వాత శ్రీ కామరాజ్ స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి పదవిని రాజా కాలం అలంకరించారు. ఆయన పాల నలో మైదానురాష్ట్రం ఎంతోమొందుకు పోగింది. ఇది చాలావరకూ దేశ ప్రజల కృషిమీద ఆధారపడినదేకాని రాజకీయ

విధానాలు మోడ తొడ్డుద్దాయన
టంలో పందేహుంలేదు. 1962 ఎన్ని
కల తర్వాత ఏర్పరచిన మంత్రివర్గం
లలోకెల్లా చిన్నది మద్రాసు మంత్రి
వర్గం! ఇదీ శ్రీ కామరాజు రాజకీయ
నైపుణ్యానికి తార్కాణం. ఇంతేకాక,
'కామరాజు పథకం' కింద రాజీనామా
చేసి, శ్రీ భక్తవత్సలమే ముఖ్యమంత్రి
జానాలనుకున్న వర్గాన్నే బలపరచటం
ఈ నైపుణ్యానికి మరొక తార్కాణం.

రాజకీయాలలో—తక్కిన విషయా
లలో వలెనే—ఏది ధర్మమయిన పద్ధతి
ఏది కాదో చెప్పటం కష్టం. 1964

లలో తమ అభ్యర్థిగా నిలబెట్టిన శ్రీమతి
గాంధీని మమారు 68 శాతం వోట్లతో
గెలిపించారు. శ్రీమతి గాంధీని మంచి
గెలుపే, ఆమెకి ఎదురుగా వోట్లు
వేసినవారి ధైర్యాన్ని కొంత దాకా
మెచ్చుకోవలసినదే—కాని మామూలుగా
పాటించే రాజకీయ పక్షాల ఎన్నిక
విబంధనలని ఈవిధంగా పక్కకితోసి
వెద్యుటంవల్ల ఏర్పడటానికి అవకాశం
ఉండే పరిణామాలు ఎటువంటివి అయి
ఉంటాయి? ఎంత, 'రాజకీయాలేకదా
అనుకున్నప్పటికీ' కొన్ని 'పథ్యత'లని
పాటించకపోవటంవల్ల పార్టీ 'అరోగ్యం'

కూడా బలోపేతమే ఒక ప్రతీక ప్రణా
లించింది. ఈ కథ నిజమయినా కాక
పోయినా చివరి చివరిదాకా జవాహర్
లాల్ నెహ్రూ కుమార్తె శ్రీమతిఇందిరా
గాంధీని శ్రీ మొరార్జీదేశాయ్ కి ప్రత్య
ర్థిగా నిలబెట్టాలనే యుక్తి ఎవరికీ
తట్టలేదనిమాత్రం అనిపిస్తుంది.
ఎవరి వోట్లవల్లనైతే అంత పెద్ద
మెజారిటీతో శ్రీమతి గాంధీ గార్హ
నాయకురాలిగా ఎన్నిక అయ్యాలో
ఆ తాత్కాలిక నాయకుల మధ్య, 'ఎవ
రిని మొరార్జీకి ఎదురుగా పోటీ
చేయించాలనే' విషయమయి పెంపొందే

భారత్ వధానికి, కార్మిక్ ప్రధాని అభినందనలు.

లో 'కాన్సెప్షన్' యుక్తితో లాల్ బహా
దూర్ శాస్త్రిని ప్రధానమంత్రి చేసి
నప్పుడు శ్రీ కామరాజ్ అవాంఛనీయ
మయిన పద్ధతిని అవలంబించారని
ఎందరో అన్నారు. అందరినీ వాడాపురి
పెట్టి పరంయన నిర్ణయం రాకుండా
మాశాసని ఆరోపించారు. ఇది ఎంత
దాకా నిజమో చెప్పటం కష్టంకాని
1966లో 'ఏక్స్ ప్రెస్' ఎన్నిక
పడవాలని పట్టుపట్టినవారి ప్రయ
త్నాలు విఫలం అయ్యాయి. అయినా
శ్రీ కామరాజ్ వెనక్కి తగ్గలేదు.
తాను ముఖ్యమంత్రి అని, సి. సి. సి.

చెట్టే అవకాశం ఉంటుందా? ఈ
ప్రశ్నలు ఎందరో అడుగుతున్నారు.
రాజ్ యే ఎన్నికల టెక్నెట్ల పంపి
ణీలు, ఎన్నికలలోని ఫలితాలు ఈ
ప్రశ్నలకే పరంయన సమాధానం ఇవ్వ
వచ్చు. ఇంతలోపల మద్రాసు రాష్ట్రంలో
జరిగినట్లే అడ్డంగా నిలబెట్టిన
వ్యక్తి తప్పుకోవలసి వచ్చినప్పుడు అసలు
మనిషి అధికారం స్వీకరించడమూ
జరగవచ్చు. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి
పోగానే శ్రీ కామరాజ్ విమానం ఎక్కి
రెల్వే వెళ్లారు. దారిలో "ఏం చేయ్యా

ఒక స్థిరమయిన అభిప్రాయం కలగ
లేదని వార్తా ప్రతికలలో పడిన వార్త
లనిపట్టి ఊహించవచ్చు. బలంగా ఉ
పించే అయి కమత్యం వెనుక వీన్నో చీక
కలు దాగి ఉండవచ్చు. ఏటిసీ, పార్టీ
లోపలే ఉన్న ప్రతికూల శక్తులకి
చక్కబెట్టి అందరికీ వచ్చుచున్న
పోతే పాశ్చాత్య దేశాలవద్దనుంచి
మనం జన్మవడి తెచ్చుకున్న ప్రజా
స్వామ్య సంస్థలకే ముప్పు రావచ్చు. ఈ
ప్రమాదాన్ని గుర్తించి జాగ్రత్త
బాధ్యత అందరితోనాటు శ్రీ కామ
రాజ్ కి ఉంది.

అడవి మొదలయేదీ—నే రాననాడిని. ఎందుకో చెప్పనుంటారా? ఆచ్యుతం బాబయ్యగారింటికి వెళ్లననుకోండి. “అంత దూరాన్నుంచి వచ్చావు. ఎలాగుంటున్నావో ఏమిటో, వచ్చి పలకరిద్దామని నిన్న రాత్రి నుండి ప్రయత్నం! మాయపిల్లలూ, మాయ సంసారమూను. ఒక్క నిమిషం కాళీ కనుపించ దనుకో. చంటిదానికి రాత్రి నుంచి ఒకటే జ్వరం. ఇదిగో చూశావా వీడి వాలకం, తీరి కూచుని అరుగుమించి పడ్డాడు (పొద్దున్నే! మొహంమీద యంత బొప్పి కట్టేసింది. వాళ్లు కుదురుగా ఉండరు. మనల్ని కుదురుగా ఉంచరు. మాయ సంతానం. లబ్ధిబట్టి, ఘడియ ‘వో గండంగా గడుస్తోందనుకో! సరేలే! నా పోదంతా మాటకేంగాని, ఏం క్రిందటి మాటాచ్చినప్పుడు కంటే కొంచెం చిక్కి పోయావు. వంటకో బాగుంటుందే?” అంటూ తన కుశలవత్సలంలోని మొదటి అధ్యాయం ముగించేది ఆ పెద్దమ్మ! ఆ తర్వాత విన డమే తరవాయి గాని, అధమం వో గంట సేపైనా అలా నిలబెట్టి సునాయాసంగా చెప్పుకుపోయేది. “ఇంక చాలే!” అనేద్దా మనే సమయం వచ్చాక గాని వదిలేదికాదు. అలాంటి అనుభవం నాకు తెలిసొచ్చాక ఒకే ఒకసారి అనుభవించాను. అంతే, ఆ యేటి నుండి ‘అలా వెళ్లడం మానేశాను. అన్నయ్య సంగతి ఫేరని ముందే చెప్పి నుగా!

క్షమించండి, అసలు విషయం వదిలి పెట్టేస్తున్నానేమో! ఈ పై విషయా లన్నీ మీ కొంకందుకు చెప్పవలసి వచ్చింది. మే మిద్దరం అన్నదమ్ములమైనా, ఇద్దరం వొకరిని వొకరు అర్థంచేసుకుందుకు మా కెప్పుడూ సావకాశం లభించలేదు. ఏడాది కోసారి కలుసుకునేవాళ్లమేమో, ఒకళ్ల మీద ఒకళ్లకి ఎంతో ప్రేమ, జాలి కలి గేవి. ఆ నెల్లాళ్ళూ, అప్పుడప్పుడు దెబ్బ తాడుకున్నా గాని ఇద్దరం చాలా దగ్గరగా ముడితేవాళ్లం.

మాడేళ్ల క్రితం నా వయసు సమంగా కర్రనై యేళ్ల. బియ్యస్సీలో చేరాను. అప్ప టికే అన్నయ్య ఎం. ఏ. పూర్తి చేశాడు. ఉద్యోగం కోసం సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అన్నయ్య యూనివర్సిటీ చదువు మౌళం తిరుపతిలో జరిగింది.

నేను ఎమ్మెస్సీతో జేదిన మూడు

నెలలు తీరక్కుందానే అన్నయ్య నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది—విశాఖపట్నం జిల్లాలో వో పల్లెటూరు, పట్నవాసం కానివ్వాళ్ల తనకు ఉద్యోగం దొరికిందని రాశాడు. దీపావళి సెలవులకు నన్ను ఆపూరు రమ్మని అహ్వానించాడు.

అన్నయ్య ఉత్తరం నాకు కొంచెం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించింది—‘ఎం.ఏ. ఎకనామిక్స్ ఫస్టు క్లాసులో పాసయినవాడు పోయి పోయి అలాంటి వూళ్లో ఉద్యోగం చూసు కున్నా డేమిటా!’ అని. ఆపూరు మరేవూరూ కాదు. మా మేనమామగారి వూరే! నాకు వదేళ్ళున్నపు డెప్పుడో వోసారి వెళ్లాను. అప్పటికాపూరు పూర్తిగా పల్లెటూరే.

అన్నయ్యనుండి వది రోజుల తర్వాత మరో ఉత్తరం వచ్చింది. ఆపూరు మామ య్యగా రమ్మాయి ‘శ్యామల’ పూనాలో చదువుతోందని, ఎప్పుడైనా నేపూనా వెళ్లడం తటస్థిస్తే ఆమెను కలుసుకోమని రాశా డన్నయ్య. అసలా మామయ్యగారికి మాకూ చాలా రోజులనుండి మంచి సంబంధాలు లేవు. అన్నయ్య వెల్లిన తర్వాత పరి స్థితులను మార్చేశాడు.

ఆ ఉత్తరం వచ్చిన నెల్లాళ్లకి నేనోసారి పూనా వెళ్లాను. ‘శ్యామల’ ను కలుసు కున్నాను. బి. ఎస్. సి. రెండవయేడు చదువుతోంది! కాన్వెంటులో చదివినపిల్ల కావటంవలన చాల ముషారుగానే ఉంది. తను కూడా ఎప్పుడో ఏడాదికోసారి తప్ప అన్న మానూ వాళ్ల వూరెళ్లదీలేదు. అన్నయ్య వాళ్ల వూరుకి పోయి ఉద్యోగం చూసు కున్నందుకు శ్యామల కూడా కొంచెం ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చింది. వాళ్లవూరు మంచి వేడ్డలను గురించి మాట్లాడింది. మాకు మావూరెలా నచ్చడో శ్యామలకుకూడా అదేవిధంగా వాళ్లవూరన్నా, వాళ్లవూరువా ళ్లన్నా అసహ్యం.

“ఏడాదికోసారి వెళ్తాను గనుక మా వూరు కొంచెం హాయిగానే కనుపిస్తుంది. కానిపూర్తిగా నెల్లాళ్లు గడవకుండానే అక్క డుండడం విసుగెత్తుతుంది. తిరిగిపూనా ఎప్పుడు వచ్చిపడతానా అని ఒకే ఆతు రతగా ఉంటుంది” అని చెప్పింది శ్యామల.

మరి పెర్మనెంటుగా అపూళ్లనే ఉండి పోడానికి అన్నయ్య కెలా మనసొప్పిందో అర్థంకాలేదు మా యిద్దరికీ.

దీపావళి సెలవులకి అన్నయ్యగారివూరు

వెళ్లాను. స్నేహనుకు వచ్చి, ఆహ్వాయంగా అహ్వానించాడు అన్నయ్య. తను నాకన్నా పెద్దవాడన్న సంగతి మరచి, నా చేతుతో హిందూబాగ్ తాను తీసుకున్నాడు. నాకు తెలియకుండానే నా మనసు ‘అన్నయ్య ఎంత మంచివాడు!’ అనేసింది.

ఓ రిటైర్డ్ పాస్ట్ మాస్టారింట్లో మేడ మీద గది అద్దెకి తీసుకున్నా డన్నయ్య! హ్యాటల్లో భోజనం! బొంచాయినుంచి వెల్లినవా డెవడైనా నరే అసలా హ్యాటల్లో అడుగుపెట్టడానికే సందేహపడ్డు. లోపల ఫరవాలేదు, కాస్త డిసెంటుగానే ఉందను కోండి! అన్నయ్యను చూసి జాలేసింది. మామయ్యగా రింటికి తీసికెళ్లాడా రాత్రి. అత్తయ్య, మామయ్య అన్నయ్యమీద చాలా చాలా మంచి రిపోర్టులు ఇచ్చారు. అన్నయ్య వనిచేసే కంపెనీ యజమాని గారు అన్నయ్యను ప్రాణంలా చూచు కుంటున్నారట. అన్నయ్యలాంటి మనిషిని ఎవడైనా అమాత్రం గౌరవిస్తాడు. దాంట్లో పెద్ద విశేషం నాకేమీ కనుపించ లేదు. నా దిగులు ఒక్కటే! తుభంగా ఏ పట్నవాసంలోనో అయితే, అన్నయ్య బాగా పె కివచ్చే అవకాశాలుండేవి. పెద్ద పట్నలాల్లో తెచ్చుకోగలిగే జీతం కంటే ఎక్కువే సంపాదిస్తున్నా డన్నయ్య. ఆ విష యము వన్ను సంతృప్తిపరచలేదు.

మామయ్యగా రింటినుండి వస్తూ అన్న య్యతో వాదన ప్రారంభించాను. తానసలా వూళ్లో ఎందుకు ఉద్యోగం చెయ్యాలని! అన్నయ్యది అదో రకమైన మనస్తత్వం. పల్లెటూరి వాతావరణమే తనకు నచ్చు తుం దన్నాడు. ముఖ్యంగా ఆపూళ్లో తన నాకర్పించిన ప్రదేశాలు, విషయాలూ చాలా చాలా ఉన్నాయన్నాడు. తన వాదన నిరూ పించడంకోసం నన్ను ఒకొక్కసారి ఒకొక్క చోటకు తీసుకెళ్లేవాడు. అంటే ఉదాహర ణకి ఒక్క విషయం చెప్పాను. సాయం (తము ఏడుగంట లయింది. ఆపూరు వంశ యితి పార్కులో ఫ్లోరసెంట్ దీపాలు వెలి గాయి. ప్రక్కనే ఉన్న చెరువు తాలూకు అవతలిగట్టుకు తీసికెళ్లాడు. అక్కడ నురేమీ విద్యుద్దీపాలు లేవు. రెండు మూడు బెంచీలు మౌతం ఉన్నాయి. అక్కడ కూర్చోనున్నాడు. మా కెదురుగా నున్న ములగచెట్టును చూడమన్నాడు. కావలసినంత చల్లనిగాలి చెరువుమించి వస్తోంది. తెల్లని ములగపూవులపై

ఆ పోక్కు దీపాళి సుఖి వచ్చే కారణం వదుతోంది. నిర్భయంగా ఉంది. అటు వైపు చూసి వస్తు నేనే ఒక్క క్షణం ముగిసిపోయాను. నిజంగా అట్లాదంగా కనుపించిందా దృశ్యం.

“బాంబాయిలో ‘క్వీన్స్ నెక్లెస్’ డ్యక్ష్యం ఇంతకంటే బాగుంటుందా?” అంటూ భుజంమీద తట్టా డన్నయ్య! అక్షణంలో అన్నయ్యతో ఏకీభవించ వలసి వచ్చింది.

అయితే ఒక్క సంగతి! అన్నయ్య చెప్పిన వన్నీ బాగానే ఉన్నాయి కాని, నాటిని అన్నయ్య దృష్టిలో వూస్తే తప్ప, నాకు గాని, నాలాటి వాళ్లకిగాని, అన్నయ్య తీసుకున్న నిర్ణయం నచ్చదు.

అంతవరకూ అన్నయ్య సందర్భా మంచివా డంటూంటే, చెప్పకపోవడమేం, నాకు కొంచెం అనూయ కల్గేది. కాని, అవిడు ఆవూరువాళ్లంతా అన్నయ్యను మంచి వాడంటూంటే అన్నయ్యమీద మొదటి

మంచితనం

సారిగా జారి కలిగింది. నే నక్కడున్న పది రోజులూ మేమిద్దరం చాలా సరదాగా గడిపేశాం! అన్నయ్యలోని ప్రతి అంగు కాన్నీ బాగా అర్థంచేసుకో గలిగాను. అన్నయ్య అంతవరకు ఉత్త అన్నయ్యలాగే కనుపించేవాడల్లా, అంతకంటే చాలా ఉన్న తంగా కనుపించాడు. ఆ ఉన్నతస్థానంలో కనుపించిన అన్నయ్య నాలో ఏదో తెలియని చైతన్యాన్ని రేకెత్తించాడు. “అన్నయ్యలాంటి హీరో ఒకడు సృష్టించ బడితే, అతని కథ ఎంత బాగుంటుంది?” అనిపించింది వెంటనే!

ఆ ఆలోచన కలిగిన నాటినుండి నాకు విశ్రాంతి లేకపోయింది. అన్నయ్యజీవి తాన్ని నూటికి మారుపాళ్లూ అర్థం చేసుకుందికి మరో రెండు రోజులు తాన త్రయ పడ్డాను. నే నేనే కాన్ని ప్రశ్నలకు జవాబియ్యడానికి తికమక పడేవా డన్నయ్య.

తిరిగి బొంబాయి వచ్చేటప్పుడు రైల్వే ప్రయాణాన్ని సద్వినియోగం చేసుకో గలిగాను. నే నూహించుకున్న ‘హీరో’ న సృష్టించుకో గలిగాను. అంతకుముంద రెండు మూడు కథలు రాసినా, “శక్ర త్రాత్త హీరో ముందు, ఆ పాత కథ నాయకులందరూ ఏపిటి?” అనిపించింది. కథ మాత్రం ఏమీ రాయలేదు. ఉత్తిసే ‘కథనాయకుడిని’ మాత్రం సృష్టించు కొన్నాను.

నే రాసుకున్న విషయాలు అన్నయ్యకు పంపుదా మనుకున్నాను సరదాగా! అన్నయ్యకు కోపం వస్తుందేమోనని భయం వేసింది మొదట్లో! కొన్నాళ్లు అలస్యం చేశాను. మరి కొన్నాళ్లకి ఆ వూహా నచ్చలేదు. పది నెలల గడిచాయి ఒక నాడు పాత కాగితాలు తిరిగిస్తుండగా అన్నయ్య గురించి నే రాసుకున్న కాగితాలు బయట పడ్డాయి. అవి చదువుకునేసరికి అన్నయ్య కాగితాలు పంపుతేనే బాగుంటుందనిపించింది. వెంటనే నే రాసుకున్న విషయాలో కొన్నింటిని మాత్రం విడిగా వో కాగితంమీద వ్రాసి, ఒక ఉత్తరం జతపరచి, అన్నయ్యకు పంపించాను.

నే రాసి పంపించిన నాలుగు ముక్కలూ ఇవి :

రామారావు ఎలాటివాడని ఆ వూహలో ఎవర్ని అడిగినా ఒకే ఒక్క సమాధానం వస్తుంది. ‘చాలా మంచివాడు’ అని! ‘రామారావు లేకపోతే అసలీహూరు ఎలాగుంటుందో వూహించలేం’ అంటారు కొందరు. ఆవూరు కంతకీ ధనికులయిన వెంకట్రామయ్యగారి ప్రయవేటు కంపెనీలో పనిచేస్తున్నాడు రామారావు. ఆ కంపెనీలో పనిచేసే ప్రతి వ్యక్తికీ రామారావుతో పని ఉండడం సహజంగానే కనుపించవచ్చు. అయితే ఆ నైతికుషాపు వెంకన్న దగ్గర్నుంచి హైస్కూలు హెడ్మాష్ట్రరంస రంగా రావుగారి వరకూ చదువుకోనివాళ్లకీ, చదువు కున్నవాళ్లకీ, రామారావుతో అంతో ఇంతో పని ఉంటూనే ఉంటుంది.

కంపెనీ యజమాని వెంకట్రామయ్య గారికి రోజంతలోనూ అధమం వో ఆర గంటయినా రామారావు తన ప్రక్క మంటేనే గాని పనులు జరుగవు. కంపెనీ విషయాలే కాకుండా ఆయన కుటుంబ విషయాలన్నీ కూడా రామారావే చూసుకోవాల్సి.

జీవాజీవాల సంధి

-భీమరామ్-

1898 వ సంవత్సరంలో, మార్చి నవీ విల్సన్ బీజరింగ్ అనే నెడర్లాండు వైజ్ఞాని కుడు పాగాకు ఆకులమీది మచ్చల రోగము 'జీవము గల అంటు ద్రవము' వల్ల కలుగు తుందని ప్రకటించాడు. పావురు పరిశోధన వలన రోగకారకములు, సూక్ష్మదర్శనిలోగాని కానరాని జెక్టిరియా అనే సూక్ష్మజీవులని తెలిసింది. ఆ తరువాత ఏ రోగానికైనా సూక్ష్మజీవులే కారకములన్న గట్టి నమ్మకము ఏర్పడిపోయి, డాక్టర్లు రకరకాల వ్యాధులు కలిగించే సూక్ష్మజీవులను రోగుల నెత్తురు, ఉమ్మి, ఇతర శరీర ద్రవాలలో పట్టి, వాటికి పెరుగడానికి, సంఖ్య వృద్ధి కావడానికి సహాయకారకమైన ఆహార పదార్థాలలో వాటిని ప్రవేశపెట్టి పెంచడముమొదలు పెట్టారు. ఇలాగ పెరిగిన సూక్ష్మజీవుల మీద తమకు తెలిసిన సంప్రదాయపు మందులనూ క్రిమి సంహారాలనూ ప్రయోగించి, ఏ రసాయనము వాటిని చంపుతుందో లేక వాటి పెరుగుదలను నిరోధిస్తుందో ఆ రసాయనాన్ని పరీక్షించి, శుద్ధి చేసి డోసు నిర్ణయించేవారు. వైద్యశాస్త్రము ఈ విధానమువల్ల బాగా విస్తరించి ఉపయోగకరమైంది.

ఇప్పుడు (అనగా 1898లో) బీజరింగు తన పరిశోధనలవల్ల పట్టి ప్రకటించిన "జీవముగల అంటు ద్రవము" కొత్త నమస్యను తెచ్చిపెట్టింది. "అంటుద్రవము వల్ల పాగాకు ఆకులమీద మచ్చల వ్యాధి కలుగుతుంది." అన్నాడంటే అది అర్థమవుతుంది. ఆ ద్రవములో ఆ రోగమును తెచ్చే సూక్ష్మ క్రిములున్నాయనుకొంటారు ఎవరైనా. అది కాదు అతడు కనిపెట్టినది. ఆ ద్రవములో

మూములు రోగాల్ని కలిగిస్తాయన్న సూక్ష్మ జీవులు లేవు ! అది జీవము గల ద్రవము, అంటే పాగాకుమీద ఆ ద్రవము చుక్కను ఒకచోట ప్రవేశపెట్టి పదిలితే, అది ఆకు మీద—సూక్ష్మజీవుల మాదిరిగానే వృద్ధి అయి, తాను వ్యాపించి, మచ్చల వ్యాధిని వ్యాపింపజేస్తుంది.

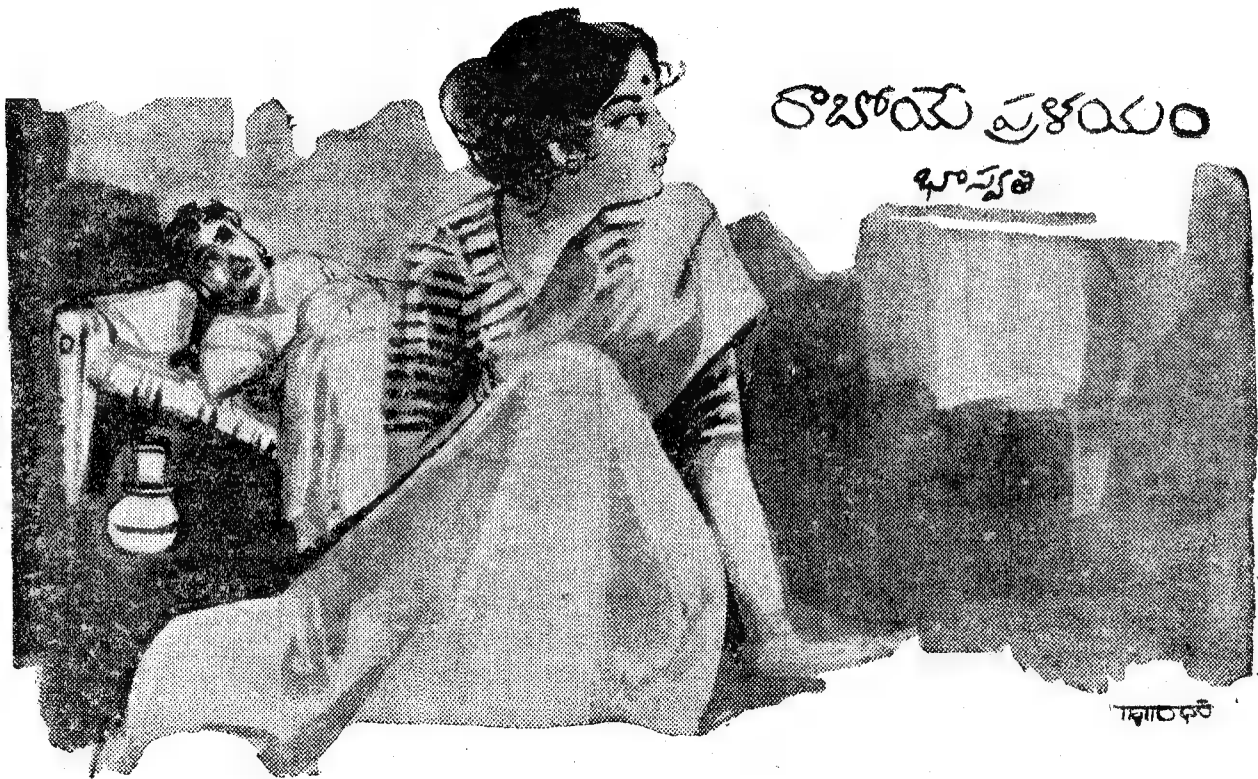
ఆ ద్రవములో క్రిములు లేవని అతడు కనుక్కున్న పద్ధతి చిత్రమైనది. మచ్చల వ్యాధి సోకిన ఆకులను చాలావాటిని పోగు చేసి మచ్చలను బిళ్లలుగా కత్తిరించి, ఆ బిళ్లల్ని పిండి రసము తీశాడు. వ్యాధికారకము లేనవి—సూక్ష్మజీవులే యేవో—ఈ రసములో ఉండాలి గదా ? ఉన్నాయనే అనుకున్నాడు. అప్పటికి తెలిసిన సూక్ష్మజీవుల సైజులు సుమారుగా ఆయన నిరుగును. ఆ సైజుల సూక్ష్మజీవులు సాధారణ సంత చిన్న రంధ్రాలుగల పదార్థాలవలన ఉపయోగించి ఆ రసమును పడపోశాడు బీజరింగు. పాగాకు మచ్చల వ్యాధి కారకములగు సూక్ష్మజీవులు పడపోత పారమిద మిగిలిఉండి పోవాలి గదా ? అలాగ లేవు, సూక్ష్మదర్శనితో ఎంత పరిశీలించినా కానరాలేదు. అడుక్కి దిగిపోయిన రసము ఉన్నది గదా, దానిలో వెతికినా ధారకలేదు సూక్ష్మ జీవులు ! అయితే వ్యాధికారకము ఏది ? రసమా, మడ్డియా అని పరిశీలించాడు. రసమే అని తేలింది. దానిని ఆరోగ్యవంతమైన ఆకుమీద ప్రవేశపెట్టితే వ్యాధి వచ్చింది, వ్యాపించింది కూడాను. అప్పుడు ప్రకటించాడు బీజరింగు. "పాగాకు మచ్చల వ్యాధిని కలిగించేది జీవము గల అంటు ద్రవము" అని. దానినే అతడు వైరసు అన్నాడు.

నెడెర్ స్టాన్స్ అనే అమెరికను వైజ్ఞానికుడు పాగాకు వైరసును ఆ రసమును చిక్కబరచి తిద్దామని గొప్ప ప్రయత్నము చేశాడు. అయిన వైరసును అంగార రసాయనమును (Organic Compound) విడదీసినట్లు విడదీయ యత్నించాడు. అంగార రసాయనికులు తాము పట్ట నెంచిన రసాయనమును స్ఫటిక రూపములోనికి తెప్పించడానికి యత్నిస్తారు. ఒకమారు స్ఫటికరూపానికి దిగిందంటే, అది స్థిరమైన, నమ్మకమైన నిర్మాణము గల రసాయనిక సంయోగమే నన్నమాట. స్టాన్స్ శుద్ధి కార్యములో చివరకు రసముమీద స్ఫటికాలు తేలి, తేటె గట్టి నవి. ఆ స్ఫటికాలను—ఇవి పాగాకుకి మచ్చల వ్యాధిని కలిగించగలవా అని—పరీక్ష చేశాడు స్టాన్స్. కలిగించాయి వ్యాధిని! స్ఫటికాలు పాగాకు మచ్చల వ్యాధిని కలిగించాయా, పాగాకుమీద వృద్ధి అయ్యాయా, రసం కంటే నూరు రెట్లు రోగకారక శక్తి చూపించాయి.

స్ఫటికాలు అజీవములు (Non-living). గొట్టాలలో వాటిని విలన చేసుకోవచ్చునూ, అహారము వాటికి ఇవ్వ నవసరములేదూ, అవి గొట్టాలలోనూ నీసాలలోనూ పెరుగవు. ఈ వైరసు స్ఫటికాలు—స్టాన్స్ విడదీసినవి—అంతే. కాని ఒక్క స్ఫటికాన్ని పాగాకుమీద ఉంచితే అది జీవము పొంది, పెరుగుతుంది. వ్యాధిని కలిగిస్తుంది.

వైరసు జీవమా ? అజీవమా ? అది జీవాజీవముల సంధి. స్ఫటికరూపంతో విడిగ ఉంటే అది అజీవము. జీవనదార్థ మధ్యములో ఉంటే అది జీవము ! ఇంతమాత్రమే కాదు. వైరసు సైజు అటు సూక్ష్మజీవుల సైజుకన్న చిన్న, ఇటు పేద రసాయనిక లక్షణపుకన్న పెద్ద. 'సంధి' గుణము ఇక్కడ చెల్లింది. సంధ్యాకాలము అటు రాత్రితో, ఇటు పగలుతోకి చొప్పుకున్నట్లు, స్వస్థ వస్త్ర అటు బొగడవస్త్రకీ, ఇటు నిద్రా వస్త్రకీ చెందినట్లుగా, వైరసు జీవాజీవాంశు కలుపుతుంది.

వైరసును విశ్లేషము చేసి దానిలో మూంసకృత్తులూ, మ్యాక్రైయిక్ అమ్లమూ అన్నవి రెండు ఉన్నట్లుగా మ్యాక్రైయిక్ అమ్లమే జీవమునకు ఆధారమని తేల్చి యత్నిస్తున్నారు వైజ్ఞానికు లిప్పుడు. జీవమూ, అజీవమూ చేర్చుకొని వైరసు పరిణామములోని మధూర దశలు మూత్రమేనని వైజ్ఞానికుల నమ్మకము.

రాజ్యం ప్రళయం

భాషా

అధికారి

రాజ్యం ప్రళయానికి సూచనగా ఆకాశము నెలకొని ఉంది అమోఘ అర్ధరాత్రి

ఆనందంగా చిందులు మేల్పన్న చీకటి రాక్షసిపై అసూయతో తలకట్టుమని మెరిసిందొక మెరుపు వర్షం జోయగా కుండవడం ప్రారంభించింది

హఠాత్తుగా, నిర్మలమైన వాతావరణం ఇంత భీభత్సంగా మారడంతో గోపన్న ఉత్సాహం సన్నగిలింది. మెరుపు వెలుగులో దారిని చూచుకొని, జాగ్రత్తగా లడుగులుపెట్టా సాగిపోతున్నాడతను. విశాలమయిన లతని కళ్ళలో కర్తవ్య దీక్షతోపాటు సమయమూ, స్థలమూ కలిగిస్తున్న భయమూ, ఆందోళనా ప్రస్ఫుట మవుతున్నాయి. అంత చలిలో కూడ నుదుటిపై చెమటలు పట్టడమూ వర్షంలో పెదవి కరిచిపట్టడమూ అతనిలోని డాంబి కాన్ని వెళ్లదీస్తున్నాయి అతని ప్రాంతాలకు, మూడెళ్ళ అరువాత తిరిగి రావడం జరిగి నది. ఆ ప్రాంతాలలో చెప్పుకోదగిన మార్పులు లేకున్నా, సమయము అతనికి “దారి తప్పినా” నన్న శంకను కలిగిస్తోంది

కాళ్ళలో ముళ్ళూ, చలికి గజగజ వణుకు తున్న శరీరం, అతన్ని తిరోగమించుమని

వేడుకుంటున్నాయి. గ్రామంలో ఎదిమంది ఎదటా చేసిన సవాలు అతన్ని వెనక్కు పోనియడంలేదు. అయినా గ్రామం దాటి చాల దూరం వచ్చేసాడు. ఇప్పుడు ముందుకు వెళ్ళినా, వెనుకకు మళ్ళినా ఒకే దూర మవుతుంది. అతనిప్పుడు స్మశానానికి చేరు లో ఉన్నాడు

ఏమిటేమిటో శబ్దాలు! అవి వర్షాల వూళలో, గుడ్డగూబల అరుపులో, దయ్యాల సంగీత సాధనో! అవన్నీ కలిసి నిశ్శబ్ద నిశ్చలమైన భయంకరం చేస్తున్నాయి.

కొల్లక్రింద పడిన కప్ప ఒక్క గురు రాలు చెందేట్టు చేసింది. చాలికి ఏదో రాయి తగిలి బొటనన్నవేలు చిట్టించింది. కాలు ఎత్తి చేత్తో పట్టుకుంటే వెచ్చగా చేతికి తగిలిన ద్రవం, మెరుపు వెలుగులో ఎర్రగా మెరిసింది

ఎందుకొచ్చిన దాదా యిది? కోరి అపాయాన్ని తెచ్చుకున్నాడు తను

ఎందుకు?

ఎవరికోసం?

రత్తి!

చిమ్మ చీకటిలో మెరుపులా రత్తి అతనికి ఆకాశరణం. జీవనతార అతని వలపుల రాణి.

రత్తితో తన ప్రణయానికి ప్రళయం

లాంటివాడూ, తమ ఆలయ నిర్వహణరీతి అడుగడుగునా అడ్డు తగులుతూ నిప్పు హను రిలిగిస్తున్నవాడూ, ఈ చీకటి, స్మశానం కలిగిస్తున్న భయాన్ని ద్వీగుణ కృతం చేస్తున్నవాడూ అయిన రంగడు.

రాక్షసి రంగడు!

గ్రామంలో మంచినార్థిందరికి చెడ్డవాడయిన రంగడు. అయినా,

“మప్పులేని ఈ నిరాశా వాతావరణంలో, అనుక్షణం నిన్నే స్మరిస్తూ నీకోసం తపిస్తూ, నీ రాకకై నిర్విమేష నేత్రాలతో ధారాపాతంగా కురిసే కన్నీటితో ఎదురూ చూస్తూ, ఈ మూడేళ్ళ భారంగా, మూడు యుగాలుగా గడిపాను....” అన్న భావన కళ్ళలో వెల్లివిరుస్తూఉంటే రంగడి అమానుష చర్యలనూ, బెదరింపులనూ తెక్కి చెయ్యని గాంభీర్యము ముఖంలో ప్రజ్వలిస్తూంటే.

తన కౌగిలిలో, లోకాన్ని మరచి పోయినా నిశ్చింతగా కళ్ళ మూసుకొని మత్తుగా “మావా” అని పిలిచే రత్తికోసం చచ్చినా ఫరవాలేదు. తలి తండ్రుల లెవరో తెలియని అనాధబాలకుణ్ణి చేరదీసి పెంచిన నాయుడు గారిగా, దొంగలసం అంటుంటే ఇంట్లోంచి తరిమివేసిన నాయుడుగారి కుమారుడు

గంగాధరం, తనకు జీవితమంటే తెలియజేసినవాళ్ళు!

నాయుడుగారిది పెన్నలాంటి ముసు అయినా గయ్యాలి భార్యనూ పట్టుంలో చదువుకుంటూన్న కొడుకుని ఎదిరించలేక తను, నిర్దోషి అని తెలిసినా వారించలేక, తన నిస్సహాయతకు కృంగిపోయాడు.

పుట్టినప్పటినుండి తన గుణగణాలు తెలిసిన తోటివారు గంగాధరాన్ని నమ్మారు తప్ప “దొంగ” అన్నారు.

పాడుకోకం!

అమాయకుడైన తనకు దొంగతనం అంటగట్టింది విశ్వానభూతకుడుని పెరు పెట్టింది. గ్రామంలో తలెత్తుకు తిరగ లేక తను పట్టుం పారిపోయాడు. ఆ పాపిష్టి గ్రామంలో మళ్ళీ అడుగుపెట్టరాదని తీర్మానించుకుని బయలుదేరాంటే

వెళ్ళొద్దని జాలిగా బ్రతిమాలే రతి కళ్ళలో నుళ్ళ తిరిగే కన్నీళ్ళు తన నిజాయితీ తాలూకు అహాన్ని కరిగించలేక పోయాయి.

ముక్కా మొహం తెలియని పట్టుంలో మూడేళ్ళు గడిపాడు తను బస్టాండులో కూలిగా, పోటాల్లో కీనరుగా... అష్టపాపాలు పడ్డాడు కాలం కనికరించింది.

తనకూ మంచి రోజులు వచ్చాయి. తన జీవితంలోనుంచి చీకటి పారిపోతూంది.

బ్రతికినంతకాలం ధైర్యం చెయ్యలేని నాయుడుగారు అనసినదశలో. తన్ను పిలిపించారు పట్టుమంతా గాలించి గంగాధరమే తన్ను వెదికి గ్రామానికి తీసుకవెళ్ళాడు. ‘తెవలెని స్థితిలో ఉన్న నాయుడుగారు కళ్ళు తెరిచి చూచి ఎదురుగా కనుపించిన గోపన్నను చూచి కన్నీళ్ళు కార్చాడు ఆ కన్నీటికి ఆనందం వశ్యాత్వావము రెండూ కారణమే! తను “బాబయ్యా” అని నాయుడి గారి ప్రక్కన కూర్చోవోతే లాగోయిన గంగాధరాన్ని ఉరిపింపాలంటే నాయుడు గారు

“గంగూ! గోపీ ఎవరో తెలియదు నీకు! వాడు నీకు.. అన్న.. వాడి తల్లి గంగికి నేను తీరని ద్రోహం...” నూతిలించి వెలువడుతున్నట్టున్న ఆ మాటలు గోపన్ననూ గంగాధరాన్నీ, అతని తల్లిని, లక్కడే గుమిగూడి ఉన్న పెద్దమనుషుల్నీ చకతుల్ని చేశాయి.

“ఇదా నాయుడుగారు గోపన్నని పెంచ

డంలో, ఇప్పుడు పిలిపించడంలో అంత రార్థం” అనుకున్నారు గ్రామస్తులు.

వశ్యాత్వావం దహిస్తున్న గంగాధరం కంఠం “అన్నయ్యా” అన్న ఒక పదాన్ని పలికింది. అందులో అమృతం చిలికింది. ఆత్మీయత కురిసింది.

గోపన్నకు నాయుడుగారిపై కోపం లీలగా ఏర్పడి మరుక్షణం అంతరించింది భార్య బిడ్డల రోదనలతో, గ్రామస్తుల హాహాకారాలతో, చావు వాజాల విషాదరాగాలతో మెల్లగా సాగిపోయింది నాయుడిగారి మృత కళేబరం.

మళ్ళీ తనకు గ్రామ ప్రజల ఆదరం, గౌరవం గంగాధరం సోదర ప్రేమ. నాయుడుగారి ఆస్తిలో వాటా... లభించాయి.

కాని పీటన్నిటికన్నా విలువయింది, రత్తి! రత్తి, తనకు లభించింది. దాన్ని చూసి రంగడికి కన్నెర్ర! దుర్మార్గుడు.

నాయుడుగారి మరణంవల్ల కలిగిన అవేదనతో, తను జ్వరపడిలే

నాయుడుగారు దయ్యమయ్యారని, అన్ని భయపెట్టడం వలన తను జ్వరపడ్డాడని దుష్ప్రచారం సాగించాడు

తనకు దయ్యాలంటే స్వప్నంలేదు భయం అంతకన్నా లేదు పట్టుంలో ఉండగా ఎన్నిసార్లు రాలివూట స్వప్నం ప్రక్కగా రిక్తా త్రొక్కులేదు! తనకు ఎన్నడూ దయ్యాలు తానడలేదు.

అసలు దయ్యాలంటూ ఉంటే గదా, ధయనడటానికి!

రవ్వబండవర్స అదే మాట అన్నాడు తను రంగడితో!

“మేకపోతు గాంభీర్యాలేం కొదవ...” అని ఈనడించాడు తన్ను

అక్కడ చేరిన నలుగురూ వాడి పక్షమే మార్చాడారు

తనకు ఉద్రేకం పెరిగిపోయింది

“అదంతా నువ్వే... ధైర్యంగలవాడెప్పుడూ దయ్యాలన్నాయని ఒప్పుకోడు” అన్నాడు తను.

“ఓయబో! మా పెద్దపాళేగాడు వచ్చిండు రోయ్! పహిర్వాన్ మస్తాను సాబంతబోడు చీకట్లో దయ్యాలని నూసి గుండె పగిలి నచ్చిండు అవేకన్నా గొప్పాడివా నువ్వు?” అన్నాడు రంగడు రెచ్చగొడుతూ.

“ఏనుగంత లావుండగానే సరా? సీమంత ధైర్యం ఉండాలిగానీ” అన్నాడతను.

“తల్లీ! ఇదే పరిణామ కాదు రాజా! అమాశనాడు, అద్దరేతిరికాడ సోసానం మద్ది నుండే దయ్యాల సంతపెట్టుకాడికి ఒంటిగా ఎల్లి, పెట్టు మొదట్లో నీల దిగ్గిట్టాస్తే నువ్వు గెల్సినట్లు! అప్పుడు నాను దయ్యాలేవని ఒప్పుకుంటా నా మీసం తెగ్గిస్తా! రత్తికి నీకు మనువు కుదిర్చి, నీ పెళ్లిలో క్షరసాము సేస్తా” అంటూ ఉద్రేకంగా వంతులు పలికాడు రంగడు.

తన గుండెల్లో రాయి పెంచింది. అనవసరంగా లెసపోని గోడన తెచ్చుకొంటిని. ఇప్పుడు తగ్గితే నలుగురిలో పిన్నలనం. ఏంజేసేదబ్బా! రంగడు అన్నగం, అర్థమవుతూనే ఉండు స్వప్నములో చీకట్లో ఏదియిన నూసి దయపడిపోతానని తనే గెలుస్తానని వాడి నమ్మకం. తరువాత నలుగురిలో తన్ను అవమానించి రత్తిని చేజిక్కించుకుందామని వ్రూహ.

“ఏమయినా సరే! కానీ” మృని తనూ ఎందెం అంగీకరించాడు రత్తి వెళ్ళొద్దని మొత్తుకున్నా

గంగాధరం ఎంత అవ్వదెన్న చూపినా.. తలలు చెరిగిన పెద్దలా భయపెట్టినా..

“దయ్యాలనే రెప్ప రదంతా మన మున్నులోని భయం కలిగించి ఉంది. ఎప్పుడీ ఏమీ చెయ్యరన్న” అన్నాడు తను.

“పూరువొమ్మంటే! ఈ లాగ్రి వెల్లి చీల గొట్టానంటే అడి పాగ రలుగుతుంది వాడి వీడ ఇంట్లోతో రూ!” అని రత్తిని లాలించి బయలుదేరారు తను పూరువాడి కొంతదూరం వచ్చాడే రేదో తిగులుంటి వెదవ్సని

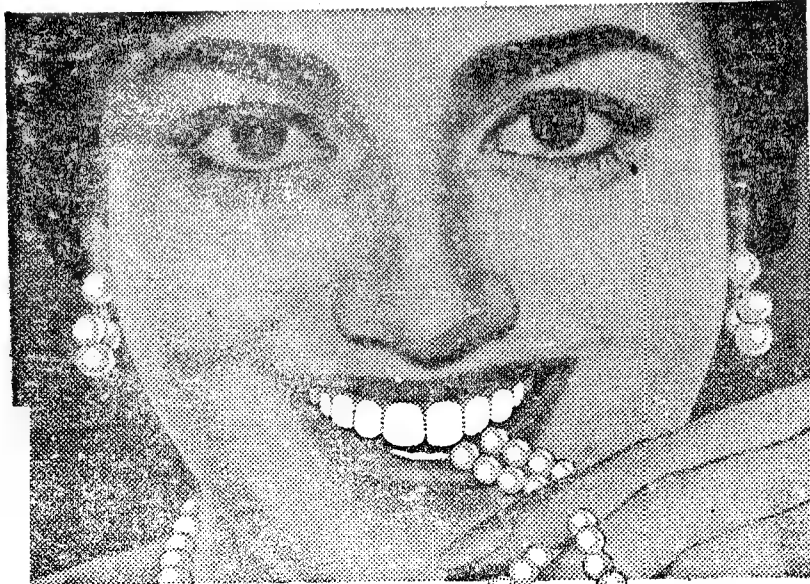
మళ్ళీ ఆవాళం ఫెళఫెళమని ఉరి ఎండ వెంటనే పెద్ద శబ్దంలో పడిగుండి విదో చెట్టు కూలిపోయింది ఆ శబ్దాలకు ఉలిక్కిపడి పూహోలొకంలోంచి ఒరుటు ఎత్తాడు గోపన్న

అల్కిడక్కడా రెలొ ఉన్ల నూ ధులు “జన్మన్త మంజుల భ్రమం” అచ్చలోకోక్తిని చెబుతున్నాయి

బారులుతీరిన స్వేచ్ఛ మధ్యంలో ఏనుగ అందారీపైన ఉన్న మహాలక్ష్మి, పిన్న చిన్న చెట్లు ఇరువైపులా ఉన్న ఆ పెద్ద చింతచెట్టు మెరుపు వెలుగులో గోపన్నకు కనిపించింది.

గ్రామ ప్రజలు తనకు దయ్యాల చింతచెట్టు అని పెరు పెట్టినందుకు

ఇదిగో కాలేట్ వారి ... **బ్రిష్క** టూత్ పేస్టు

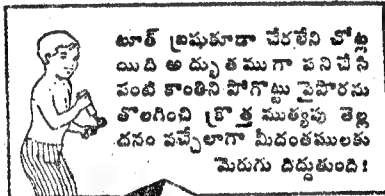

నివ్వని సుగంధ పళ్ళులే ముకుని క్రొత్త ముత్యపు తెల్లదనం పొందండి!

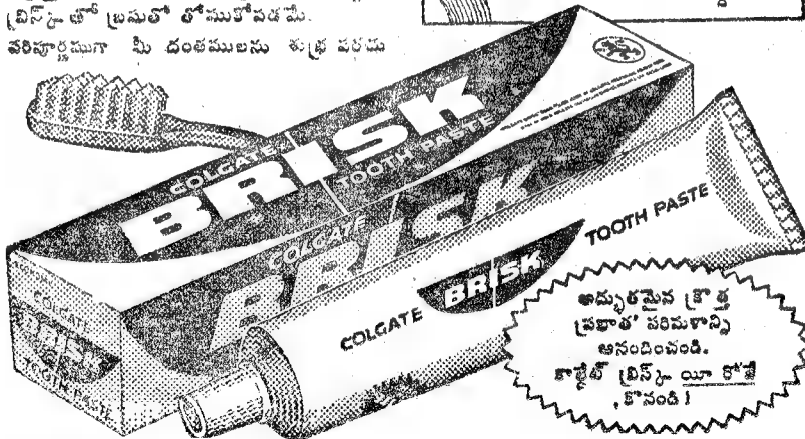
ఇదిగో కాలేట్ బ్రిష్క - శ్రేష్టమైన దంతదాహన మోక్షమును ఉత్పత్తి చెయ్యడంలో ప్రపంచ మంతటా గొప్ప అనుభవము గడించిన వంశ అందించు క్రొత్త బ్రాత్ పేస్టు.

ఆరోగ్యవంతమైన జీవనానికి పళ్ళు అత్యంత వరిశక్రముగా ఉండాలనీ, మీ దిరునవ్వును శోభాయమానం చేయడానికి అద్భుతమైన ముత్యపు తెలుపును కూర్చా అని మీ దంత వైద్యుడు మీకు చెబుతాడు. మరి, బ్రష్ చేసిన దంతముల కోసం సక్రమంగా కాలేట్ బ్రిష్కతో బ్రష్ తో తోముకోవడమే. వరిపార్థముగా మీ దంతములను శుభ్ర పరచు

కోవడానికి కాలేట్ బ్రిష్క మొక్క చురుకైన బాద్మిని పోదు నిలిచిన సుగంధ శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో కనిపెట్టాడు. ఇది సాటిలేనిది!

టూత్ బ్రష్ కు కూడా చేరలేని చోట్ల యిది అద్భుతముగా పనిచేసి పంట కాంతిని పోగొట్టు వైపారసు తొలగించి క్రొత్త ముత్యపు తెల్లదనం వచ్చేలాగా మీదంతములకు మెరుగు దిద్దుతుంది!

అద్భుతమైన క్రొత్త ప్రవాహ పరిమళాన్ని అనుభవించండి. కాలేట్ బ్రిష్క యీ కోశే కోవండి!

CSIP.G.1 TEL.

రావోయే ప్రళయం

ఉన్నట్నుండి కోవంలా పెరిగినట్లు.

ఆ చింతచెట్టు.

గమ్యానికి చేరువయ్యేకొద్దీ గోపన్నలో ధైర్యం నష్టమైపోగింది. ఏదో తెలివి భయం అతన్ని ఆవేశిస్తోంది.

వర్షం కొద్దిగా తగ్గుముఖం పట్టింది.

ఈదరగాలి పీస్తోంది.

కప్పుల బెకబెకలు ఎక్కువయ్యాయి.

త్రిభుజశిర్షాల్లాగ ఉన్న మూడు సమాధుల మధ్యన ఆగాడు గోపన్న. ఆ సమాధులలో అన్నిటికన్నా పెద్దది నాయుడు గారిది. అవయవంగా వెలువడిన కన్నీటిని తుడుచుకొని చేతులు జోడించాడు గోపన్న.

“కన్నేపిల్ల మది దోచి, ఆమె యవ్వన నందద అనుభవించి, ఫలితంగా ఆమె గర్భవతి అయితే, లోకు లామెను “కులబ” అని నిందిస్తూ కాకుల్లా పాడుస్తూ కారు కూతలు కూస్తుంటే, నలుగురి ఎదుట నిలబడి నిజాన్ని ఒప్పుకునే ధైర్యంలేక నలిగిపోయాను. గంగి నిన్ను ప్రసవించి చని పోయింది. ఆమెను చేరుకున్నాను— ఆమె నన్ను క్షమించింది” అంటున్న నాయుడు గారి ఆకారం ఎదురుగా ఉన్నట్లు అనుభూతి కలిగి గోపన్న శరీరం గుర్వోడి చింది. వెంటనే తేరుకుని కర్తవ్యం, గుర్తుకు తెచ్చుకుని ముందుకు సాగాడు. దయ్యాల చింతకు అర ఫర్లాంగు దూరంలో ఉన్నా డతడు. కాళ్ళకింద బడిన ఒక ఎముక బురదలో కూరుకుపోయింది.

కాలం కుంటిపాడిలా సాగిపోతోంది.

గవ్యం చేరిన గోపన్న జేబులోంచి మేకు తీసి చేతిలో నట్టుకొని రాతికిసం నేలమీద తచ్చాడ్డం మొదలుపెట్టాడు.

చేతి కేదో తగిలింది. తీసుకున్నాడు.

అది పుర్రె అని గుర్తించగానే భయంతో వణికిపోయాడు. దాన్ని దూరంగా వినరి వేశాడు. మళ్ళీ నెతగా, అచ్చవ్వునకాత్తు రాయి దొరికింది.

ఎవరో దగ్గినట్లుగా ఉచ్చాస నిశ్వాసాల శబ్దం వినిపించింది. అతని పళ్ళు జలద రించింది. రోమాలు నిక్కబోడుచు కున్నాయి. ధైర్యం తెచ్చుకుని చుట్టూ చూశాడు. ఎవరూ కనిపించలేదు. భయం ఇనుమడించింది. అడుగులు తడబడ్డాయి. చెట్టు మొదట్లో వంగి, వణుకుతున్న చేత్తో చీలను చెట్టుకు ఆనించి నట్టు కొని కుడిచేతిలో రాయిని ఎత్తాడు. పొక తుగా అతనిమీది కెవరో దుమికారు

అతని నాలుగు బిగుసుకూయాయి. అల మైన చేతులు అతని గొంతు నులుము పొగాయి. విడిసిండుకోవాలని ఎంత ప్రయత్నము చేసినా, లాభంలేకపోయింది. నోట మాట రాలేదు. చేతిలోని రాయి క్రింద వడింది. ఒక్క మూలుగు మూలీగి అతను కుప్పగా కూలిపోయాడు.

నిర్దాక్షిణ్యంగా అతని గొంతు పిసికి చంపిన ఆకారం అతని శరీరాన్ని చెట్టు మొదట్లోకి లాగి పడవేసింది. తరువాత మేకు వెదికి గోవన్న పంచను చెట్టు జెరడుపై నుంచీ దానిమీద మేకును దిగ గొట్టి, కొద్దిగా పంచెను చించి "హూ" అంది నిట్టూర్పు కాబోలు. తరువాత ఏటో వెళ్లిపోయిందా ఆకారం.

వర్షం పూర్తిగా ఆగిపోయింది.

దయ్యాల చింతచెట్టు తన మొదట్లో ఉన్న పడిఉన్న గోవన్న శవంమీద జాలిగా కన్నీళ్లు కార్పడం మొదలుపెట్టింది.

నులకమంచంపైన నిద్రపట్టక అటూ ఇటూ పొర్లుతూంది రత్తి.

"గోవన్నమాన ఈసరికి సాశానం సేరుకు మంటాడు." అనుకుంది.

"ఎంత మొత్తుకున్నా యినుకోలేదు. ఏమవుద్దో! దయ్యాల గొడవ మధ్యన ఈడి కెందుకంటు ?"

"పట్టుమోసపోడు. అడి దార్లన్నీ సురిచి పోయింటాడు. దారి తప్పిందేమో."

"అడికి వేనంటే ఎంత మోజు. నారాజీ అని అక్కన జేర్చుకుంటాడు. అడి గుండెం మీద తలెట్టి తొంగుంటే ఆకలిదప్పులుండవ్. తను కుతంలే ఆడు అందరికన్న నక్కనోడు. ఈ ఎవన నచ్చినోడు రంగడి మూతన ఈ పీడ వచ్చినదింది గందా! ఆ ఎద వకి దారంట అడవి పోతే సాలు, గుడ్లు మిటక రించి మూతాడు. తనూ గోవన్నమానా కలిసిఉంటే వాడికి కడుపుమంట. ఎన్నో సార్లు "ఇదో! రత్తి! ఆ పట్టుమానపోణ్ణి వమ్మకు. నీవేన ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొన్న! నన్ను కాదని గోవన్నను సేసుకున్నా వంటే మీ యిద్దరి సంగతి తేలుస్తా! ఆ జాగరత్త!" అని బెదిరించాడు త బొత్తిగా బయంబేడు అడికి. దొంగ నచ్చినోడు. ఆడు తన కుళ్లు బుద్ధితోనే నాశనమవాల. గోవన్న శవాన సేమంగా తిరిగి రావాల. గంగుతల్లి, మానకు నీవే దిక్కు. ఎల్లగాకన్నా ఇనకుండా

నిల్చిండు. ఈ ముదనన్ను పొన తగులుతుంది. అడు అడిసిపోయిందా. జెర మొన్నదేమో, మందియ్యడానికి లాపుయసామీ ఉన్నాడో లేదో! నట్టుం పోయినాడేమో."

మగతన్నిద పట్టిన రత్తికి ఏదో చప్పుడు విని ఉలికిపడి లేచింది. మందం దిగి బుడ్డి దీపం పెద్దది చేసి నలువైపులా కలియ జాసింది. ఉట్టిపైనున్న వెన్న కుండ వేం మీద పడింది. విజయగర్వంతో వెన్నను నాకుతున్న పిల్లి రత్తిని చూసి పారి పోయింది.

రత్తి మనసుకు ఇది అవశకునంలా తోచింది. అమె పృథయం జాధగా మూర్చింది. క్షణంలో తెప్పరిల్లుకొని తలుపు తీసుకొని పిధిలోకి వరుగెత్తింది.

నాయుడగా రింటముందు గంగాధరం కని పించాడు రత్తికి.

"గోవన్నమాన వచ్చాడా...." బొప్పూతూ అడిగింది రత్తి.

"ఇంకా లేదు. పాలేళ్లను వంపాను చూసి రమ్మవి" అన్నాడు గంగాధరం.

ఎదురుగా పరుగెత్తుకొస్తున్న పాలేరుకు ఎదురు వెళ్లారు రత్తి, గంగాధరం.

"బాబయ్యా"... పాలేరు కంఠం వణి

కింది. రత్తి అదుర్దా ద్విగుణీకృత మయింది "ఏమయింది ?" గర్జించాడు గంగాధరం.

"గోవనబాబు పచ్చి పడుండాడు.. నెట్టు కాడ...."

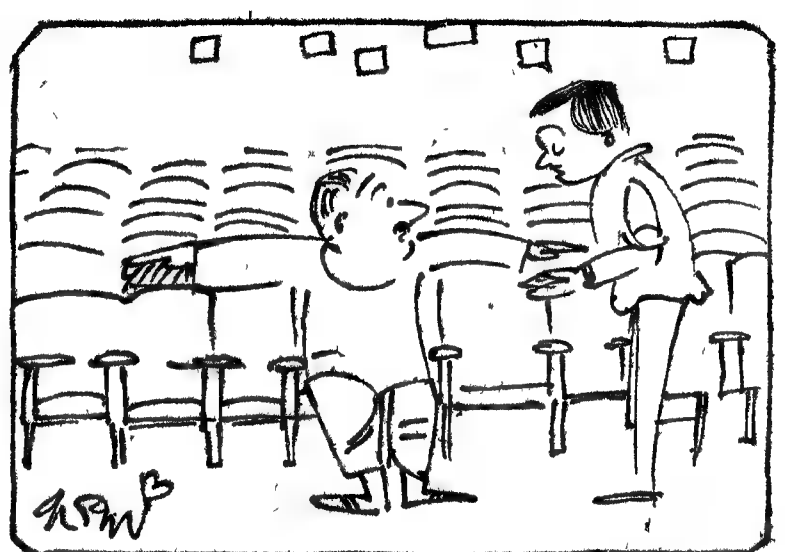
తూలి పడిపోయిన రత్తిని, నిశ్శబ్ద డయిన గంగాధరాన్నీ జాలిగా చూశాడు అప్పుడే ఉదయించిన సూర్యభగవానుడు. వెనువెంటనే కర్తవ్యం గుర్తుకు వచ్చిన వాడిలా, రధారూఢు డయ్యాడు రాత్రంతా వర్షంలో అడిసి వణకుతున్న భూమి క చలి తీర్చడానికి.

గోవన్న శవాన్ని అప్యాయంగా అటం గనం చేసుకొంటున్నాడు అగ్నిపాత్రాధ్వ ఎదురుగా చెట్టుక్రింద ముఖాన్ని చేతులో. దాచుకొని వెక్కివెక్కి ఏడుస్తున్నాడు గంగాధరం.

నిర్జీవ ప్రతిమలా నిలబడిపోయింది రత్తి. పృథయంలో మండే మంటలకి కన్నీళ్లు కూడా ఇగిరిపోయాయి.

కళ్లవెంట ధాదాపాతంగా నీళ్లు కారు తుంటే చిలివెపు అడకంగా చూస్తూ కూర్చున్నాడు రంగడు

"నిన్న ఇయ్యాలిప్పుడు జడలో గన్నో

"మీరొక్కరే నినిమాకి వచ్చినందువల్ల అటవేయడం మూసేసాం. మీ డబ్బు వాతను తీసుకోండి!"

పువ్వు తురిమి తనను దగ్గరకు తీసు
కొచ్చి గోవన్నమాచకు నూరేళ్ళు నిండాలు”
లేచి నిలబడింది రత్తి.

“మావా! నేనూ నీకాడికి వస్తున్నా” అని
వైరిగా అరిచి, చితి కేసి వరుగెత్తిన రత్తిని
రంగడు వేగంగా వెళ్లి ఆపాడు.

“వదులు నన్ను! నాను అడితో పోతా”
సెగులాడింది రత్తి.

“ఏదే రత్తి! పోయినోళ్ళ కోసం మనమూ
శ్రామా! నామాట ఇను.”

గంగాధరమూ, రామయ్య పంతులూ,
పింకటరెడ్డి అందరూ చితి వద్దకు వచ్చారు.

“చూడు రత్తి! కాస్త మనసు కుదుట
పరుచుకో! మన అందరం ఏదోనాడు పోయే
రాళ్ళమే. కాస్త ముందు వెనకలా! అంతే!
కాడికి మనకూ ఋణం తీరింది అందుకే
వద్దన్నా వినకుండా రాత్రి గయల్దేరాడు

“ఒకడు నేకుండా నానెట్టా బలికేసు
వాడూ! ఆడెంట నేనూ పోతా నన్నట్ట
కండి. మీకు దిబ్బవెద్దా” రత్తిలో
మఃఖం కలులు తెంచుకున్న నదిలా ప్రవా
హించింది

“బుద్ధి గడ్డి తిని పందె మొట్టండి గాను
యిమునికాడికి పంపినట్లు సెట్టుకాడికి
పంపింది నాను ఈ పాపమందా నాది
నేనూ అడితోనే పోతా!” రంగడు చిరికేసి
తిరిగాడు

రామయ్యసంఘాలు సైగతో తలారట్లు
రత్తిని, రంగణ్ని బలవంతంగా తీసుకెళ్ళి
పోయారు

“మనిషి పుట్టినపుడు లోకం ఆనంది
పడుతుంది బ్రతికున్నంతకాలం ఏడిసిస్తుంది
పనిపోయినపుడు సానుభూతితో కన్నీళ్ళు
కారాస్తుంది ఎంత విచిత్రమైనదీ లోకం”

“గంగమ్మకి పుట్టడం మూలాన, నాన్న
గారి లాంటి స్త్రీమంతుడి కొడుకైనా ఎన్ని
కష్టాలు వడ్డాడు. బ్రతికినంతకాలం సుఖ
మనేది ఎరుగడు. లీరా, కష్టాలు తీరే నమ
యింలో కోరి మృత్యువులో లీన మయి
నాడు.” అనుకున్నాడు గంగాధరం.

“నిన్నటిదాక ఆడంటే మండిపడే రంగడు
ఇయాల ఇంతగా మారిపోయిండు. అట్టి
తనే సంపినంతగా బాధపడండా మంచోడు
నస్తే కటికోడి గుండె కూడా కరుగుద్ది
రామోసు.” అనుకున్నారు పోలేళ్ళు.

“రంగ డన్నట్లు మేకు దిగవెయ్యడంలో
పంచెమీద మేకు దిగనేనే వెనక్కు తిరిగి
ఉంటాడు. పందె లాగినట్లు యేసరికి గుండె

రాబోయే ప్రళయం

వగిలి నచ్చింటాడు. ఇంత పిరికి ఎడవలకి
వందేలూ, రోసాలూ ఎందుకంట ?” అను
కున్నారు సూనూగు మీసాల కుర్రకారు.

వీళ్ళ ఆలోచనలేవీ ఖాతరు చెయ్యకుండా
తన వనివూర్చిచేశాడు అగ్నిహోత్రుడు.

“బాబూ! మీరయినా అడికి సెప్పండి
గోవన్నను పట్టెట్టుకున్నాను అంటూ
కూడాసిళ్ళు మానుకొని కుమలిపోతుండాడు
బాబూ!” గంగాధరం కాళ్ళపట్టుకుంది రం
గడి తల్లి మంగమ్మ.

రవ్వబండ వద్ద సమావేశమయ్యారు గ్రామ
పెద్దలు

“చూడురంగ! ఇప్పుడు సిన్ను ఈ చెట్టు
క్రిందికి పీలిపించింది నేను హఠాత్తుగ
కొమ్మెరిగిపడి సువ్వు చనిపోతే అందుకు నేను
కారణవంటావా?” రామయ్య పంతులుగారు
అడిగారు. కాదని తలపూపాడు రంగడు

“అలాగే, ఈ ప్రపంచంలో ఏదీ ఎలా
డరగాలో నిర్ణయించేది భగవంతుడు కాబట్టి
గోవన్న చావుకి ఎవరూ బాధ్యులుకారు అవన్నీ
పరచిపోయి సుఖంగా వుండు.”

గంగాధరం మనసులో రత్తి మెదిలింది
రత్తికి కబురంపాడు గంగాధరం

“పెద్దమనుషులూ, ఆడా, మగ, చిన్నా
పెద్ద అంతా బలవంతం చేశారు రత్తిని.

“నా మీద ఏమాత్రం గౌరవమున్నా
నా మాట కాదనకు. ఇందువల్ల గోవన్న
ఆత్మశాంతిస్తుంది. రంగడికి సువ్వంటే
ఇష్టమేగా” ఉరందరి అభిప్రాయ ప్రవా
హావేగానికి రత్తి మనసనే గడ్డిపోచ కోట్లక
పోయింది

“బభ్ర్య శ్రీఘం” అన్నారు ఎంతులు
గారు

* * *

ఆరోజు సరకచతుర్దశి. ఉరంతా సంబ
రాలతో మునిగితేలుతూంది. ఈ సంబ
రాలతో తనకు సంబంధం లేన్నట్లు కళా
విహీనంగా వుంది రంగడి యిల్లు.

సులకమంచంపై వళ్ళు తెరిచుండా పడి
వున్నాడు రంగడు. వళ్లంతా మశూచికం
బొబ్బలతో భీభత్సంగా వుంది అతని ఆకారం
బాధతో మూలుగుతున్నాడతను. రాతంతా
సేవచేస్తూ, రంగడి బాధ చూడలేక ఏడుస్తూ
లలిసి సులకమంచానికి అనుకొని మిగతనిద్ర
పోయింది రత్తి.

“రత్తి.” జీవంలేని ఆ పిలుపుకు
ఉలికిపడి లేచింది రత్తి.

“ఏం మావా”

రంగడు బదులు వలకలేదు. “ఏం
కావాల...” అంటూ అంటూ రంగడిపై
చెయ్యనేసింది. చేతికి మనూచి బొబ్బలు
తగిలి రత్తి ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది. రంగడు
బాధగా మూలిగాడు. మంగమ్మ నిద్ర
లేచింది ఆ మూలుగు విని.

“నూడతా! అడెందో కలవరిస్తుండాడు”
రత్తి కంఠంలో ఆదుర్దా ధ్వనించింది.

“నన్ను చమించు గోవన్న! రత్తి కోసం
నేను పాపం చేశాను. నా పాపానికి బగ
వంతుడు సిచ్చి యిదించినాడు...” చేతులూ
కాళ్ళు చిగబట్టి బాధగా గొణిగాడు రంగడు.

“మావా! నేను రత్తిని...కళ్ళు తెరు.”
రంగడు వినిపించుకోలేదు “వస్తన్నా గోవన్న!
నేను నీకాడికే వస్తన్నా! నీ కాళ్ళట్టుకొని
చమాపణ సెప్పుకుంటా. ఇదీచి సెట్టుండి
నన్ను. సెబుతుంటే మీక్కాదూ? నేను
గోవన్న కాడికిపోవాలి.”

రత్తి మంగమ్మా దిగులుగా ఒకరివేపు
ఒకరు చూసుకొన్నారు. మంగమ్మ ఏడుస్తూ
వెద్యుడి కోసం పరుగెత్తింది.

“మావా” గొంతుసెగల్లేదు రత్తికి
కాసేపు ఆయింట్లో మోసం లవరిం
చింది.

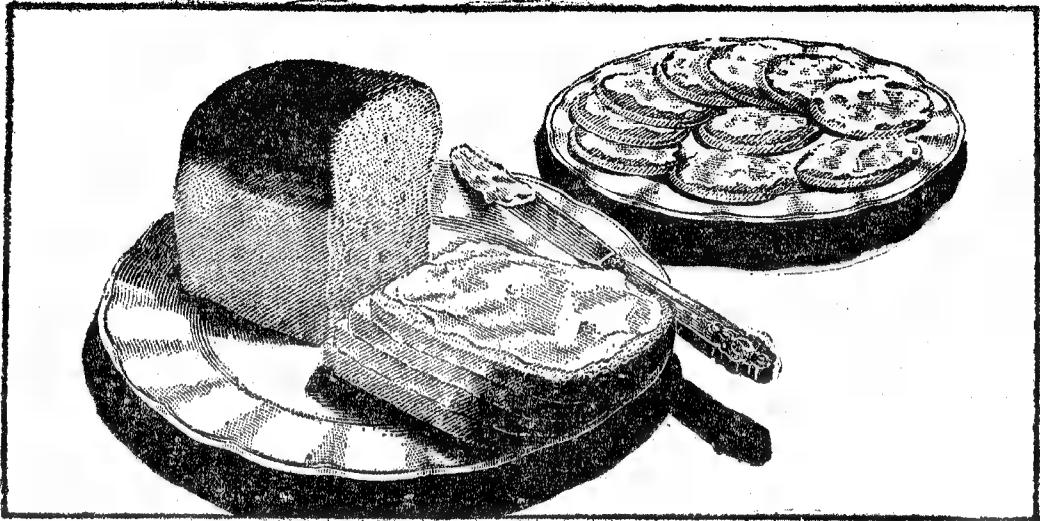
రంగడు కళ్ళుతెరిచి రత్తిని చూశాడు
అమె కళ్ళలో ముల్కాల్లా మెరుస్తున్న నీటిని
చూశాడు.

“రత్తి! ఎడుస్తున్నావా! నా కొనరం?
నేను పాపిని రత్తి! నీకు అన్నాయం సేసిన
రాచ్చునుణ్ణి! గోవన్నను నీకు కాకుండా సేశాసు.
ఉల్లో వాళ్ళందర్నీ నాటకాలాడి మోసం
సేసినాను. లబ్బా.” రత్తి మాట్లాడ
లేదు. రత్తి చెయ్యి తన చేతుల్లోకి తీసుకొని
బాధతో అతికష్టం మీద అన్నాడు. ‘సేమ
కయినా సెరుపు సేయని గోవన్నను ఆరేతిరి
గొంతుపిసికి సంపిన పాపిని రత్తి.” చరి
త్రిప్పి రత్తి ముఖం చూశాడు గోవన్న.

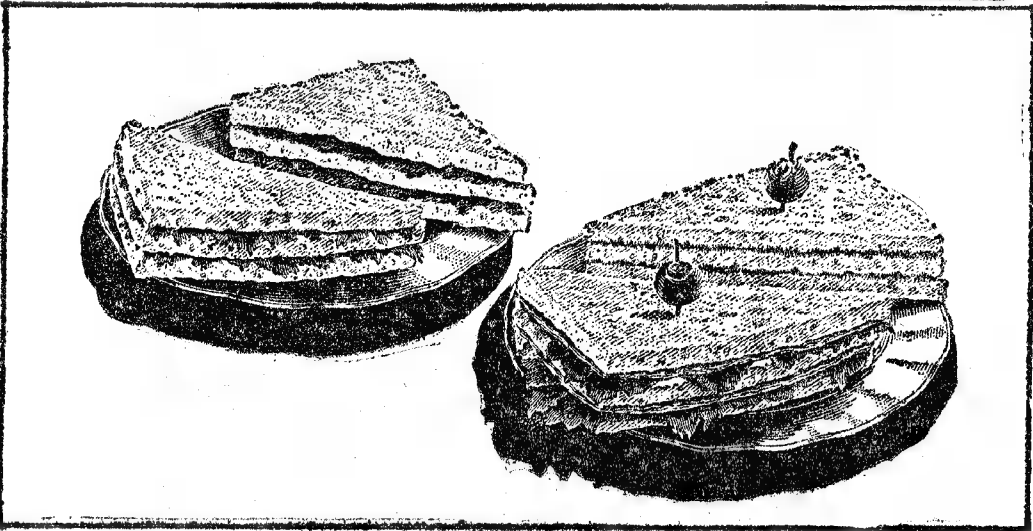
కళ్ళు మూసుకొని ధ్యానముద్రలో వున్న
యోగినిలా వుంది రత్తి. అతని మాటలు
విన్నదో లేదో మరి

నాలుగేళ్ళుగా సరకచతుర్దశి రోజున
గంగమ్మ గుడి ముందు రంగడి అధ్వర్యాన
జరుగుతూ వచ్చిన కర్రపాము ఈ ఏడాది
జరుగలేదు.

దీపావళి చిన్నబోయింది! ●

అమూల్ అమిత రుచిని పెంపొందించుతుంది...

అమూల్ వెన్న పూరిత బొత్తా మరియు అమూల్ వెన్న తోర్చిన
బిందీలలో ముక్కలు అత్యంత వుత్తీకరమైన రుచియగు ఉదా
హరములు, వీటిని మిళిమిళానికి ఇత్తుటవల్ల కత్తి వాయుకమైన
వి, ది, వత్తెక్ విటమినులును విడుదలవుచున్నాయి. ఇట్లు

వ్రాసిన తాళా మిగతానం అమూల్ వెన్న తైరికొ అయిది గొంత
లలోనే మరల్ల వనమి వెన్న ముద్దతగా ఉండునది పొందిక
నుండి వెన్న ప్యాకెట్లోగా రహదైనది...మీకు తాళా మిగిలి
తైన్ తాళాద్రవమంతయు విరిచియుంటుంది.

తైరికొ అమూల్
తయారైన శుద్ధ వేన్న

అమూల్
వెన్న

అమూల్ పీరియోరమం
కంటే అమూల్ వెన్న అధిక
పుష్టికరమగు మంచి ఫలిత
మీను కలిగించుచున్నది.

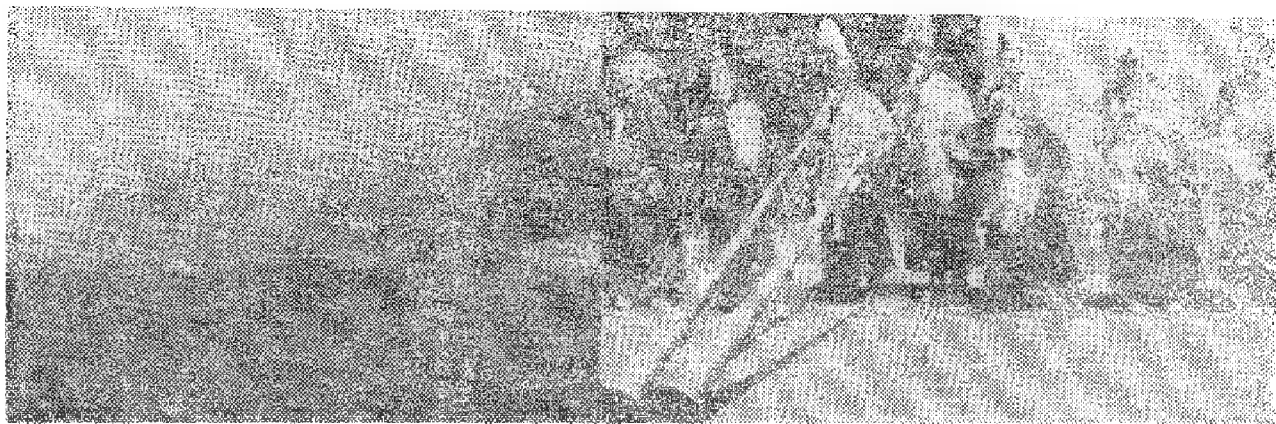
తైరికొ కొ-అవ్. టెక్నల్జీ—అమూల్ వెన్న మైనది.

తైరికొ డిస్ట్రిబ్యూట్ కొ-అవరేటివ్ సుబ్బు ప్రొడ్యూసర్స్ యూనియన్ లిమిటెడ్. అనంద్.

CBKMP-34 TEL

సిక్కిం : చిట్టంగా అల్లు కపోయిన పొగమంచు దృశ్యం.

నివోద కార్మికమాలు అక్కడి ఇనజీవనంకోసం భాగం.

సిక్కిం....!

క్రమంగా సిక్కిం ప్రాముఖ్యత పెరుగుతోంది. లాక్సర్ని కాపాడినట్లే శాస్త్రీ కాపాడటం అవసరమేమో! నేటి కాశీ కీయాలుతో సిక్కిం స్థానం ఎటువంటిది?

ప్రశ్నకాంతి దేశం

కొండలమీద గ్రామాలతో నిండిన చక్కని దేశం సిక్కిం. మొత్తం వైశాల్యం సుమారు 2,800 చ. మై. ఎటు చూసినా హిమాలయ పర్వత రెక్కాగాలా. గొప్ప మయిన అగాధావా కనిపిస్తాయి. తూర్పున నేపాల్, పడమట భూటాన్, దక్షిణాన భారతదేశం ఉన్న సిక్కిం, చైవా కంటి దిండి. అప్పుడే సికింగ్ తన ఎత్తులు చేస్తోంది.

అసలు సిక్కిం చరిత్ర చూస్తే ఒక యుద్ధం కచ్చా కనిపించడమో, 18వ శతాబ్దంలో నేపాళ దేశంవారు కొందరు దండెత్తినవారు కాని (1789 లో), తిరిమివారు వారిని వెనక్కు తరిమివేశారు. ఈ రక్తక్షతి బహుశాగా తార్పిలింగ్ జిల్లాని తీసుకున్నారు. అప్పటినుంచి ఈ దేశరక్షణ భారతదేశం బాధ్యతగా ఉండిపోయింది.

నేడు భారతదేశం సిక్కింకి ఎంతో సహాయము కూడా చేస్తోంది.

సిక్కిం నిజంగా శాంతినిలయం. మొత్తం కలు తిరిగే ఈదేశపు రోడ్ల వెంబడి ప్రయాణము చేస్తూ ఉంటే, అక్కడి ప్రకాంత వాతావరణంలో ఆధునిక ప్రపంచంలో ఎక్కడ చూసినా ఎదురయ్యే 'సమం', 'గాడావుగి' కనిపించవు. 'బాకా' అంటే దుమ్ము, దరించిన సిక్కిం ప్రస్తుతము చూపాలు. చాచాలుగా వేసిన పోలాలో, కొండ పరిమరినిగి పల్ల గొట్ట తోటలతో పని

తిన్నూ ప్రకాంత తీసుకొంటూనో కనిపిస్తారు. పండించినంత తింటారు. దరించే వస్తానని నేస్తారు. కావలసిన దేవుళ్లని పూజిస్తారు.....

రాజధాని

సిక్కిం రాజధాని గాంగ్టోక్. ఇది 5,800 అడుగుల ఎత్తున ఉన్న చక్కని పూరు.అక్కడికి రోడ్దుమార్గ వెళ్లవలసిందే. ఎందుకంటే సిక్కింలో రైలుబండి లేనేలేదు. గాంగ్టోక్కి వెళ్ళే రోడ్డు అవూరు అవకాశ 'సింగిత్' దాకా ఉంటుంది. సింగిత్ నుంచి

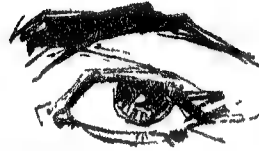
కంచనజంగా నీలరం బాగా కనిపిస్తుంది.

సిక్కింలో సూర్య 40 మంది హిందూ పురు. మిగిలినవారు బౌద్ధులు. కాని అక్కడి ప్రజలంతా భంసుమించు ఒకేరీతిగా అతుకు తారు కాబట్టి వీరి పద్ధతులలో ఒకేరీతి మయిన విశేష తెచ్చో కనిపిస్తాయి. సిక్కిం దేశమైతే 'అష్టమంగళ'పంజ్చ అమోద చాలా రమ్యకం. ఇది చేసిన చోట అభం కలుగుతుందిట. చైవా విజయర్పం బాదిమంచి ఈ అష్టమంగళ విన్నామే సరిని రక్షించుగాక!

***సంశీలాదావు. ఢి**

కరుణ

కొండపూడి శ్రీరామచంద్రమూర్తి

జరిగిన కథ

జమదగ్ని బాబ్బ శాంపాం తన కుమారుడు ప్రసన్నతోబాటు విడిదాడంగారమ్మాయి కరుణను కూడా పెంచి పెద్ద చేస్తుంది. పెద్దకుమారుడైన మున్నదను ఇవదగ్ని శమ్మూడు చలవలి పెంచు కుంటాడు. వానిది పెళ్ళి ని యం ప్రస్తావిస్తాడు చలవలి. కరుణను వానిద్దం చేసుకోమని జమదగ్ని నిరాకరించాడు. 'రూణ ప్రసన్నలు ప్రేమించుకొట్టు దానిం ప్రసన్నకే 'రూణ బాబ్బ కారాం బుద్ధివంతుని వ్యవధం. కరుణను ప్రసన్నకే ఇచ్చి 'రూణానికి చూర ఇవ్వడతాడు. అని వచ్చితి! మార్చిగా నివ్వవాదానికి వివరిస్తాడు జమదగ్ని. ఆ బాబ్బ వ్యవధం ప్రసన్నకే కరుణను నిస్తానంటాడు. ఇప్పుడు లోడ్ల తీసుకుపోతానని కొంత రిరభలనిసి, అంతాతర కళ్యాణినిచ్చి వివాహం జరిపి చి నవాయుదా ముకుంటాడు జమదగ్ని. ప్రసన్న కరుణకు నివాహం జరుగుతుంది, మున్నద కూడా పెంచుచుంటు చదువటానికి విశ్వ యించుకుంటాడు.

15

చలవలి ఒక్కొక్క మాటా తూచితూచి మాట్లాడుతున్నాడు. తన ఉద్దేశించిన దీనినాంకు వెళ్ళి, ఆ బాబ్బలు తగులు తున్నాయో లేదా అని, ఎప్పటికప్పుడు వివరణ చేసుకుంటూ, ముందు మాటలను తయారు చేసుకుంటున్నాడు. ప్రసన్న అన్న ఎత్తిరీదుపు హాలు, దానికి మనస్తత్వ ప్రార్థన వివి, "ఎందుకు తండ్రికి నువ్వు ప్రార్థనచేడతావ్ అంత దీనంగా? ఇంటికి మున్న పెళ్ళిదిడ్డవు. అంటే ముందు నీ అవసరాలు మంచి, తర్వాత మిగిలిన వారి అవసరాల మాడొప్పుమాట! అది మంచివని అయివస్తుడు, చేసి కాక్కు నీకున్నది." జమదగ్ని ఇంకా తన సాకసాలే పోతున్నాడు. "నాదగ్గర డబ్బులేదు. నాకు ఇద్దరూ చదువు సోవం ఇవ్వమే. కానీ కూ చేయను? నమర్చత లేదు కాని

ఇద్దరు బొడుకుతోనూ ఒకణ్ణి ఇంతటితో ముడుచుకోవలసిందని కోరుతున్నాను."

"అవును. అట్లా చేతులు ముడుచుకోని ఇంట్లో కూర్చోవలసింది ప్రసన్న, మున్నద కాదు."

కళ్యాణి చిరుకోపంతో అడిగింది. "ఎందువల్లా?"

"ఎందువల్ల నంటావా చిట్టితల్లీ! ఇంత దాకా వచ్చింది కాబట్టి చెబుతున్నాను విను. మున్నదను నేను పెంచుకున్నాను. ఈ అస్తంతా వాది. అంటే ఈ అస్తంతా మున్నదని అన్నమాట! అలేదేకరాల అస్తి పెట్టుకుని, చదువుకోవాలన్న ఆసక్తి వుంచు కొని, అన్ని తన తమ్ముడికే వదిలివేసి, మున్నద తాను స్వాతంత్ర సన్యాసి జీవితం ఎందుకు గడపాలి? తెలిసిందా?"

ప్రసన్న నమ్మలేనట్లు చలవలి వేపు చూశాడు. జమదగ్ని రెండు చేతుల్లోనూ తలవట్టుకు కూచున్నాడు. కారదాంబకు వినునదానికి నోటమాట రావడంలేదు.

ప్రసన్న, అన్నవేపు సాధిప్రాయంగా చూశాడు. "బాబాయ్ చెప్పిందే బావుంది! అస్తి అన్నయ్యది. ఆ అస్తితో వచ్చిన పొక్కు, దాని లాభమూ అన్నయ్యే అనుభవించాలి. వాణ్ణి కాదని, నేను వట్టం గట్టుకోడం నాకు ఇష్టంలేదు. సరే, నువ్వే వెళ్ళి అన్నయ్యా! మున్న ప్యాస్టే వచ్చి తర్వాత అద్దవ్వుం తిన్నగా వుంటే, అప్పుడు నేను యింట్కు వెళ్తాను. లేదు, ప్రైవేటుగా వెళ్తాను, ఈ లోపల ఏదైనా అవకాశం వస్తే, నువ్వే వెళ్ళు."

ప్రసన్న లేచి వెళ్ళిపోబోయాడు. మళ్ళీ చలవలి మాటలే వినిపిస్తున్నాయి. "నువ్వేం బాధపడకు ప్రసన్నా! మిమ్మల్నిద్దర్నీ చదివించగల స్థితిలో వుంటే తప్పకుండా పంపించి వుండేవాళ్ళం."

"బాధా?" గిరుక్కున వెనక్కు తిరిగాడు ప్రసన్న. "ఎందుకు అన్నయ్య చదువు కుంటానంటున్నాడనేనా? అంత నీచుణ్ణి, అనుకుంటున్నారా ప్రసన్న!"

"కాదు నాయనా!" చలవలితో అదే లక్షణం, అదే మెత్తదనం, మాటల వెనకాల అదే కరకుటనం. "ఆశ అడియాన అయితే, ఎంతటివాడికైనా ఆ గహం వస్తుంది. మున్న కుర్రవాడివి కదా?.."

"కానీ, వాడు నాకు అన్న అన్నసంగతి మరచిపోతున్నారు."

"మున్న గృహస్థునూ, వాడు బ్రహ్మచారి కదా! అందుకని నువ్వే ఎక్కువ అనుకుంటావేమోనని!" మున్నద లేచి నుంచున్నాడు వెళ్ళిపోవటానికి. అతని మనసంతా తడిగుడ్డతో పిండినట్టుగా వుంది. 'పోనీ, ప్రసన్ననే చదువుకోనియండి' అని చెబుదా మనుకున్నాడు కానీ, చెప్పలేక అగిపోయాడు. మున్నద చేయి పట్టుకుని, ప్రేమగా నోక్కి, ప్రసన్న బయటకు నడవబోతుండగా, బయట నుండి అనుకోకుండా వీరభద్రం లోపలికి వచ్చాడు. కారదాంబ, కళ్యాణి లోపలకు వెళ్ళి పోయారు. అందరూ మళ్ళీ కుర్చీలో కూర్చోవలసి వచ్చింది. కారదాంబ లోపల ల్పించి పంపించిన కాఫీ, బలవంత పెట్టుగా తీసుకుంటూ, "రేపు రాత్రికి జనతా ఎక్స్ ప్రెస్ కు బయలు దేరుదామనుకుంటున్నాను. మాతో ఎవరన్నా ఎకంపెనీ అవుతారేమోనని కనుక్కుపోదామని వచ్చాను" అన్నాడు వీరభద్రం.

"అవును. మున్నద వస్తాడు రేపు రాత్రి మీతో కలిసి!" అన్నాడు జమదగ్ని.

"అదేమిటి? ప్రసన్న వస్తాడన్నారు, మొన్న మీరు ప్రసన్న కలుసుకున్నావు?"

"అవును అది అప్పటి మాట" చలవలి అందుకున్నాడు.

“ఎందుకీ ఆ అభిప్రాయాన్ని మార్చు
వారా? పోనీ, ప్రస్తుతం కూడా వంపి,
రండి అంతాకలసి నరదాగా శుంలాం”
రభద్రం (వంప) వేపు ‘రండి’ అన్నట్లు
నాశాడు

చలపతికి అతని చరన అరహ్యమని
యించింది. తామెక నిర్ణయానికి వచ్చినప్పుడు
కానిని తరచితరచి ప్రశ్నించడం ఉత్తమ
భరణ లక్షణంకాదు “మీ కూడా రావ
కానికీ, ఆయన క్కూడా ఓ మామగారు
శ్రంతు బావుండేది!” యదాదానంగా, నర
వాగా అన్నట్లు మనసులో మాట అనేకాడు
వీరభద్రం మోహం మాడిపోయింది. తన
సమాధానం చెప్పకపోతే, మరి బయట పోతా
నని, పెదమల మీదకు లేవినప్పు, రావినప్పు
బలవంతావ లేవించుకొంటూ, “నా కన్యా
ధనవంతుడైన మామగారే దొరికారుగా ప్ర
వృకు కూడానూ!”

ప్రసన్నకు ఆ సంభాషణ రుచించలేదు.
లేచి నుంచుంటూ, “మామగార్లు దొరి
కింది వాళ్లను మనం ఆశ్రయించి బ్రత
టానికీకాదు. వాళ్ళ పిల్లలను విలుకోవ
డానికి!” అంటూ “ఎనుంది” అంటూ అక్క
నుండి వెళ్ళిపోయాడు.

వీరభద్రానికి ఏమిటి చూట్టాడోలే ఏమి
చిక్కోనని భయం వేసింది కాసేపు కూచుని
“వెళ్ళొస్తా” అనిలేని నుంచుని, “రేపు
రాతే ప్రయాణం” అంటూ మరో సూర
హెచ్చరించి చుట్టూ కలయ చూశాడు
లోపల గాజుల గలగలలు వినబడడంలేద

మనస్థిర నవ్వుతూ అన్నాడు “కళ్ళాణి
వాళ్ళ వదిల గారింటికి వెళ్ళింది”

“అదృష్టే! అందుకోసం కాదు వెళ్ళు
న్నం కదా, ఓసారి అత్తగారితో కూడా
చెప్పివెళ్ళామని!”

“మా వదినగారితో నేను వెళ్ళానులే!”
చలపతి తన ధోరణితోనే అన్నాడు.

“అట్లాగే! అట్లాగే!” తలవంచుకుని,
అందరికీ నమస్కారాలు చేసి, అందరి దగ్గరా
పేరుపేరు వరుసనా సెలవు శుభాకాంక్షలు, పీం
భద్రం వెళ్ళిపోయాడు. జమదగ్గి అతనిని
వీధి గుమ్మండాకా సాగనంపి వచ్చాడు అతను
వెళి పోయి తర్వాత, మోహం గంటుపెట్టు
కుంటూ అన్నాడు జమదగ్గి, అందర్ని
మాన్యూ.

“మీరు ఆ కుర్రవాణ్ణికాదు అవమానం
చేసింది, నన్ను!”

చలపతి హెచ్చరికగా అన్నాడు. “మీరేం
కంగారు పడకండి. ఇటువంటి చిన్నచిన్న

విషయాలెవ్విటా అగతరీతి అ కుర్రవాడికి బాట
అవతరంలా కన్పిస్తున్నాయి.”

“కానీ, మనం పిల్ల చిచ్చుకోదల్చినవాళ్లం”

“అదా మీ భయం! చలపతి అప్పుడు
నవ్వాడు. “ఆ కుర్రవాడు అంతటి శక్తి
గలవాడుగా నాకు కనబడటంలేదు. వాన
పాము రకం. లోపల మాత్రం ఉనరవెల్లి
లక్షణం.”

జమదగ్గికి, తన మనసుకు నచ్చిన కుర్ర
వాణ్ణి వెలుకుని చలపతి అంతలేసి మాట

లనడక అరెత - బాపురండలేదు. ఆయనమీ

చలపతి వ్యయంగా అను అస్తికి హక్కు
దారుణుని చెప్పిన మాటలు మరలమరల
జ్ఞాపకం వచ్చి, నూదుల్లా గ్రుమ్మకొంటా
న్నాయి. ఆ బాధతోనే అనేకాడు.

“పోనీలేండి! నాకు తగిన వాడే అను
కొంటాను! చిల్లి గవ్వంత ఆపిలేనివాడికి
కట్నం పెద్దగా ఇయ్యలేనివాడికి, అమాతం
అల్లుడు దొరకడం అదో భాగ్యవిశేషం.”
ఇదరూ ఆయన వేపు ఉలిక్కినదే చూశానా

ఆ మోక్ష అని అయిన అక్కజుంతు తిట్టిపోయాడు. అంత పెద్దవాళ్లో మన్నధ, చలవతి ఇద్దరే మిగిలిపోయారు. ఎక్కడో దూరంగా అరున్న పక్షి ఇబ్బంది చిన్ని పోయి కాని, పక్షి కనిపించడంలేదు.

కిటికీలో నుండి, బయట ఆకాశంలో పక్షిలు కొంటే గాలిపటం వైపు, ప్రహరీ ప్రక్కగావూచి పెరిగిన ఎర్రగన్నేరు వైపు చూస్తూ అన్నాడు, "మీరు, నాన్నగార్ని చాలా బాధపెట్టారు!"

"మన్న పక్షి కారవ నరకంలో, ఆయన బాధ ఎన్నోవంతు తండ్రి! మన బాధ తగా లీ అంటే, మనోకరు ఆ బాధను పంచుకోవాలి."

మన్నధ మాట్లాడలేదు. అతని మోనాన్ని చలవతి టింగం చేయలేదు. మన్నధ మనస్సులో ఎక్కడో కించిత్తుగా బాధ జనించి, పెరుగుతోంది. చలవతి హృదయమంతటా తాను అనుకోన్న దానిని సాధించగలిగాను కదా అన్న ఆనందం అల్లుకుంటోంది.

మన అయ్య యిటా కదిల్చివస్తాడలా, పోల్చిగా బరుగుకుంటున్న మంగళ నర్తకిలు ఆయికు చక్కిలిగింతలు పెడు తున్నారు. ఇదలోపూవులు తురుముకొని అమె నానబడ కుంకుమ దిమ్మ కుంటోంది, దిమ్మ కంటూ నననక్కగా బనవరాజు వారి గెనుమెకటి పడుకుంటోంది. ఉదయం సవిగంటలు దాటినట్లు, రోడ్డు మీద నీడలు సాటి పవుతున్నాయి. ప్రసన్న దగ్గరగా వేసి వున్న తలుపులు తెర్చుకుని, మెల్లగా లోపలకు వచ్చాడు. గదిలోంచి శ్రావ్యంగా విన బడుతున్నది వంగీతం. హాల్లో, వేణుగోపాల స్వీమి పటానికి వెలిగించిన ఊడుకట్టల పొగ, వరిమళం విరజిముతూ వలయాలు తిరుగుతోంది. హాల్లో వివరాలేరు. గుమ్మం దగ్గర నుంచున్న గతి తోనలతు లోంగి కూకాడు.

కరుణ నీరకమ్మ కుంటోంది. వీరమడ తల్లి. దాగలేక అందం అవ్వ పడుతోంది. టేబిలు మీద, ఒకే ప్రేమలో అందంగా అమర్చిన తన ఫోటో, ప్రక్కవ కరుణ ఫోటో పింమిల్లాడుతూ కనిపించాయి.

నీర కమ్మ కుంటున్న కరుణ తల్లివక్కకు తిట్టి, టేబిలు పైపు చూసింది. టేబిలు మీద ఫోటోలో ప్రసన్న కొంటెగా నవ్వుతూ కనిపించాడు "చి! సో అల్లరివాడా? ఆలా కూడవచ్చా?" అంటూ ఫోటోను వెనక్కు తిప్పి పెట్టింది.

"హి! ఆ ఫోటోదేం తప్పుంది? అంత

క రుణ

అందాన్ని నీకిచ్చిన ఆ బగవంతుడిదికాని!" కరుణ ఉలిక్కిపడి వెనక్కు తిరిగింది "మీరా?" అంటూ సిగ్గుపడి, చేతులతో కళ్ళు మూసుకుంది. ప్రసన్న మృదువైన ఆమె చేతివేళ్ళను అభిముదువుగా చుంటిం చాడు. ఆ వేళ్ళను తీసి, తన హృదయానికి హత్తుకుంటూ, "ఈ వేళ్ళు, నీ కళ్ళపై న కాదు పుండవలసింది, నా గుండెపై న" అన్నాడు.

కరుణ మెల్లగా ఆ బాహుబంధం నుంచి తప్పించుకుంటూ, "నాన్న గారోచ్చే వేళ యింది" అన్నది. చెదరిన ముంగురులను సవరించుకున్నది.

ప్రసన్న ఆమెను మరింతగా దగ్గరకు తీసుకున్నాడు. గాఢంగా ఆ పెదవులను చుంటిం చాడు. "భార్యభర్తలమైన మన మధ్య కూడా ఈ భయం దేనికి?" అన్నాడు. కరుణ మెల్లగా హాల్లోకి నడిచి వెళ్ళింది. ఆమెను వెన్నంటి నీడలా నడిచాడు ప్రసన్న. హాల్లో పేముకుర్చీలో బుజాలు వట్టి అతన్ని లొంగగా కూచోపెట్టింది. "బుద్ధిమంతు డిలా నాన్నగారోచ్చే వరకూ తను రిక్కడ కూర్చోవాలి." అన్నది.

ప్రసన్న బుంగమూతి పెట్టి "నేనెం బుద్ధుణ్ణి కాదు." అన్నాడు, కుర్చీ చేతిమీద తల ఆనించి. కుర్చీలో కూచున్న ప్రసన్నను అప్పుడు వరకాయించి చూసింది కరుణ. చూస్తూనే నవ్వుపొగింది. "ఎందుకో అంత నవ్వు?" ప్రసన్నకు అర్థంకాలేదు.

కరుణ నవ్వుతునే వెళ్ళి, అదం తీసుకొని వచ్చి ప్రసన్నకు ఎదురుగా పెట్టింది. అద్ద ములో చూసుకున్న ప్రసన్న సిగ్గుపడిపోతూ, "ఇలా దగ్గరికి. తొందరగా! ప్లీజ్!" అన్నాడు కంగారుగా. కరుణ కంగారు పడిపోతూ అతని దగ్గరకు వచ్చింది. ఆమె దగ్గరగా వచ్చి, కొంచెం తలవంచగానే నటుం చుట్టూ చేయివేసి, తన దగ్గరకు లాక్కుని, "హి! పెరి బాగుల దావా! చొక్కా మీద సువ్వుడొక్క పు కుంకుమ అయిందని ఇంతగా నవ్వువే! గుండెల మీద దేనికి ఇక్కడ ఆంటింతు." అంటూ ఆమె నోసటిని గాఢంగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. కరుణ వేసివున్న తలుపుల వేపు క్రింగంట చూసింది. తన వమిల చెంగు పెట్టి, అతని చొక్కామీద కుంకుమను చెరవబోయింది. "పద్దు, పద్దు. అక్కడే వుండని!" ప్రసన్న చేతుల అడ్డ పెట్టాడు.

"హి? నలుగురికీ చూపింతుకుని మురిసి పోతారా?"

"ఎంచుకు మురిసిపోకూడదు? చూపుత్రీ కమైన మన బ్రతుకులో. ఈ అద్భుతం ఎంతమందికి?" ప్రసన్న నోటిని నోటితోనే మూసివేస్తూ "ఇంతమందికి?" అన్నది లేచి నుంచుని. క్షణకాలం (ఎన్నో తను నవ్వున పని మర్చిపోయినాడు. అతనితో విచారం, కొంచెం వెనక్కు అగ్గింది. వారి ద్వరూ అనేక విషయాలను గురించి ముచ్చటించుకున్నారు. చిన్ననాటి ఆటపాటలు తలపుకు తెచ్చుకున్నారు. ఆ మాటా ఈమాట మాట్లాడుతూ, ఉన్నట్టుండి అడిగేసింది కరుణ. "ఈ వారంలో మనం విశాఖపట్నం వెళ్లాలి కదా? ఏర్పాట్లన్నీ పూర్తి చేసుకున్నారా?"

ప్రసన్న నడనం కళా విహీనమైంది. అంత వరకూ ఏ విషయమైతే చెప్పటానికి జం కుతూ వచ్చాడో ఏ విషయాన్ని ఎట్లాగో అల్లా తెలియజేయడం కోసం గుండె రాయి చేసుకు నవ్వాడో ఆ విషయం అప్పుడు చెప్పక తప్పలేదు.

"నేను రావడం లేదు కరుణా!"

కరుణ తెల్లబోయింది. నమ్మలేనట్లు మొహంపెట్టింది. కళవళపడింది. "నిజం?" అన్నది అతనికి బాగా దగ్గరగా వచ్చి.

"అవును కరుణా! నేను రావడం లేదు. అన్నయ్య మన్నధ నమ్మన్నాడు విశాఖపట్నానికి!!"

కరుణకు అంతా అయోమయ మనిసిం చింది. "బావగారు రావడమేమిటి? మీరూ కదా అన్నె చేసింది? మనం ఇద్దరం కలసి చదువుకుందా మనుకున్నాం! ఆయన కెవరి స్పార్డు సీటు? మీకే కదా కమ్యూనికేషన్ వచ్చింది? ఏమిటిదంతా?"

ప్రసన్నకు అంతా విడమర్చి వివరించక తప్పలేదు. "బీదతనం నన్ను వేసిన మొట్ట మొదటి కాటు ఇది! అన్నయ్య నాకన్నా అయిదారేళ్ళు ముందుగా పుట్టడం మూలానా వాడికి పట్టిన అద్భుతం ఇది! దీనికి ఇంతకన్నా మరొక అర్థంలేదు."

కరుణ, ప్రసన్న చొక్కా గుండెలు నవ రిస్తు కింద కూచున్నది. ప్రసన్న ఇంక ఏమీ చెప్పవలసింది లేదన్నట్లు నడక కుర్చీలో పడుకుని, ఇంటికప్పు వంక చూస్తున్నాడు. కరుణ ఎంతో జాతిగా అన్నది.

"మిమ్మల్ని చువించలేమన్నారు. అంతే కదూ?"

ప్రసన్న తలూపాడు. కొంచెంసేపుండి మళ్ళీ అన్నాడు. “వాళ్ళనడమేముంది ? — అంతా అటా, కూడి వచ్చింది. ఇందులో ఎవరి తప్పు లేదనే అనిపిస్తోంది వాట. ఎవరి అవునదాలు వాళ్ళవి.” కరుణ భర్త చెప్పింది జాగ్రత్తగా విన్నది. అతని మొహం వంక చూస్తే, బాధతో బుంగలు చుట్టుకు పోతున్నా, అతి కష్టంనిద నిగ్రహించు కొంటున్న మనిషిలా కనిపిస్తున్నాడు. కరుణ కంపిస్తున్న స్వరంతో, బయం భయంగా అడి గింది.

“హనీ, నే నొకటి చెప్తాను కోపగించు కోకుండా వింటారా ?”

“ఏమిటి ?” ప్రసన్నలో నిర్లిప్తత. “ఏంటేదు. మా నాన్నగార్నే పెట్టుబడి పెట్టమందాం. ఆ తర్వాత మెల్లగా మన పొలంమీద వచ్చే నంట మీదనో, లేక సంపాదనలోంచో తీర్చుకుందాం.”

ప్రసన్న నవ్వాడు. పేలవమైన నవ్వు. “అది మా నాన్నగార్ని అవమానించడం కాదా ? — అలాంటిది. ఆయన మొహం మీదనే, సుప్రీషని చెయ్యలేవు. కాబట్టి వేమ మా మామగారి దగ్గరకు సహాయం కోసం వెళ్తున్నాను. అనడం కాదా ?”

“అట్లా అంటే మూతం తప్పేముం దండి ! వీరభద్రదానికి, మామగారు సహాయం చెయ్యడంలేదా ?”

ప్రసన్న చరన కుర్చీలో లేచి కూచు న్నాడు. అతని కళ్ళు ఎర్రనైనాయి. “అంటే వీరభద్రదాన్ని, నన్నూ ఒకటి చేశావన్నమాట !”

మాట అనేసిన తర్వాత, నాలిక కొరు ట్టుంది కరుణ. అయితే అప్పటికీ, తను మాట జారనూ జారింది, అది చేయవలసిన పనిని చేయనూ వేసింది. “మిమ్మల్ని, ఆయన్నూ ఒక్కటని ఎందుకంటానూ ? — అంత మూర్ఖురాలని కాదు. మామగారి దగ్గరినుండి సహాయం తీసుకోవడం అంత తప్పుగా తీసుకోవలసిన విషయం కాదని మాత్రమేనని భావన.” అన్నది మాటను కూడదీసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ.

“కొందరికి అప్పు కావవచ్చు. నాకు మూతం తప్పే !”

కరుణ మాట్లాడలేదు. ప్రసన్న గంటు పెట్టుకున్న మొహంతో కుర్చీలో కూచు న్న అని కొంతగోపు మాటా వలకూ కలుగకా కూచున్న జగ్గత, “ప్రసన్న అది అంటే ఈ ప్రయం ఏమిటి ?” అని అత

నిగ్గువడి, కరుణను దగ్గరకు తీసుకవె, “ఎన్నడూ తెలిది, ఉన్న కోపిష్టి నికే అనిపించింది. దాంట్ కోపంలో ఆన ఎంత అల్పుడైనాడో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని నయ్యాను. నన్ను క్షమించు కరుణా ! నేను కాదు. అధిమానం నాచేత అట్లా మాట్లాడింది” అన్నాడు

కరుణ అతనిని వడ్డానికి చాత్తుకుంది అమె తనువెల్లా పులకలు పూచిన కదింబ పుక్కిమే అయింది.

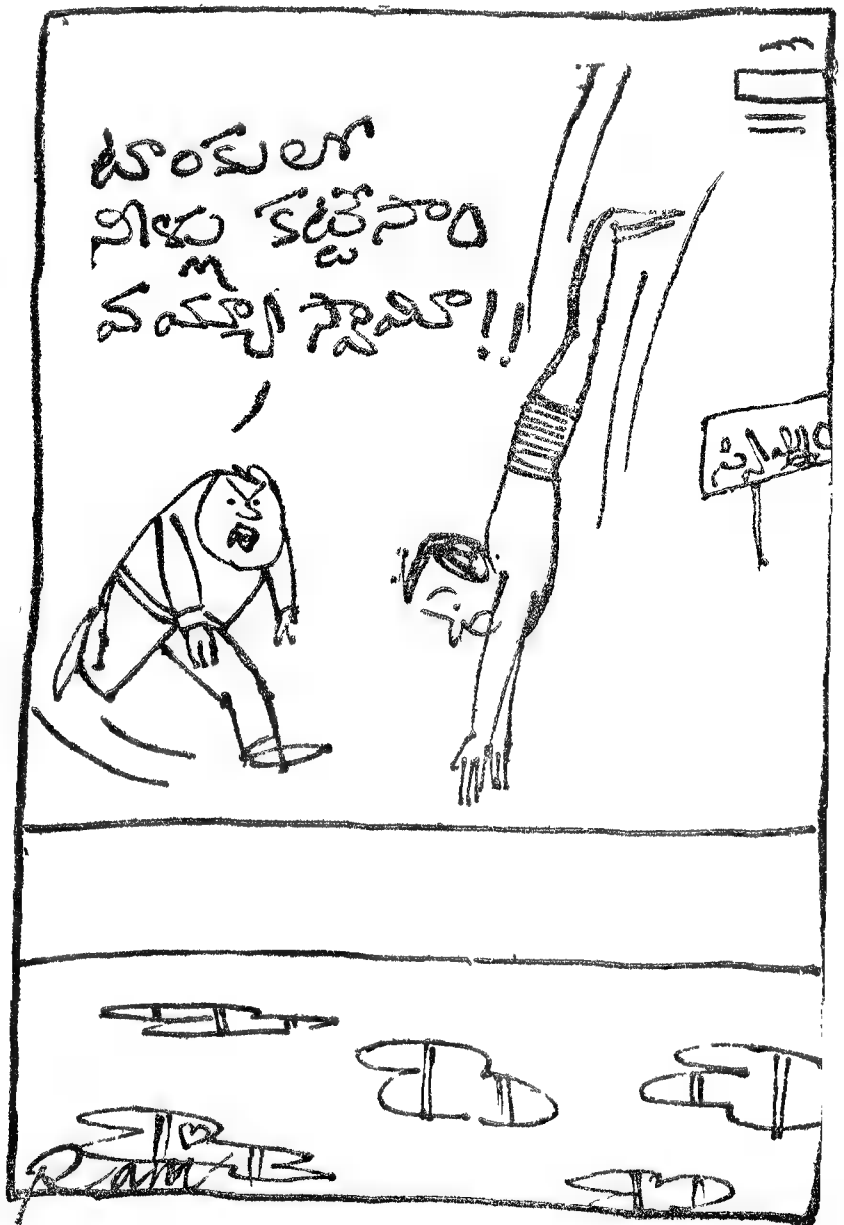
“పోనీలేండి, ఇహ ఆ విషయాన్ని మర్చి పోదాం అట్లా మాట్లాడడం నాదే ఏట బాటు.”

కరుణ ఒకటి, రెండు సార్లు, వీదిగుమ్మరి దా వెల్లి, అల్లులు తెరిచి వీదిలోకి తేరి చారజాని వెనక్కు తిరిగివచ్చి “నాన్నా రింకా రావడంలేదు మీరు వచ్చిస్తాను. రండి” అన్నది

“భోజనానిరా ?” ప్రసన్న అనంగికారంగా అన్నాడు. “టహా, నే నందుకోసం రాలేదు ఈ వార్త మీ చెపిని వేసినదానిని వచ్చాను. అంతే”

కరుణ చిరుకోపంతో అన్నది “నిజమే నండి ! మీరు అందుకోసం రాలేదు. కిరిసి భోంచెద్ది పుయ్యం నాటి పాదపాటు”

(పశేషం)

మేషం : అన్నిదప్పుడు కొంచెం శ్రమకలిగినా, వృత్తి వ్యాపారాల్లో వారంతానికి తగిన అభివృద్ధిని సాధించగలరు నూతన వ్యాపారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. వ్యాపారం భారీ ఎత్తున చేయడం వలన ఆర్థికంగా పెత్తిడి వస్తుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో గౌరవం బాగా ఉంటుంది ప్రయాణం ద్వారా కార్య సాధన చేయగలరు. సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో మీ ప్రాముఖ్యత పెరుగుతుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ అభిప్రాయాలకు తగిన అవకాశాలు లభిస్తాయి. కుటుంబ సంబంధం లభించగలదు. శుభ కార్యాల విషయంలో కొత్త సమస్యలు తల ఎత్తవచ్చును.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధువుల వ్యవహారాల్లో మీ కృషి ఫలిస్తుంది. దైవకార్యాల నెరవేరుతాయి.

పెంషన్లు : ప్రతిక్షణం మీకు యేవో సందేహాలు కలుగుతుండడంవలన సాహసించి యే పని చేయలేరు కాని ప్రయత్నించిన ప్రతి వ్యవహారమూ నెరవేరుతుంది కొన్ని వ్యవహారాల్లో కార్యసాధనాసం మీ అభిప్రాయాలకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించవలసి వస్తుంది. మీరు స్వంతంగాచేసే వ్యాపారాలకంటే భాగస్వాములతో కలసిచేసే వ్యాపారాలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి ఉద్యోగంలో మీ నుంచితనమే మీకు యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమమీద అనుకూలతను సాధించగలరు ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరుగుతుంది వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

మిథునం : ఈవారం వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఆదాయం బాగానే ఉంటుందికాని ప్రతి వ్యవహారంలోను దోచుకోవడం జరుగుతుంది వృత్తిలో మీ ఎదుట

వారఫలం

4-2-1966 శుక్రవారం మొదలు
10-2-1966 గురువారం వరకు.

పొగడుతూ వాటున దూషించే వ్యక్తులతో వ్యవహరించవలసి వస్తుంది ఆర్థికంగా మీ స్వంత వ్యవహారాలు బాగానే ఉన్నా, యితరుల నిమిత్తం శ్రమ పొందవలసి వస్తుంది ఉద్యోగంలో ముఖ్యమైన వ్యవహారాలు మీరు స్వయంగా చూడడం వుంచిన, ప్రయాణాల్లో ప్రయోజనంకంటే ప్రయాణ అధికంగా ఉంటుంది కుటుంబ వ్యవహారాల్లో వారం మధ్యలో భేదాభిప్రాయాలు రావచ్చును.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సంతృప్తికరంగా ఉంటుంది ఎవరితోనూ వాద ప్రతివాదాలకు దిగడం వుంచినా కాదు.

కర్కాటకం : వృత్తి వ్యాపారాల్లో ఆదాయం కంటే హడావుడి అధికంగాఉంటుంది కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీరు మొరమాటలకు లొంగిపోవడంవలన చేజిక్కిన అవకాశాలనుకూడా కోల్పోయే ప్రమాదంఉంది. వృత్తిలో కొత్తవారి పోటీని ఎదుర్కొనలసివస్తుంది సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు స్వల్పంగా లాభిస్తాయి ఆదాయంతో నిమిత్తం లేకుండా అవసరానికి ఏదో ఒకవిధంగా డబ్బు చేతికి వస్తుంది సాంఘిక కార్యక్రమాలకు అనుకోని మార్పులు వస్తాయి. ఆరోగ్య విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం సుఖ్యకార్యాల చేస్తారు.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు నిరాటంకంగా నెరవేరతాయి సాహిత్య కళారంగాల్లో మీ కృషికి ఆటంకాలు వస్తాయి.

సింహం : వారం ప్రారంభంలోనే వృత్తి వ్యాపారాల్లో వ్యయ ప్రయాణాలకు గురి అగునా, తరవాత అన్ని వ్యవహారాల్లోను తగినంత అభివృద్ధి సాధించగలరు వ్యాపారంలో మీకు నష్టం కలిగించడానికి యితరులుచేసే ప్రయత్నాలే మీకు లాభదాయకంగా పరిణమిస్తాయి. వృత్తి రీత్యా చేసే ప్రయాణాలు ప్రయోజనకరంగా ఉంటాయి రాజకీయ సేన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది వారం ప్రారంభంలో ఉద్యోగంలో మీ తాలూకా వస్తువులు పోదే ప్రమాదం ఉంది కోర్టు వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు—స్వల్ప ఆనారోగ్యం చేయవచ్చును, సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. బంధుమిత్రులను కలసుకొంటారు.

కన్య : ఈ వారం చిత్రంగా ఉంటుంది. ప్రయత్నించిన వసులకు అటంకాలు రావడం, అనుకోని వ్యవహారాలు నెరవేరడంవంటి సంఘటనలు జరుగుతాయి భాగస్వాములతో కలసిచేసే వ్యాపారాల్లో నూతనావకాశాలు లభించడంవలన ఆదాయం బాగా ఉంటుంది అధికారులవలన జరగవలసిన వ్యవహారాల్లో యితరుల జోక్యంవలన ఆలస్యం జరుగుతుంది. ఉద్యోగంలో మెప్పుకురాని కార్యభారాన్ని వహిస్తారు. నూతన వ్యాపారాలు ప్రారంభించడానికి యిది సమయం కాదు మీ ఆరోగ్యం బాగానే ఉంటుంది కాని సంతానానికి ఆనారోగ్యం చేయవచ్చును.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా ఉంటాయి సాంఘిక కార్యక్రమాల్లో మీ ప్రాముఖ్యత పెరుగుతుంది.

తుల : ఇదివరకు కొన్ని వ్యవహారాల్లో ఏర్పడిన అనిశ్చిత కరిస్థితి తొలగిపోవడంవలన వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీకు మున్ముందు లాభించగల వ్యవహారాల్లో ధృష్టిని కేంద్రీకరించడానికి అవకాశం లభిస్తుంది. అర్థిక వ్యవహారాల్లో అనుకూల పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి ఉద్యోగంలో సాటివారి అసూయక గురి కాగలరు వారంతంలో సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. కోర్టు వ్యవహారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాలు బలహీనపడడంవలన మీ అభివృద్ధి మార్గం నిష్కలంకం కాగలదు.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. శుభ కార్యాల విషయంలో మీ ప్రయత్నాలు రాణించగలవు.

మృశ్చికం : గత వారంకంటే యీవారం బాగా ఉంటుంది. వృత్తి వ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. భాగస్వాములతో కలసి చేసే వ్యాపారాలకంటే మీరు స్వంతంగా చేసే వ్యాపారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. సాహసముతో కూడిన వ్యవహారాలు కూడా కొంతవరకు లాభిస్తాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. వృత్తిలో ప్రయాణం ద్వారా కార్య సాధన చేయగలరు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. సాహిత్య కళారంగాల్లో కుషిచేసేవారికి వుంది సమయం.

స్త్రీలకు—కుటుంబ కార్యక్రమాలు ఒదిపిపెట్టడం.

గుర్తుండా ! మాపా లా !! చిన్నప్పుడు నన్ను తాడిచేట సేవాళు—!!!

బు లేకుండా నెరవేరుతాయి. సంతానానికి హిష్ట తోపాటు లభిస్తాయి.

మనుష్యు : వృత్తి వ్యాపారాల్లో వారం ప్రారంభంలోనే ఆందోళన కలిగించే పరిస్థితులు ఏర్పడడం వలన, తరువాత కొంచెం బాగా ఉన్నా కూడా యీ వారం సంతుష్టి కరంగా ఉండదు. రావలసిన డబ్బు యిలాంటి ఆందకపోవడంవలన లాభించవలసిన వ్యవసాయ కూడా వాయిదా వేయవలసివస్తుంది. వ్యంగంలో మీ ఎదుట పొగడుతూ చాలున రూపించే క్షుణ్ణులలో వ్యవహరించవలసి వస్తుంది. భుజి కార్యాల సయంతో మీ ప్రయత్నాలకు ఆటంకాలు వస్తాయి. టుంబ వ్యవహారాల్లో చికాకులు వచ్చి వర్షం ఉంటాయి.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం ప్రస్తుతం బాగా ఉన్నా, క్షయం చేయవచ్చు. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొనరు.

పతరం : క్షణం కూడా తీరుబడి లేకుండా మీరు ఎంతో కృషి చేస్తేనేగాని మీరు యే వ్యవహారాన్ని ధింపలేని స్థితి ఏర్పడుతుంది. వృత్తిలో సాటి శిరోతో పోటీ పెరగడంవలన తరచుగా మీ కార్య కమాలను మార్చుకోవలసి వస్తుంది. వారం మధ్యలో పానంతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. ద్యోగరీత్యా చేయవలసిన ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు వారంతో చేయడం మంచిది. సాంఘిక కార్యక్రమాలలో మెప్పుకురాని కార్యభారాన్ని వహిస్తారు. ఆరోగ్యం బాగానే ఉన్నా, మానసికాందోళన కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగానే ఉండాలు. బంధువుల వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు లభిస్తాయి.

సంభం : అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలంగా వున్నట్లు కనిపిస్తాయని మీరు యేమాత్రం యేమిటానుకున్నా, వృత్తి వ్యాపారాల్లో అవస్థమీది, అనుభవం మరొకరిది కాక పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. వృత్తి కోరికతోనూ వ్యక్తులు విమర్శిల్లి కల్పించి కలహ వనంగం తీసికొని రావడానికి ప్రయత్నిస్తారు. మాతన వ్యాపారాలు ప్రారంభించడానికి యిది సమయంకాదు. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిపక్షాల సంబంధం పెరగడంవలన మీరే వెనుకకు తగ్గవలసి వస్తుంది. కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక వ్యయం జరుగుతుంది. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు—ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది. ఆడంబరంకోసం వ్యయం చేస్తారు. దైవ కార్యాలు నెరవేరుతాయి.

మీనం : కొన్ని వ్యవహారాల్లో మీరు భవిష్యత్తును దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రవర్తించడంవలన ప్రస్తుతం మీరు పొందవలసిన ప్రయోజనాన్ని పొందలేకపోవచ్చును. రావలసిన డబ్బు మీద ఆధారపడి యితరులకు వాగ్దానాలు చేయడంవలన యిబ్బంది కలుగుతుంది. భారీ ఎత్తున చేసే వ్యాపారాలు ప్రోత్సహకరంగా ఉంటాయి. వృత్తి రీత్యా చేసే ప్రయోజనాలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. విద్యా వైఖ్యానికి రంగంలో అభివృద్ధిని సాధించగలరు. ఆరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు—కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతుష్టి కరంగా ఉంటాయి. జంబికార వస్తువులు కొంటారు.

—మహేష్

పుష్పము మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవలసివచ్చి, మీ సరియైన చర్యను గురించి మీరు తెలుసుకోవగోరినట్లయితే ఒక పుష్పం ద్వారా మీకు ఇష్టమగు ఒక పుష్పము పేరునూ, మీరు వ్రాయు లేదీ, వేళవినరములున్నా, మీ సరియైన విరుహవామా, వెంటనే వ్రాసేవంపండి. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, మీరు కార్డు వ్రాసినలేని లిగయటం 12 నూపయలలోను మీయొక్క అదృష్టము, లాభోష్టములు, జీవితమార్గము, వ్యవహారములలో మీకు జయము కలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచికెడదల, మార్పులు, ఆద్యోగవిషయము, సరదేశావసరము, తిర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, ఆకస్మాద్యవ్యయము మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసేరు. 1.25 పై. లకు మాత్రము ఏ. పి. గా సంచలము. (ఏ. పి. ఛార్జీలు (పత్యేకం) దున్ను (గ్రహములేనా ఉన్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా) ఎవగలము. చివరములు మా పూచీపై నవంసబడును. మేము వందన భోగ్యార్థి మీకు కృష్ణగా లేనివిధల పై కము వానను చేయబడును. ఒకసారి పరిశీలించండి. ఆ డను ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ JYOTSHI (A. W. P.)
P. O. BEAS (Amritsar.)

కాలేట్ టూత్ బ్రష్ పొ దంతములను ఎక్కువ శక్తివంతముగా శుభ్రపరుచునట్లుగా తయారైనది !

కొత్త!
ఎంతోముచ్చతైన!!
కాలేట్
సూపర్ టీలక్స్
టూత్ బ్రష్

శుభ్రపరిచ అవకాశం
పెక్కు ప్రత్యేక అవకాశం
ప్రతిదశకంపై పాదు
సర్దుదగల టూత్ బ్రష్

4 పైజా
పెద్దంకుంచువారికి
పిల్లలకువలన పిల్లలకు

గట్టిది
ఒకాదివి
మెత్తనిది

కాత్యయముగా
తయారుచేసిన
కాలేట్ టూత్
బ్రష్ మీ పండ్ల
వందలలోకి మి
లంగా పోతుంది.
మంచి బాగా నిర్మి
వెనుక బాగా నిర్మి
మరింతశక్తివంతంగా బ్రష్
పడుతుంది తన ముద్ది
చర్యములంగా చిగుళ్లను
పడుతుంది. కాలేట్ టూత్
బ్రష్ మీ పండ్లమీదిగుళను
సంకరించుకొనండి.

పిల్లలగాదిగించిన కట్టి చేప
వైబో టియూవలన ఇది బాగా
చుస్తుంది.

పంకయ్యాన్నినికొరంపే
కాలేట్ నిదావము

సెలెక్ట్ సాహిత్యం

మనశాంజీ

మొదట—ఎక్కడచూచినా మంచి పాత్రలు వ్యాపించి ఉంది—చలి—పెట్టుకున్నాడ కోటు తోడుకుని ముగ్గురు చుట్టుబున్నా ఇంకా చలి. దట్టమని ఏమీ తోచలేదు. మెరుపులా “శాస్త్రి” మెదిలేడు అలా సికారు వెళ్లి వచ్చామని బయల్పడేడు మధ్యలో ఎంతులు పాటలలో పకోటిని వాసన కమ్మగా తగలి పైము పాడుచేసింది అధవా! వచ్చినా పకోటిలు తిని వెళ్ళక, స్త్రీలులుకు భంగం కాఫీ అర్థించి, ఎంతులు క్రొత్తగా ప్యాటర్న్ రేడియో సంగీతాన్ని వెపుల పని పనులకు పండు చెన్నూ దానికి కూడా పంతులు బిల్లు చేయనందుకు— నోటిని తప్ప చేవులను వివహాయిస్తున్నందుకు—నంబోసింది సిగరెట్లు ముట్టించి పాకలోనుంచి బయటపడ్డాడు

ఆగిరాదాన్ని హనుతో మెచ్చుకుంటూ సర్వాస్థులం పారంపరీ నడిచేడు ఎందుకో ఆ బయల్పడగా చెయిలో చెయ్యి కూదంటు రాలూలా పెడరులు అకరించి చేతితో పైకి నవ్వుచి ముంకపారి దును ఉత్తరంగా, సామెలగా మురిసిపోయాడు అది అలా నోటి వ్రాసిన ఉత్తరం, ఎప్పుడో అలాంటి అంతులు పాటలు రాబట్టి

ఎంతులు తన బాధ్యత నెరవేర్చేడు. ఆనందాన్ని కాదు— ఆదివారం అందాన్ని చేకొమ్మచి.

తను భీమవరంలో మలేరియా నిరోధ చర్యలకు ఎంతో కష్టపడి పనిచేసి నందుకు శ్లాఘిస్తూ అరుకువేలితో తన ప్రతిభ చూపమని ప్రమోషన్ మీద స్పెషల్ గ్రేడుగా పేసేరు రాక తప్పలేదు వచ్చేటప్పుడు వేళితో ఏదో ప్రయత్నం చేసి త్వరలో తిరిగి హస్తాన—జెంగ పెట్టుకోవద్దని మరి నర్తకి చెప్పి వచ్చాడు. ఆలోచనలతో వేడెక్కిన మెడకు గోల పెట్టడంతో ముగ్గుర్ విప్పి మెడకు చుట్టి సిగరెట్లు ముట్టించాడు అప్పుడే సారం గేలు పరకు వచ్చాడు చను. వచ్చిన క్రొత్తలో ఎక్కిం నలలిచాని అరకు వేలి ప్రకృతి సౌందర్యం— ఆ లోయలు, పచ్చని మైదానాలు— మంచు కురుస్తూ చలి వేస్తూ ఎంతో ఆహ్లాదంగా ఉండేది ఇప్పుడు తను బాగా అలవాటుపడి క్రొత్త వింత, పాత రోత సామెతగా—రెండు మైళ్ళ దూరాన ఉన్న పద్మాపురం సారానికి దారి తీసేడు.

“బాబుగారూ దబ్బాలు” కొండవాడి యానబాస— తెక్కుచేయనట్లుగా వెళ్లిపోక,

వాడికి ప్రతిహనుస్కారం చేసి వాడు త్వస్తిగా నవ్వుకుంటూంటే ఎంతో సాంగి పోయాడు గట్టు ఇది కనిపెట్టి శాస్త్రి కూడా వెనుకనుంచి,

“దబ్బాలు బాబుగారు” అనటంతో తెచ్చి పెట్టుకున్న యానతో కొండవాడి అహంకార తను విస్మరించటంతో నిబ్బెట్టుగా కొండ దట్టమని అకర్షించడంలో శాస్త్రి ఫేర్లే గూడు.

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు ఆసీను రూము వెనుకకు తిరిగి సారం చూపించడానికి తోవలికి తీసుకొని వెళ్ళాడు. శాస్త్రి, దట్ట యిద్దరు భీమవరంలో స్నేహితులు ఇద్దరూ ఎంతో ఎన్నిసార్లు లైనారు. శాస్త్రి వ్యవసాయం పట్ల భద్రుడుగా డ్రిగి సంపాదించడానికి భీమ వరం వదలి బాపట్ల వెళ్ళడం, తిరిగి ఆరు సంవత్సరాలకు డిమాను స్ట్రెటరుగా ఎన్నా పురం పొరానికి రావటం జరిగినై రోజో శాస్త్రి వేలికి వచ్చి తమ్ము పలుకరించి వెళ్ళు తూంటాడు. కాని యిద్దరూ కలుసుకుని వారంలోకా అనటంతో యీ ఆదివారం యిలా బయల్పడే రేడు

అన్ని రంగులతో గులాబీలు చూడటం యిదే ప్రధమం దట్టకు ఎంతో పొం! పోయాడు. యూకలిప్టస్ వృక్షాలు, కర్పూరం మొక్కలు—ఆకులనుంచి రసా యనిక పడతుల్లో కర్పూరపు స్ఫటికాలు అయారాచేయటం ఎంతో ఆకర్షించినాయి

ఎత్తయిన పంక్తులలో కాఫీ మొక్కలు— కాఫీ గింజలు కొండ వదులులు వల వడం చూసి తన జన్మ ధన్యమైనదని పరిపరి విధాల ఆలోచనల తరంగాలలో— తను చూసిన రాశ్మీరు జ్వల్లికి రాక ఒక్క ప్రిణం రాశ్మీరులాగ ఎందుకా ప్రేమ కలిగించింది.

కొద్దిగా సూర్యరశ్మి; పోకంతో ఎందు విడిపోతున్నది

కోటు విప్పి దుబార ఒకలగమోచి ఇంకా లోపలికి వెళ్ళి పివిది అ సృష్టా లను చూసూ శాస్త్రి ఎచికలో చలికిని వడగంక— చూసూ కార్యోక కనిపించిగా,

సిగరెట్లు ముట్టించి సిగరెట్లు అలా, దూరం కొండ నదియల్లో కట్టెల మోపులు నెత్తు చుట్టొని వెళుతూన్న కొండజాతి మందలల వలయాన్ని వారి వంపుల సాంఘిక వడకలను దూరాన కని కుబడని వాచి సౌందర్యానికి వస్తేలా దిద్దు

కంటూ—వీజస్త్రి సొంత వాతావరణాన్ని తలచుకుంటూ ప్రక్కన శాస్త్రీ సంగవి మారవే నోయాడు

“దత్తు! ఏమిటలా మాస్టున్నావ్?” శాస్త్రీ అనడంతో మరో ప్రవచనంతో నుండి తేల్చోచ్చాడు

“శేదు శాస్త్రీ! ఏమీ శేదు. నా ప్రక్కన వే. జి.” అంటూ ఏదో గొణుక్కు వాగు

శాస్త్రీకి తెల్పు శను భీమవరంలో ఉండే పుణ్య దట్ట ఎవరో ఒకరి ప్రేమ పరిలో పడడాని. కాని యీ వేణి ఎవరో తనకు తెలియదు. తనకు తెలిసినంతవరకు వేణి అనే సుందరిని చూడలేదు అవుతే యీ వేణి ఎవరు? అలివేణా? నీలవేణా? శాస్త్రీకి అత్యంత ఎక్కువైంది,

“క్షమించు దత్తు, నీతో ఉన్న చూపు ఎల్ల అడుగుతున్నాను ఎవరి వేణి? — ఆమెను చూపు ప్రేమి స్తున్నావా?—నీ పెదవుల నుండి వెలువడిన ఆ రెండక్షరాలు ఎందుకో నన్ను అలా ప్రభుించడానికి పురికొల్పివై—చెప్పు నా దగ్గర దాచటం ఎందుకు?” అని చెప్పించాడు

“భరవాలేదు శాస్త్రీ—ఇందులో గాన ఎల్లించి—భయపడవల్సింది ఏమీ లేదు వేణిని నేను వివాహం చేసుకోబోతున్నాను నేను అమెను వదిలి ఉండలేను అమె అంగు చిన్నా నన్ను వదిలి ఉండలేదు ఇంత కన్ను మన్ను “ప్రేమ” అనే రెండక్షరాలకు—నా పెదవుల చివరినుండి నువ్వు న్నట్లు “వేణి” అనే రెండక్షరాలు గాగా కలిసిపోయింది” నన్నుకున్నా రిచ్చారు

“శాస్త్రీ! మా ప్రేమతో ప్రమేయం లేకుండా మేమిద్దరం విడివిడి ఉండాలని స్థితికి వచ్చాము ఆమెతో నా పరిచయం చాలా నిర్మలంగా జరిగింది బహుశా నీకు హాసం గీమవరంలో ఉన్న యిలు—కాదు కావడం ఉన్నవనుకుంటాను”

“అ! అవును! అయితే ఇంకా రిల్ల. అవుతే?”

“యూగ నా మొదటి సంవత్సరం ఇంకా కర్కర గిగితో బాహుళ్య పెల్లిపోయావు గాన ఒక్కడివే రూములో ఉండాలని పించింది వాగానే గోబాలు దొరికిపోతూ ఉంది కాంటాల్తో భోజనం—మరేరియూ

నిర్మూలన పథకం. — నా జీవయాత్ర సాఫీగా సాగిపోయేది.

ఒకరోజు సాయంత్రం నేను అసీసా నుండి వచ్చి రూములో కూర్చోని ఏదో ఆలోచిస్తుండగా—ఎవరో మన యింటవా రింటో, క్రొత్తగా మాట్లాడుతున్నట్లుగా లీలగా వినిపించింది ఎవరై ఉంటారా అనుకొని—

మన కెందుకులే అని—గుమ్మం తలుపు తెరిచేంతలో—ఎవరో ఆవరల నుండి చటుక్కున తలుపు తోయడం—నామీద పడటం—నేను కాపాడటం—ఆమె పారి పోవటం జరిగినాయి.

అందమైన మొహం—తెల్లని జీర ఛాయి.

నాకు ఎందుకో భయం వేసింది, భయంతో అనిర్వచనీయమైన అసంధం, అసుభూతి పొందేను.

ఆమెను మరలా చూడాలనిపించింది. ఎందుకో....

చూశాను.

కానీ, మర్యాద అదే వేళ కిక్కిరిస్తో కూర్చోని బల్లమీద పుస్తకాల్లో ఏదో వ్రాసుకుంటూ—మధ్య మధ్య గుమ్మంకేసి భూవ్యంగా చూస్తూ....బహుశా ఏదైనా పరీక్షకు చదువుతున్నదేమో సనిచు పొంచు కున్నాను

కానీ! రెండు రోజుల తర్వాత నా ఛాహా సరియైనది కాదని ఋజువైంది.”

“ఏలా?” శాస్త్రీ అందోళన వ్యక్తం చేశాడు.

“ఏముంది, రెండు రోజుల తర్వాత కొనక కథ వ్రాసినట్లు—దానిపై నా అభిప్రాయం రివిజుతో తెలుసుకోవాలనుకుంటూ న్నట్లు ఎంతో చిన్నపున్నట్లుగా కాగితాలు నా బల్లమీద పడేసి నా ఎదురుగా పడవ నున్నట్లు కూర్చుంది”

“ఏమిటి!— నిజమే! — నే నమ్మలేను ఇదంతా అభూతవల్లన — లేకపోతే రెండు రోజుల్లోనే— అందోలో క్రొత్తవాడిని— ఆమె నీ దగ్గరకు అంత ధైర్యంగా నీ రకానుకోకి వచ్చి నీ లభిప్రాయం అడగిం గంటే నిర్మితంగా ఉంది” అన్నాడు శాస్త్రీ, కథలో ఇంటరిస్టు చచ్చిపోయినందుకు

“విజయ శాస్త్రీ - నిజం— కేవలం అబద్ధాలు చెప్పాలనుకుంటే యింకోవిధంగా చెప్పవచ్చని అదంతా ఎందుకు యీ ఉత్తరం చూడు అమె ఎప్పుడూ నన్ను

శాస్త్రీన్నట్లు వ్యక్తిర చేయకుండా ప్రేమగా, చిలిపిగా ఎలా వ్రాసిందో— చొరవ, ధైర్యం నన్నెంతో ముగ్ధుణ్ణి వేసి ఆమెకు దాసోహం చేయించివై— ఇరుగో చదువు. చిద్గర్భ నా కింక ఏ దాసరికమ లేదు—చదువు నేను కూడా ఎంతోపాటి వింటాను”

శాస్త్రీకి చచ్చిన ఇంటరిస్టు పైకి లేచింది. అత్యంత కనుగులించి తీసేడు—

“శ్రీమారి పాడవద్దునులని నీకి నవచ్చు. రింని వ్రాయువది—

మీరు వ్రాసిన రెండు ఉత్తరములు చేరినవి, మీకు సంపిన మునియార్జును కూడా చేరినది. ద్వైవశాత్తూ మా పెద నాన్నగారు క్షేమంటులను గూడుకు “శివరావుపేట” వెళ్ళినారు.—మా పిన్ని పెరట్లో ఉన్నది. నేను మనియార్జున తీసుకోవటం ఎవరూ చూడనలేదు మీరు, ముందుగా వ్రాయటంనే గిన్నామేను కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాను.

విశాఖలో మా స్నేహితురాలి సెండ్లి అని చెప్పినాను. కనివారం బయల్దేరి రెండు రోజులుండి తిరిగి మానని యింటో గెప్పేను. కానీ, మా పిన్నిగారు, పెదనాన్నగారు నేను ఒక్కరినే వెళ్ళటానికి ఒప్పుకో రేదు. నేను నాసీనిగ లుటంలో చెల్ల మని చెప్పారారు.

నేను నిడదవోలు విగాడుగా విశాఖకు వచ్చి అక్కడ ఆచార్యులు ఉచలుం ఏడు గంటల బస్సులో బగలల్దేరి అగుకువేలి వస్తాను. అంతా మీరు వ్రాసినట్లుగా చేసినాను.

బట్టు,

మీ వేణి

శాస్త్రీ ఉత్సాహం చూసి “అదేలే! నన్ను వొంగిగంటకు ఎన్నుకొని ఇప్పుడు పడ కొండు గంటలైంది గుండా పోతనం చెయ్యాలి—వేలి వెళాలి—యీ కేళి క్కరింగారు తీసుకోవాలి” అనుకుంటే,

గానో వసులు బాగుం గావడంతో బయల్దేరి రిగ్గరూ—నీ మిగిలిపోయ వాడక్క శాస్త్రీ, యిట్లుగాని శిగి,

“బ్రహ్మ, మధ్య మరి—ఆమెకు యిక్కడ పరిసర ప్రాంతాల, హావీరిగ్డ్ హైడ్రో ఎలక్ట్రసిటీ ప్రాజెక్టు, జిల్లా జలపాతం, ముఖ్యంగా మా హరం గూపిందానికి రెండు రోజులు శలవు పెట్టేనా?” అనంతో నన్నుకున్నాడు దత్తు

“శాస్త్రీ! పిన్నసంఘాలు దగ్గర ఉత్తరం

తీసుకోవటంతోనే నెల రోజులు శలవు విచ్చాయి చేసేను."

"ఏమిటి! నెలరోజులా! ఎందుకు?"

"అక్కడ రెండు మూడు రోజులు అన్నీ కూపించి సింహాసనంలో పేరేజీ చేసుకొని— అలా దీమవరం వాళ్ళ పెదనాన్నగారి, పిన్నిగారి ఆశీర్వాదము పొంది నెలవారూ వెళ్ళాలి—నీకు తెలుసుగా—అనుభవ వా అమ్మ కూడా చనిపోవటం."

"వ్వు ఏమిటో" కాసేపు మౌనం వహించా రిద్దరూ.

"అప్పటినుంచీ నేను మా అన్నయ్యను, వదినను విడిచిపెట్టి ఉద్యోగాలమీద తిరుగు తున్నాను. ఏదో వాడి పవనసాయంవల్ల నా జీవితం సాఫీగా సాగిపోతున్నది. వాడికి ఒకసారి వేణిని చూపించాలి. వారి ఆశీర్వాదం పొందాలి! చాలా ఉందిలే కదా."

మాటల సందర్భంలో కాలాన్ని కూడా మరచిపోయారు. పంతులు పొయ్యిలో భోజనంచేసి—బస్సు కోసం—రౌక బయట చెట్టు క్రింద బెంచీలమీద తిరికిలబడ్డారు.

"ఏమిటి! ఈవేళ బస్సు యింత లేటు!"

"వాడుగ్రామరి! ఇంకా వంటిగంటకు బదు నిముషాలుంది— అప్పుడే లేటా?— యిదేం మెయిలా—ఎక్కడెక్కా లేటవడానికి" శాస్త్రి సమాధానంలో ప్రక్కనే ఉన్న పంతులు నవ్వుకున్నాడు.

ఏదో పిల్లల నాటకంలో కుక్కల ఆక్రందనలు వినలేక పంతులు కళ్ళింటిలో చూచాడు.

బస్సు వస్తూన్న శబ్దం వినబడింది.

శీలాలే ప్రాణాలు

అలాగా ఎదురుచూసేట యిద్దరూ.

బస్సు రానే వచ్చింది.—రాలేదు—వేణి.

బస్సు బయటూ వెళ్ళే ప్రయాణికులతో కదలిపోయింది.

కదులుతూ ఎదిరిన పాగ ఆనరించింది.

ఆ రోజుల్లా ఏమీ తోచలేదు దత్తుకు.

ఎందుకో బయట వేసింది, ఏమిటో అంతా పిచ్చిగా ఉంది. శాస్త్రి కూడా వెళ్ళిపోయాడు. కాసేపు రేడియో వేసేను. వివిధ భారతీయో ఏదో సినిమాపాట. తనూ వేణి ఆ సినిమాకు వెళ్ళినట్లు జ్ఞాపకం, ఆ సినిమా గురించి వేణితో తను వాదించాడు.

సరిగా జైప్రీతిరాలేదు. వాచీ చూసుకున్నాడు. నాలుగైంది రేడియో కట్టేసి పోస్టాఫీసుకేసి బయల్దేరేడు.

తన కేవల అధికారం అర్హతలు ఉత్తరాలు రాలేదు

అంతా ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఏమిటో వస్తున్నానని వ్రాసింది—రాలేను. మళ్ళీ తనకు వచ్చిన ఉత్తరం ఒకసారి చూపాడు. కరక్టుగానే వ్రాసింది. ఎందువేళ రాలేదో ఏమిటో.

అలా ఎంతసేపు కూర్చున్నాడో తెలియదు.

మనసులో ఒకటే ఆలోచనలు. మంచులో కలిసిపోతున్నది సిగరెట్టు పాగ. చలి ప్రారంభించింది.

వెన్నెల—అంతా వెన్నెల—ఎంతో ఆహ్లాదము కలిగిందే వెన్నెల అప్పుడే చంద్రుడు మేఘాలు చాటి ఎక్కువో— ఏమిటో ప్రయాణం సాగించాడు.

భోజనం చేయాలనిసింగలేడు దత్తుకు. వెన్నెదిగా అడుగుతో లాగుల పోకుండా ఇంటికేసి బయల్దేరేడు.

ఎవరో వాండజాతి యువకులు ఎటుగూ బంటిని తరుముతున్నారని పారిపోయింది.

తను తాళం వేయటం మరచిపోయాడు. ఇంటిలో ఏదో చప్పుడు

కొద్దిగా భయం వేసింది దత్తుకు. నెమ్మదిగా ముందు కిటికీలోంచి చూసేడు. నవ్వుకున్నాడు.

బోయ్ కేరళి నట్టు తొడ్డాడు. ఓహో! యీ ఆదివారం వాడి బోనం తన క్యారియర్ లోనే. ఉదయం నేటి వస్తూ దేమోనని సాయానికి అపీనులో బోయ్ ని రమ్మని చెప్పేడు తన ఏదో నాలుగు మెతుకులు తిని మిగిలింది వాణ్ణి, పిమ్మని నవలా పాఠశాలలో వడ్డాడు బట్టు. అప్పుడే తొమ్మిదైంది. బోయ్ ని ద పోతున్నాడు

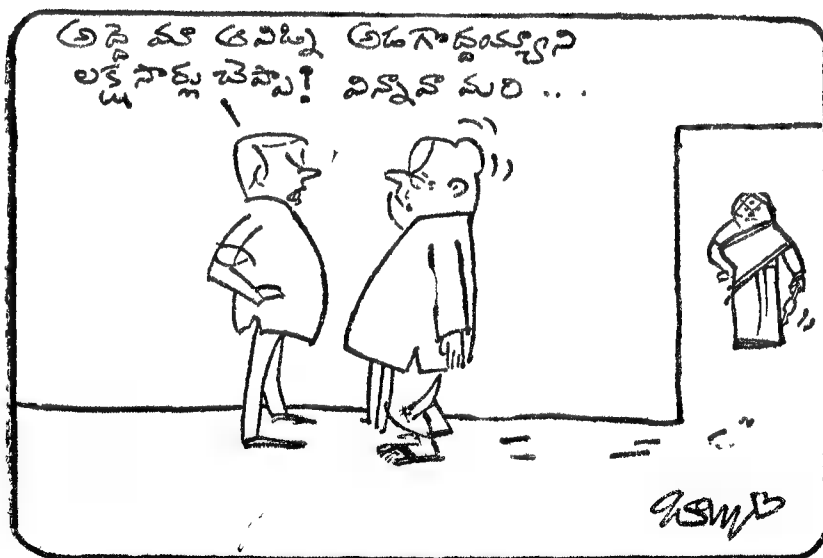
పాపం చచ్చిపో తనతో కొండగిరియల్లో ఎగుడుదిగుడులుగా ఉండే కొండ ప్రాంతాల్లో నివసించే భిల్లలపూరిగుడిసెల్లో చుండు 'స్నే'చేయడానికి తిరిగివారిలో ఒకడు వారి భాష యితనికొప్పు వాళ్ళకు తను చెప్పే దంతా విడుదలి చెప్పి—ఇంట్లో చుండు జల్లడానికి వచ్చిందేవాడు. వాళ్ళకు గచ్చ చెప్పి తను చేసే రక్త పరీక్షకు 'స్నేట్టు' తీసుకుంటే సాయనగతాడూ. వాళ్ళ భాష—వాళ్ళ బాతీవాణి గాగట్టి సరిపోయింది గాని—రేకనోటి ఒక చుగ్గు గూసేవారే యీ భిల్లలు

ఇప్పుడు తనంటే ఎంతో గౌరవం. తనేదో పెద్ద డాక్టర్ నుకుంటాగు వాళ్ళు ఆలోచనలతో నిద్ర రావటంలేదు

మంచుబిందువులు చెట్లకొమ్మల ఆకుల మధ్య నుండి బారి పడుతూ వెన్నెల రాత్రితో ముత్యాలవలె మెరుస్తున్నాయి. దత్తు వాచీ చూసాడు. రాత్రి పది గంటలైంది.

దూరాన్ని తోయలో నవ్వు గొప్పగా చప్పుడు.

దత్తు ఆలోచనల ప్రసంగికి అంగదు వేసేడు. మళ్ళీ ఒకసారి చూడాలనిసింగించి

దత్తుకు. 'దిమిస' నృత్యం.

చిన్నగా చప్పట్లు కొడుతున్న ద్వని.

'హాయ్—హాయ్' అనే కేరింతలు మరింత దగ్గర అవుతున్నట్లు నిపించింది దత్తుకు. లేదు తన ఆనక్కి దగ్గరగా చేసింది.

ఉన్ని స్పెట్టరు తొడిగి తలకు మళ్లరు మట్టి తలుపు తీసేంతలో, మంచు— ఎక్కడ చూచినా మంచు— వెన్నెల వెలుగులో సువర్ణం— కళ్లు మిరిమిల్లు గొల్పినై.

ఏదో మరచిపోయిన వాడల్లే లోపలికి వెళ్లి శాస్త్రీ తనకు ప్రసాదించిన సీసాలో బ్రాండ్ మూడు చెంచాలు అయిందని పించి బయల్పడేడు.

గుట్ట దిగి లోయలో అడుగు పెట్టేడు చలిమంట మిట్టూ వలయాకారంలో బిల్లుజాతి యువతీ యువకుల బృందం నడుములలో చేతులు పెనవేసుకుని త్రాగి కూలుతూ దప్పుల బృందం అందించే లయతో స్వరం కలుపుతూ, హాయ్— హాయ్ అంటూ ఏదో వాళ్ల భాషలో పాడుతున్నారు.

తన కది క్రొత్తకారు—కానీ ఎందుకో ఎప్పటికప్పుడు క్రొత్తే తనకు వెచ్చగా ఉంది యిక్కడ.

ఎవరో యువతి తన వర్షకు వచ్చి నడుములో చెయ్యివేసి గెంతుతూ ముంగుకు తీసుకు వెళ్లింది. చలిమంటల వెలుగులో అసెసు దీరంగా సరిక్కించాడు.

ఏమిటి యామె పిచ్చి! తన్ని వెంటాడు తున్నది.

అమె పుత్తుతో తూలుతున్నది.

తన కిప్పుడే బ్రాండ్ వని చేస్తూన్నది. అలాగే వడబోయాడు.

అమె గిట్టిగా అదిమి పట్టుకుంది.

చలిమంటకు దూరంగా వెళ్లా అనిపించింది దత్తుకు మంచులో చలికి బిగిసి అమె నడుములో తన చేయి అమె యాత్మంగా ఆమెను లాగింది.

అమె ముందుకు తూలి వడిపోయింది.

తను మిత్తులో పడిపోయాడు.

అంతకుముందే జోగుతూ నిద్ర పోయారు బృందం.

ఎవరో తనని కడుపుతూంటే మెళకువ వచ్చింది.

కళ్లు విప్పి చూసాడు. ఎదురుగా ఆమె.

ఆ యవ్వనీ

రాత్రి లోనిదండూ ఆమె చెప్పిన

కూడాదులున్నవి.

అసెకు సిగ్గుచేసింది.

వరుగెత్తుకుంటూ పోయింది.

* * *
అప్పుడే స్పృహించేసి అస్పరిచ్చిన కాసే నివస్తూ రేడియో వేసేడు.

ఇంగ్లీషు వార్తలు

ఎవరో తలుపు తడుతున్నారు.

గాజల వప్పుడు.

కొంచెతీసి అమె కాదుగా!

అస్కరు వంటింటోంచి వరుగెత్తు కుంటూ వచ్చి తలుపు తీసేడు.

అను వెనుదిరిగి చూచాడు—

అమె కాదు.

కాని యామె ఎవరు? ఆశ్చర్యం వేసింది

“ఏమండీ?” అని మ్రాతం అనగలిగేడు.

ఎందుకో విచిత్రయ్యే, శూన్యంగా

చూస్తూన్న ఆమె ముంగురులు రేగి

పోయినై. ఆమె బాగా అలసిపోయి

నట్లుగా కనబడుతున్నది. సంవన్న స్త్రీల

పొందర్యం ఆమెలో ఉట్టిపడుతున్నది.

“మలేరియా ఇన్ స్పెక్టరు—దత్తుగారు

వీరేనండీ?”

అమె తడబడడం చూస్తే ఎందుకో

ఆపస్పృతులు వినిపించినాయి

“కూర్చోండి! ఫరవాలేదు—నేనే దత్తును

—మీ .. రూ ..”

“నేను విశాఖపట్నం నుండి వస్తూ

న్నాను మా అన్నయ్య అక్కడ డాక్టరు.

బహుశా మీకు తెలిసే ఉండొచ్చు

ప్రయత్నం ప్రాక్టీసు చేస్తున్నాడు జీనర్

నాపేరు జ్యోతి.”

అమెతో కూడా వచ్చిన సంతకు

హెటల్లో సర్వరు వెళ్లిపోయాడు.

అస్కరు తెచ్చిన కాసే అమె త్రాగు

తూంటే పెదవులు కదుల్తున్నాయి.

దత్తుడు అంతా అయోమయంగా ఉంది.

ఏదో అడగాలని తొందర పడుతున్నాడు.

ఇంతలో అమె కాళీ కప్పు బల్బువీడ

పెడుతూ—

“మీకు వేణీ అనే అమ్మాయితో

పరిచయమందా?” అనడిగింది.

“సేమిద్దరం వివాహం చేసుకో

బోతున్నాం”

అమె వొంచిన తల ఎత్తలేదు

“క్షమించండి—మీతో యీ విషయం

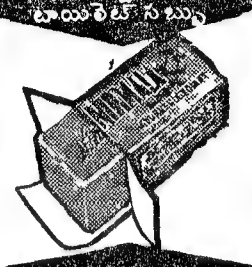
ఎలా చెప్పాలో తెలియటంలేదు మీ వే ..ణి”

“క్షమించండి”

“అరుపు తిలో ఉంది”

“వేణీ అరుపు లిగో ఉందా? ఏమైంది?”

సర్వల
ఆయుర్వేద కే
బాయిలెట్ నెట్టు

అన్ని చర్మ వ్యాధులను వాగొట్టి
నల్లమును అరిగొమ్మగాను,
పరిశుభ్రముగాను వుంచును
సర్వల కేసుకల్సెన్. కాపీ నె-2

విజయవాడ-1.

ఇవి చదివేరా?

విద్యాదర్శిని - మీ పిల్లల బాగుకు పనితీరు
కొన్ని వందల డబ్బులకు విద్యా వివరాలు కూర్చు
చేతిమీదులు - దనసంపాదనకు పనికివచ్చే అనేక
వందల మందినరుకులు చేసే మిల్ల మార్గాలు రూ 50
మంత్ర శక్తి-మీకోర్కెలు సిద్ధించేసే అనేక మంత్రాలు
వాటి గోప్యరహస్యాలు, సాదన మార్గాలు రూ 50
జీవిత రహస్యాల - మీరాధారపత్తును ఖాళీ చేయబడే
తెలుసుకోవచ్చు అనేక కామ సూత్రాలు రూ 3 50
యువతీ - స్త్రీలను గురించే తెలుసుకోవచ్చు అనేక
మంచి కుతూహల విషయాలు రూ 3 50
సంతానము - అపునరం లేనపుడు గర్భం రా
కుండా 60 నవీన సులభ మార్గాలు రూ 3 50
జాతీయతను బలపరచే ప్రచురితము ఏలూరు
ఆంధ్రకు ప్రాస్తే వి పి పోస్టుద్వారా పంపబడును

పండిత్
డి గోపాలాచార్యులవారి

ప్రవామృతం

ఆరోగ్యానికి బల్యానికి
ఆయుర్వేదా శ్రమం
(ప్రెవెల్) ఐ.బి.ఎడ్
మదరాసు-17

1965 ఫెబ్రవరి నెంబర్

ప్రసాద్
(REGD)

గెల్ ఫెన్
సర్టిఫైడ్
కాలిగ్రాఫిక్
పెన్

PRASAD (DISTRIBUTING) AGENCIES
TENALI (A.P.)

నాన్నగారి విచారం తొలగింది!

"మా అబ్బాయిని గురించి చాలా కంగారుగా ఉంది. ఈ రోజు ఉదయంయిల్లు వదిలినప్పుడు వాడికి ఓంట్లో అంత బాగాలేదు. జ్వరం వచ్చినట్లుంది పడుకుని ఉన్నాడు".

"మీకు టెలిఫోన్ ఎందుకు చెయ్యదు?"

"ఇప్పుడంతా బాగానేవుంది. శ్రీమతి మాటల్ని ఒక 'ఆస్ప్రో' ప్యాకెట్ తెచ్చిచ్చింది. మోహన్ ఒక బిళ్ళవేసుకున్నాడు. ఇప్పుడు మోహన్ ఓంట్లో చక్కగా వుంది".

బాధ అనేది మాకు ఒక సమస్య... చూడండి మేము మీకు పరిష్కారంగా సహాయపడతామో!

పరిశోధన: 'ఆస్ప్రో' డివిజన్, పరిశోధనా సంస్థ రోని ఒక పరిశోధనా దళానికి నేను ఉపదేశ తుదను, దాదాపు అప్పటినుంచానికి నుంచి మంచి వ్యక్తులను కనిపెట్టాటి చూ పని, ఈ విషయమును గురించి ఏకాగ్రతతో ప్రపంచమంతటా పరిశోధన పలు జరుపుతున్న అగ్రగణ్యమైన పరిశోధనా సంస్థలలో మేము ఒకరము. నొప్పిని నివారించు ఉకు నేరు క్రొత్త మార్గము 'ఆస్ప్రో' పార్కులా అని మేము తెలుసుకొన్నాము. అందుచేతనే ప్రపంచమంతటా దాక్షిణ్యదేశము, అనువక్తులలోను ఇది వాడబడుతోంది.

బాధ అంటే ఏమిటి? మోటోరిక్ ఉత్పత్తులు, దేహము వాటిని తినుకొని పోగరిగే కంటే మోయ్య వేగముతో, స్నాయువులలో కూడుకొని

చేరి పోవడం వల్ల మరుగునడిచి వాపు కలుగు తుంది. దానితో సరములకు ఒత్తిడి కలిగి బాధ కలుగుతుంది.

'ఆస్ప్రో' ఎలా పనిచేస్తుంది: 'ఆస్ప్రో' దేహ ములో వెంటనే యిమిడి, వాపును, సరముల మీద వత్తిడిని తగ్గించి నొప్పిని వెడలగొడుతుంది.

'ఆస్ప్రో'ను ఈ వ్యాధులకు వాడండి: నొప్పి • తలనొప్పి • ఒంటినొప్పి • పంటినొప్పి • కీళ్ల నొప్పి • జ్వరముతో కూడిన జలుబు • ప్లూ • కీళ్ల నొప్పులలో గూడిన జ్వరము.

మోతాదు: పెద్దవారికి: రెండు బిళ్లలు. అవసర మైతే తిరిగి వేసుకొనండి. పిల్లలకు: ఒక బిళ్ల లేక మీ దాక్షిణ్య సహజ ప్రకారము వాడండి.

'ఆస్ప్రో'
నొప్పిని
వెడలగొడుతుంది!

అయితే, అందుకు మరలా మార్పు? వెళ్ళండి. స్ట్రీట్. దయచేసి నమ్ము బాధించ కండి—అరలు—విషయం ఏమిటో చెప్పండి.” ఓంట్లోంచి ఒక్కసారి లేచాడు దత్తు.

ఆమెకు భయం వేసింది. తడబడుతూ లేచి నిండుంది.

బల్లెనింది కప్పు జారిపడి పగలి పోయింది.

ఎవరూ గమనింపలేదు.

ఏదో చప్పుడవడంతో అన్నరు పరు గెత్తుకుంటూ గదిలోకి ఎచ్చి పగిలిన ముక్కలు బెదురుతూ నడిగా ఏరటం ప్రారంభించాడు.

“మీ రవవనరంగా భయపడుతున్నారు. చిన్న గాయం. అయింది. అంతే. ఏమీలేదు. భయపడక కోలుకుంటున్నాది.

మిమ్మల్ని గురించి కలవరిస్తూన్నది ఆమె బేగ్ లో దొరికిన ఉత్తరాలనుబట్టి ఆమె మీ దగ్గరకు నమ్మస్తున్నది గ్రహించాను. అందుకే మిమ్మల్ని తిసుకెళ్ళ దానికి వచ్చాను.”

దత్తు ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు. కప్పిటిబొట్టు కళ్ళలో కదిలిస్తే.

“ఏమంటి మీకు చెప్పను. ఆమెకు ప్రమాదం లేదని—మా అర్హుయ్యే స్వయంగా కానున్నాడు.”

“అనలు ప్రమాదం ఎలా జరిగింది?” గతుక్కుమంది జ్యోతి.

గుండె దిటవు చేసుకుంది. ఇంకా ఏక సింపని అడవి మల్లెలకేసి చూస్తూ—

“నా కారువల్లనే నాదే తప్పు—దత్తు గారు! నాదే తప్పు. మైకంలానైనా నమ్మ అనుభవించా లుకున్నాడు అనిల్. ఆరోజు—ఆ బ్రాందీ త్రాగటంవల్లనే యీ ప్రమా దము సంభవించింది మీకు క్షమిస్తారనే దైర్యం నాకులేదు కాట ఎటుపోతున్నదో తెలియలేదు.

ఎవరో స్త్రీ లీంగా నా కారు అద్దం లోంచి కనపడింది సడన్ బ్రేక్ పేసేను. అంత ఆమె స్పృహలప్పి పడిఉంది. అది రైల్వేస్టేషను దగ్గర అని గ్రహించాను. అప్పడే జనం రైలుదిగి ఎక్తున్నారు. చుట్టూ చేరేరు అది తెల్లనారురూము అవటంతో ఇంకా సోలీసు లెవరు డ్యూటీలో లేరు వెంటనే ఎవరో కతను ఆమెను పా కార్లో పడుకోబెట్టి నమ్మ ఆమెను ఎల్లకొని దగ్గర కూర్చోమని చెప్పి అతినే ద్రయిపు చేసి ఆమెపత్రితో ఆమెను చేర్చించి మా అన్నయ్యకు కలుసుచేసి వెళ్లి

శీతలే ప్రాణాలు

పోయాడు.

తరువాత ఆమెను విశదంగా చూసేను. ఆమెలో దొరికిన నంది నా దగ్గరే ఉంది. ఉత్తరాలు చదివితేగాని విశరాలు తెలియ పని చదివేను. ఆమె శీలం మీ కర్పించిం దని తెల్పుకున్నారు. క్షమించండి మీరు యిప్పుడే బయల్దేరి వచ్చేయండి. మా ద్రయివరుతో కార్లో వచ్చాను. వెళాం.”

“శీలం—బ్రాందీ—మైకం” చెప్పలో రింగునున్నాయ్. దత్తు తం పగిలిపోతున్నది.

కారు ఘాట్ గుండా వెళు తూంటే చతి కుందీ దత్తుకు.

ముందు సీట్లో ర్హాని కువికిపాట్లు పడుతున్నాడు. రాతి నిద్రలేదు. జ్యోతి

ఏదో అలోచిస్తూ నిద్రపోయింది. ఎందుకో కారు అగివట్టయింది. ఇద్దరూ కళ్ళు నులుముకుంటూ చూచారు. ఎదురుగా పెద్ద చెట్టు విరిగి కొన్ని గజాల దూర ముతో పడింది ద్రయివర్ సడన్ బ్రేకు వేసేడు. ఈ కొండవరియల్లో ఏనాడు

నేసిన రోడ్లో. క్రిందకు చూసింది జ్యోతి కళ్ళు తిరిగినంతయింది. దూరాన ఎత్త యిన స్తంభాలు, లతలు, పూవులు ఎంతో విచిత్రంగా ఉంది జ్యోతికి చల్లనిగాలి

వంతో అద్దంగా ఉంది జ్యోతికి. ఫ్యాన్సులో కాఫీ యిచ్చాడు ద్రయివరూ. ఇద్దరిమధ్య వివిధములుత పంథానాటలు లేవు. ద్రయివర్ చేతితో ఫ్యాన్సు జాతి పడి వగిలింది.

వెనుతిరిగి చూచాడు. ద్రయివర్ రోడ్డుకేసి పరుగెడుతున్నాడు. కారు వెనుక నుంచి ఒక్క ఉడుటున దూకింది చిరుత పులి.

* * * కెప్పుడుగో కేకతో నేణి ప్రాణ అనంత వాయువుల్లో కలిసిపోయింట్. అనుప్రి దద్దరిల్లింది.

దత్తులేని క్లాస్ట్ బోరున యెడ్వేడు. విలపించాడు జ్యోతిలేని జీవన్.

బ్రాందీ మైకంలానైనా కమ్మగవ్వ అనుభవించలేకపోయిందటా ఏడు వ లే క నవ్వేడు అనిల్ మైకంగా.

శీతలే ప్రాణాలుగా పోయినా—ప్రాణా లనే తీసింది మరొక శీలవతి. కాదు— కొండజాతి యువ్వని. చిరుతపులి తం నిశబ్ద రుతూ—తూలుతూ పొగిపోయింది.

ప్రాణం ! చిరుతకేం తెలుసు—పగిలిన కప్పుకు తెలుసు—

అక్క గమనించినాడు అన్నరు

హాతానగం ప్రకాశంగా ఉంది. ఏదో మును లేకుండా గుడ్డిమోలో కనిపేసిన పొంకెతిసులందరూ ప్రికాంతికొనం అలా వెళ్లారు. అక్కడ మిగిలింది గో చొక్కడేనే...!

కనకంలో యాజ్ఞోర్లో కూర్చున్నాను. తేవట్ కార్మికమం గురించి ఆలోచిస్తున్నాను. ఇంతలో ఉన్నట్టుండి నా ఆలోచనలకు అంతరాయం కలిగింది. త్రిరా చూసే సరికి, అప్పుడే 'బాత్‌రూం'లో నుంచి వెస్తున్న అవాగార్డోనర్ కనిపించింది.

అవాగార్డోనర్ అందమైన నటి. మా దేశంలో పేరు ప్రఖ్యాతులను అందలందెలగా పంపించుకుంటున్న యీ నటి ఎంతో ప్రితమైన వ్యక్తి....!

ఆంధ్ర తారాజలం..3

అవాగార్డోనర్

కమ్మ చూడగానే నవ్వింది.
హలో...!
రైస్, హలో !

ఆ సమయంలో అవాగార్డోనర్ మామూలు మనిషిగా కనిపించలేదు. మ్యూజియంలో ఉండే విగ్రహంలా ఉండామే ! (అనాగరికం కాదు మమా !)

గ్రీకు దేవతలు. ఎంతో అందమైనవారని వినికిడి. వీరిని గురించి కథలు కూడా చెప్పుకునేవాళ్లం, మా చిన్నతనంలో. గ్రీకుదేవతలెన్నటి కల్పారా చూడకపోయినా, అవాగార్డోనర్ ను చూడక, యీమె గ్రీకు దేవతలా ఉందినిపించింది వారు.

నా ప్రక్కనే జాతీ కూడా ఉంది. ఆ అన్నట్టు జాతీ అంటే నా భార్య !...అవాగార్డోనర్ అందమందాలు జాతీకి కూడా అశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి. పొందాతి నిగ్ర నాంలా ఉండటం గార్డోనర్. అంత అందమైన నటిని చావెప్పుడూ చూడలేదని మా జాతీ యిప్పుటికీ చెప్తుంది నాతో.

అందు మగవాళ్లను మాత్రమే మరి పించుకుంటున్నాను. కానీ, అదవాళ్లను కూడా పురిపించే సుందరంగులు...మై గాడ్... నిజంగా అపూర్వతే.

అంతటి అందమైన అవాగార్డోనర్‌లో ప్రేమతోపాటు కక్ష, అనురాగంతోపాటు అదేదన ననుపాళ్లలో ఉన్నాయి. ఒకరకంగా

అమెను మించిన ప్రేయరాలు కనిపించదు. కానీ కథ అద్దంతిరిగితే.... దేంజర్ !

ఎందుకో, ఎప్పుడు చూచినా ఆమెలో అసంతృప్తి, అయివ్వలే గొళ్లు కట్టుకొని ఉండేవి. ఏదో పోగొట్టుకొన్న వ్యక్తిలా ఉంటూ, నిర్వివమైన చిరునవ్వుతో జీవనం చేస్తుండేది.

పెయిన్‌లో ఏదో పీక్చర్‌లో ననిచేస్తూ యిద్దరం కలిశాం. అప్పుడే యీమె ఎంతో చిత్రమైన మనిషి అనిపించింది నాకు.

అలా ఎప్పుడో ఏదో దిగులుతో ఉండేది కాదు. విద్ర మృతలు ఎప్పుడూ తన దిగ్గరి ఉంచుకొనేది. దానికి కారణం తరు

నాత లేరిసింది.... ఆమెకు ప్రాంక్ సిద్ధాబా అంటే వల్లమాలిన ప్రేమని !

హాల్పులో ఉండే ప్రాంక్‌తో ఆమె ప్రతి రోజూ టెలిఫోన్‌లో మాట్లాడుతూ ఉండేది. అందుకే, ఏదయినా సందర్భం వచ్చినప్పుడు ప్రాంక్ ప్రస్తుతన వస్తే, ఆమె తన్ను తాను మరచిపోయేది.

ఒకరోజున ... స్టూడియోలో పని పూర్తయింది. పేనూ, గార్డోనర్ కలిశే అక్కడికి దగ్గరలో ఉండే స్పావిష్ హౌసులో కెల్లాం. అక్కడే ఉన్న బాడ్స్ట్రీకర్‌లో ఆ కస్తా త్తుగా 'ప్రాంక్' పాట వినిపించింది. ఆయనే పాడారది. "చిఫాలో బ్లస్ లిన్ టూ యాసిటీ" అనే పాట విన్న ఆమె కన్నులు ఆనందంతో మెరిసిపోయాయి. "ఈ పాటంటే నా కెంతో యిష్టం. ఐ లవ్ దిట్" అంటూ తన్ను తాను మైమరచింది.

అదేరికార్లు, ప్రాంక్ నంతకంతో మరల నాటి విమూసంతో అధాకు చేరిపోయింది. అరోజు రాత్రికే ఆమె, ప్రాంక్ సిద్ధాబాకు టెలిఫోన్‌చేసి, ఆ రికార్డ్ ఎంతో బావుందని చెప్పింది.

తరువాత యిద్దరూ కలిశారు. "ది బేర్ ఫ్రెట్ కాంటెసా" సినిమా తీసే రోజుల్లో ఇద్దరూ కలిసే ఉండేవారు. విలున్నప్పుడు వారిలో కలిసే పేనూ అందన్ వెళ్లేవాళ్ళే. కలిసే భోజనం చేసేవాళ్లం. తరువాత రెండు, మూడు 'నైట్ క్లబ్' లకు వెళ్లి ఆ రాతంతా గడిపేవాళ్లం. అలా, ప్రాంక్‌లు కలిసే చేసే నృత్యం, చాలా బావుండేది. దక్షిణ అమెరికా నుంచినప్పటికీ ఆమె ఎంతో మంచిది. ఆ లేత వృద్ధయంలో లేత వలపులా ఉండేది.

పెయిన్‌లో ఒకరోజు అక్కడి ఒక 'రాబా' వారింటికి డాన్సు చూడటాని కెల్లాం. 'పెయిన్‌లో' ఉండే పేద్ద డాన్సర్ ఒకరు అనాటికి వినోదాన్ని అందించారు. మేం అతిథులం.

ఆ డాన్స్ చూచిన అవాగార్డోనర్ బాగా కదిలిపోయింది. తను కూడా డాన్స్ చేయాలనే భావం కలిగింది. వెంటనే, లేచి గంట పేపు డాన్స్ చేసింది. నిజంగా అశ్చర్యం వేసింది.

ఆమె, ప్రాంక్‌నుంచి స్నేహితులు. కానీ, అసతి కాలానికి యిద్దరూ విడిపోయారు. అది తలచుకున్నప్పుడల్లా మాకు జాతి వేసింది. అమెలాగా ప్రాంక్ కూడా యీ

తెల్లని వెన్నెలలో పాలరాతి విగ్రహంలా మెరిసిపోయింది ఆనాడు ...కాని యీనాడు అంతా అగమ్యగోచరం...?

(ప్రపంచంలో దేన్నీ లక్ష్యపెట్టడు.

ఒకరోజున వీళ్ళిద్దరూ వాటో డిప్యూర్ చేస్తూండగా టెలిగ్రాం ఒకటి వచ్చింది ఆతనికే అది!

మామూలు ధోరణితో నిర్లక్ష్యంగా దాని తెరిచారు

“ఆ ఏంటేడు ! ఆమధ్య ఏదో జూదం ఆదాను దాంట్లో గెలిచానట అంతే.”

లక్షల డాలర్లు, లాభం వచ్చినా, ఆతని వైఖరి చూసేసరికి మాకందరికీ ఆశ్చర్యం వేసింది

తన దమ్ము వచ్చినా అంతే తన దమ్ము పోతున్నా అంటే ఒకే ధోరణి.

ఒకసారి లక్షల డాలర్లు వన్నుగా కట్ట వలసి వచ్చింది. ఇది మూచినవారంతా ‘ప్రాంట్’ పని అయిపోయిందనుకున్నారు కాని, ఆతనికి మూతం యిది సమస్యకాదు

మర్నాడు తానొక సినిమాలో నటించ టానికి సిద్ధంగా ఉన్నా నన్నాడు. ‘ప్రం హీయర్ టు ఎటర్నిటీ’ లో మరుక్షణమే నాయకు డియ్యోడు. ప్రతిఫలం పదివేల డాలర్లు.

సరాసరి, హీరో వేషాన్ని యిలాంటి కొత్త వ్యక్తికి యివ్వటం చాలామందికి సచ్చలెదు కాని, యిదే వేషానికి ‘ప్రాంట్’కి ఆస్పార్ ఆవార్డ్ వచ్చింది ఆ ఆవార్డ్ తోనే ఆయన ‘చేరిక్’ త్వరత్వరగా సాగిపోయింది.

ఆవాకు, ప్రాంట్ కి పెళ్లయింది కూడా ఆ రోజుల్లోనే ఇద్దరూ పరస్పరం ఎంతగా ప్రేమించుకొన్నారో, కొంతకాలానికే వాళ్ళ ప్రేమ అంతా దారుణంగా ముక్కలయి పోయింది లక్షలాది మందికి ‘సినిమా’ ద్వారా ప్రేమను, ప్రణయాన్ని పంచిపెట్టే యిద్దరు వ్యక్తులకు, నిజ జీవితంలోనే ప్రేమగాని, ప్రణయంగాని మిగల్గేదు. ఈ కథ మొదలయిన తొలి క్షణం నుంచీ, ఆఖరి క్షణం వరకూ నే నందులో కలిసి మెలిసి పోయాను.

ఆవాను నేను కలిసిన తొలినాడు ఆమె ప్రాంట్ కోసం కలలుకంటూ, మత్తుగా కనిపించేది. ఆమెకు చివరిసారిగా నేను ఫోటోలు తీసే సమయంలో కూడా, ఆమె మత్తుగా ఉండేది. కాని, అప్పటికే వాళ్ళిద్దరికీ అనుబంధం తెలిపోయింది. ఇలా జరుగ

తుందని వాళ్ళే కాదు, నే నయినా ఊహించ లేదు.

ఆమె ఫోటోలు తీద్దానుని—చివరి రోజుల్లో, నే నేళ్ళనరికి ఆమె ముఖం అశ్రువులను వరిస్తూ కనిపించాయి.

“చూశావా ! బాన్ ! నే నెలా అయిపోయా” అందామె కన్నీరు తుడుచుటంటూ.

“పాపం” అనిపించింది

పెట్టువీరిది చూస్తే, ఆమె ఎంతో గంభీరంగాను, న్యాయబద్ధంగాను యీ వ్యక్తినే ప్రధాన లక్ష్యంగా పెట్టుకొన్న వ్యక్తిగా కనిపించేది కాని, యింట్లో నంతో విలీనంగా ఉండేది.

ఒకసారి సరిగ్గా వాళ్ళిద్దరూ విడాకులు యిచ్చుకొనేముందు, రోమ్ లో నాతో మాట్లాడుతూ, “ఇవ్వాలి ఉదయమే ప్రాంట్ ఉత్తరం వచ్చింది. ఏదినే అవకాశం లేక, చేతులతో చించి పారేశాను.” అంది

“అయ్యో” అన్నాను నేను.

“కాని, ఆ తరువాత ఆ ముక్కలు తీసుకొని, దగ్గర చేర్చి ఆ ఉత్తరం పడవటానికి ప్రయత్నించేసి, వాడిపోయాను” అంది.

ఈ సంగతి నేనే ప్రాంట్ తో చెప్పాను. ఉత్తరాన్ని ఆవా చించి పారేసిందని తెలిసి మొదట్లో ఆయన బాధపడ్డా, ఆవాకు తనమీద ఉండే గౌరవం నిశ్చలమైనదని తెలిసి ఆయన విలసించారు.

ఏమయితేనేం, ప్రయోజనం ఏం లేక పోయింది. ప్రాంట్ తిరిగి హోలీవుడ్ సయన పుర్యారు. ఆవా, తన స్వామియాలకే మళ్ళీ అంగీతం అయిపోయింది. ఈ సంఘటన పిరికి శమనంతా కలవరపరిచింది.

ఆ తరువాత కొంతకాలానికి ఆవా వెంట

అందమైన కుర్రాడొకడు వచ్చాడు. చాలా బావున్నా ఉతను అతని పేట లాంటిన్ మెగుర్ డౌమింగన్—అని చెప్పింది ఆవా.

తరువాత తెలిసింది . అతను పెద్ద ‘బుల్ పైటర్’ అని ఒకసారి నేనూ, నా మిత్రులూ అతనింటికి అతిథులుగా వెళ్లం. పెద్ద బంగళా, చిన్న రాజ్యంలా ఉంది. ‘స్పిమ్మింగ్ పూల్’ కూడా చాలా చక్కగా ఉంది ఆ ఒక్క యింట్లో 20 వడకగులున్నాయి. ఆవా కూడా అక్కడికి కొచ్చింది. మా అందరికీ, ముఖ్యంగా ఆవాకు అక్కడి అనుభవాలు చాస్త ఆశ్చర్యకరంగాను, నురికింత భయంకరంగా ఉండిపోయాయి. కారణం అతను బుల్ పైటర్!

ఆవార్డ్ నర్ జీవితం అంతా అనుభవా లతోను, మధురస్మృతులతోను నిండి పోయింది దిక్కిన అమెరికా నుంచి వచ్చిన వో సుందరాంగీ ఇంత పెద్ద తార అవుతుందని ఎవరూ అనుకోలేదు.

కాని, ‘తార’ కాగానే సరిపోదు! దీనివల్ల ఉండే నష్టాన్ని వోర్సుతో భరించాలిగా!

ఏది కోరి మనసిచ్చిన ప్రీయుట్టు పెళ్ళాడింది. కాని యీ కథ ‘విషాదగీతం’ తోనే ముగిసింది. కాని, ఆమెక్కూడా జీవితం కానాలి అనందం కావాలి. తోకంలో ఉండే అందరూ స్త్రీలలాగే ఆమె కూడా వ్యక్తిత్వాన్ని సంపాదించాలి

మంచి భార్య, మమతలున్న మాతృమూర్తి, సంఘసేవకురాలు ... ఇలా ... యిలా ..!

ఎప్పటి దీనినీ సాదించేది? ఎలా ?

జీవితం అంతా అగమ్యగోచరంగా ఉంది.

మరి గమ్యం ఎక్కడో? ఎన్నడో? ●

ఆవార్డ్ నర్ నర్స్ వాక్ దాని క్

బ్రాహ్మ, నీ హృదయాంమీద అంతరాత్మ
మీద, నీకు సమీక ఉంది కదూ?"

"ఏం అలా అడుగుతున్నావు?"

"సరే బ్రాహ్మ నేనో మాట చెబుతాను
మీరు అలా సూరైనా, నూరు అరైనా
చంద్రుడు కలువను కలిసి తీరుతాడు. కలిసి
తీరారి కూడా ఎన్నో ఆశలు పెట్టి తీరా అన్యాయము
చేసేటంత మూర్ఖుడు కాదు
ఉండ్రుడు."

"మధూ! అర్థం చేసుకున్నావన్నమాట
కాని, నేను దీనికి విరుద్ధంగా వినే, నీమీద
నాటి కోపం లాంటిది కలిగింది. అయినా
హరికృష్ణసారి చెబుతున్నాను. మధూ! ఈ
హరిపిన్ దిగిన, నన్ను పెత్తెత్తలానికి వచ్చి.
మహ్మద ఈ రొంటితోనే దిగబడతా నంటు
న్నావు. కళ్ళ గురించి నీ జీవితం మార్పు
పెట్టం నాకు బాగాలేదు." తనకు కోపం
వచ్చింది "అంతెందుకు. నిన్ను నే పెళ్ళాడ
మీ ముఖామఖి చెప్పరాదూ?" అంది
హరికృష్ణ.

"మధూ! పేదకు పెన్నిధి దొరికితే
పదులుకుంటాడా? ఆశతో దానివేసి
నాస్తాడు ఓవేపు స్వంతం చేసుకోవాలన్న
పరాక పురోవేపు దానిమీద వ్యాయంగా
నాక్కున్నవా డెవ్వడోనా వచ్చి, తనకు కాకుండా
కొన్నాడేమోనన్న అదుర్దా అలా అల్లకల్లో
నిత ముటునుద్ది నా మును ఇంకేం చెప్ప
రీను" అంటూ అక్కడినుండి కదిలిపోయాడు
హరిమీద క్రూర తాటిస్తున్న చప్పుడు, చాలా
సీపటివరకు తన చెప్తో మూర్ఖుగుతానే
ఉండిపోయింది

అసలు తెలికుండానే భోజనాల వేళయింది
భారతి మళ్ళీ గచ్చి పిలవగా మధవి లేచి
వెళ్ళింది

అనకు తిందామని లేదు కాని తినకపోతే
అన్నపూర్ణకోడు ఏ కాస్తంత దానికైనా
రొరుచేసుకుని కోపంతో అరుస్తుంది
అమ్మకు జడిసి తినటానికుప్పకమించింది
మనస్సేవేపో పోతున్నది

ఎప్పుడూ నవ్వుతూ త్రుళ్లుతూ, భారతి,
బాపి, ఆను, ముగ్గురు తినేవారు

కాని ఇప్పుడో... కాలం మార్పు
వచ్చింది తనక్కర్లే తింటున్నది

"మధూ!"

"ఏంటమ్మా!"

"వూళ్ళోవాళ్ళ గొడవతో పడలేకుండా ఉన్నా
మ్మా."

మధవి కిదేం అర్థంకాలేదు అప్పర్యంగా
తల్లివేపు చూసింది.

"కూతురు పెళ్లైప్పుడూ అంటూ ప్రతి
వారూ అడగటమే ఇన్నాళ్ళూ 'దాని వదావు
కావాలి' అని నెట్టుకుంటూ ఎచ్చాను ఇక
నాతరం కాదమ్మా. ఐనా నీ లేదో ఆ డాక్టర్
లేటుదొరికిందటగా. ఇక చదువైనట్లేనా?"

తను నింటున్నదీ లేనదీ, అమ్మకు అ
నరంలేదు తనను పూటాచనిస్తే చాలు

ఈ ఏడు ఎల్లాగైనా, రీతి చెయ్యాల
టంటున్నానుమ్మా! చెల్లెలు కూడా పెళ్ళ
చెదిగింది సరే కాని మధూ!"

"ఉం" అసక తప్పిందికాదు మధవికి
"ఆ శ్రీధర్ బాగానే ఉంటాడా?"

మధవికి అర్థంకాలేదు 'మధునీ శ్రీధర్
ప్రశస్తేమిటి?' అనుకుంది

"అర అదేనమ్మా నీ పెళ్ళి గురింకే
అడుగుతూంట నాన్నగారు అన్నివిధాలా నీకు
నచ్చిన సంబంధమే చెయ్యాలనుకుంటున్నారు
శ్రీధర్ గూర్చి నవ్వు ప్రాసావుగా అందు
కని నీకు నచ్చాడో? లేదో అని" అర్థాంతరం
లోనే ఆగిపోయింది కూతురి ముఖం
మాసి

మధవికి కాస్త కాస్త అర్థమౌతున్నది
తల ఎంచుకుని అన్నాన్ని తెలుకుతూ ఉండి
పోయింది

మనాన్ని అదనుగా తీసుకుని మళ్ళీ
ప్రారంభించింది "ఐనా చదువుకున్న దానికి
నీలేమిటే సిగ్గు? వాసారి ఇలేవు తీసుకు
రాదాదూ? అల్లుణ్ణి చూద్దాము"

"అమ్మా!" అని అరిచింది మధవి
దుఃఖం పొంగి వస్తుంటే, కంచంమీదినుండి
లేచిపోయింది.

వరంకాలో నిస్సహాయంగా గదికి అ
యింది 'చగవన్! ఇదేం పరీక్ష?'
మాతో అడుకోదల్చుకున్నావా?" అని అను
టంది.

అసలు శనకూ శ్రీధర్ కు మధ్య ఇలాంటి
సంబంధం కలిపించిన దేవరో అర్థంకావటం
లేదు నాన్నకు 'ఓబ్బు గురించి' అని తెలి
సింది కాని, మరే దురుద్దేశాలకు ఇది బా
కానియ్యదని తెలిస్తే, తెలిపేది కాదు

'బావ చనిపోవటానికి కారణం ఇదేనా?'
అన్న సందేహం పుట్టులా ఆలోచనల్ని
కమ్ముకుంది.

సందేహానివృత్తి కావాలంటే, పరిస్థితులు
ఎవరించగలవారు భారతి వక్కర్లే ఇంట్లో
అమ్మ ఉండగా ఇప్పన్నీ నీలువడవు కనుక
నీ పాలం గట్టుకో వెళ్లి తెలుసుకోవా లను
కుంది.

"భారతి! సాయంకాలం పొలలానేవు
కెడదాం పస్తాచ?" అంది అప్పుడే ఇంట్లో
అడుగిడుతున్న భారతివేపు మాసి.

భారతి అంటూ యిటూ చూసి 'రేనే
ఈనాట చెబుగా మనుకున్నా హ్యా సరే.
నాల్గంటలకు వెళ్దాం" అంది

నాలుగంటలనేక అనేదివ శనబడకండా
నాస్తాబంగా బయల్దేరారు

నింకా ఎరివెన్నలతో, కారంగా, వండు
యిల్లయదావల చదులుతున్న వరి సాలాచ
సభ్య పచ్చికలో పొర్లున్నా రిద్దరూను

"భారతి! నీ చావుకు కారణం నేను
గలవా?"

"అదే చెబుదామని పిల్చుకున్నా ఎక్కా!
అంటూ మెదలెట్టింది

"మీ క్లాసుమేటు శ్రీధర్ గురించిన
ఉత్తరం వ్రాసేసరికి, అమ్మలో చెప్పలేనంత
మార్పు వచ్చింది నాకా మొదట ఇంత
గట్టలేదు కాని ఇప్పుడు సరిసి ప్పింది.
నిరకా నీ పెళ్ళి గురించి లగ్గినా "నీ
పెళ్ళియారి మోరుబరుల కెవ్వరికివ్వనమ్మా
అది డాక్టర్ పదువుఅందాయె లక్కడో
కులంనాళ్ళి ఎవరో నేనుకోక పోయిందా?"
అనేది ఒక్కోసారి నీ పెళ్ళి నిశ్చయమై పట్టే
మాట్లాడేది

'బాసని చాలా కఠినంగా మూడటం
ప్రారంభించింది దానిది అనలే మెత్తనిమనసు.
దీనికి మనమే అణగలి ఆకలేస్తున్నా
ఇన్నేళ్లుగా ఉన్న ఇల్లే, కదూ అనుకుని
చువుగా అన్నం పెట్టమని అడగలేదు.
అట్లాంటే బాసనినా, అమ్మ నిసుక్కోవటం

ప్రారంభించింది కనిపించక బాపచేసిన ప్రతి పనికి సాధించేది."

"ఏం అత్తారెల్లనుకున్నావా ? ప్రతి దానికి సీకో మనిషి కాచుక్కాచావాలా ? నోరెత్తి అడుగలేవా ? నాలిక లేదా .." అంటూ సాధించేది

"పాపం బాప ఏమీ అనలేక కళ్ళలో నీళ్ళు క్రమ్ముకోగా, గదిలోకి వెళ్లి వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్చేవాడు

"తల చెడిన మనిషిలా ఇలా ఎన్నోళ్ళు పూ ప్రారబ్ధానికి దాపురించుతావే" నేది.

వాస్తవంగా మందలించబోతే, వాస్తవం "మీకు తెలిదు మీ బూరుకోండి" అనేది ఏమీ అనలేక నాన్నాడు పూరుకునేవారు.

నేనున్నా అంటే "రాలుగాయి, గది గొయ్యి. లోకం తెలిసే నువ్వు నాకు చెప్పా బ్బవా ? గ్రుడ్డు వచ్చి పిల్ల నెక్కిరించిందట" అనేది నా తలను మోటుతూ. నేను ఏమిచేదాన్ని కాదు బాపని సమదాయంకంటే అప్పు నేనేమీ చెయ్యలేకపోయాను.

ఎన్నాడు బాప కాలకు, పింగాణి కప్పు తగిలి బ్రద్దలయింది.

త్రోపలో అలా మరిచిపోవటం అమ్మదే లెప్పు. పైగా ఆనాడు అమ్మ శివమెత్తిన దానిలా లేచింది.

అక్కా ! ఎన్నోడూ పని కాళ్ళపద్ద పడి ఉండే కుక్కనైనా అంటామో శోధో అన్నమాట లంది

ఆనాటి బాప బాధ ఎక్కడాతీతం గదిలో తిలుపేనుకు కూర్చున్నాడు గంట, రెండు గంట లయినా తలుపు ఆయ్యలేదు

నాకు గాభరావేసి, తట్టి పిలిచాను బాప పసిపిల్లవాడిలా ఏడుస్తూన్నాడు ఏమిని పూరిడిందను? మెల్లిగా ప్రక్కన కూర్చుని కన్నీరు తుడిచాను

"బావా ! ఏదో తోపంలో అన్న దానికే నువ్వుంతగా ఇదవ్వాలా" అన్నాను.

"నాకు తెలుసమ్మా !" బాధగా మూర్ఛి త్తింది బాప హృదయం "కానీ, నాకే ఒక్కోప్పుడనిపిస్తుంది 'నాకి జీవనం ఎందుకు?' అని. వ్యర్థంగా కుక్కగొడుగులా కృశించిపోవటం తప్ప, మరోటిలేని, అర్థంలేక నిర్బంధంగా బ్రతికే నా బ్రతుకుమీదా నాకే ఆసక్తి పెంపొందినా !

ఎన్నో కలలు కనేవాడ్ని. ఏమేమో అవుతా మునుకున్న పని హృదయంలోనే ఆలోచనల్ని మొగ్గలోనే త్రుంచివేశాడు. భగవంతుడు

సన్న మరింత పసివాళ్ళేగా చెసి అమ్మనూ నాకు దూరం చేసాడు

నాదనుకున్న మాధవి .. "నీకునినే వ్విస సృష్టలు మాత్రమే నీవం"ది. ఇక నేను, ఇక నేను, ఏ అండ చూసుకుని ఈ అంధకారమయమైన జీవితాన్ని ఇలా కాల ప్రవాహంలో ఈడ్చాలి ? మానవుడికి ఎన్నో కోర్కెలుంటాయి ఆ కోర్కెలంతమైన నాడు చావే శరణ్యం లేదా చచ్చినాడే ఆ కోర్కె లంతమోతాయి వాడిన పువ్వులాంటి ఈ బ్రతుకును ఇంతెన్నోళ్ళు కొనసాగించ చూస్తూ !

కున్నాను. అమ్మ వైఖరినిబట్టి అలా అను కోవాల్సి వచ్చింది.

బాప దైన్యత చూస్తుంటే నా హృద యం కరిగిపోయింది "బావా, నీకు తోడుగా నేను నిల్చిపోవా ?"

"వద్దు భారతి " అన్నాడు బాధగా. "పండంటి జీవితాల్లో నిప్పులు రాల్చటం కాదు, నా శ్మేయం ఎన్నోల్లిలా పరాగీని డిగా బ్రతకాలనే వేదనే తప్ప, మరే కోరికా. వాంఛ లేదు ఈ పండుటాకులాంటి జీవనం ఏనాటి పెనుగాలికో, ఏ కాలపు ప్రవాహ వేగానికో తట్టుకోలేక కొట్టుకుపోతుంది

నిరాశా నిస్సహాయ కమ్ముకున్న జీవి తంతో, కొడిగట్టిన ఆశాశ్లోకిని నుసి రాల్చి నూనె వేసి కాంతివంతం చేసింది మధు కాని, ఎంతకాలమని ఇలా వెలుగులేని దీపాన్ని భద్రపరచుకోవాలి ? చెప్పమ్మా నువ్వే వెప్పు ఇట్టి పరిస్థితుల్లో నేను బ్రతకడం భావ్యమే నంటావా ?" అన్నాడు నా చేతులు ఎట్టుకుని.

నాకూ, కన్నీ రాగింది కాదు. ఆక్షణాన ఏమిదా ఎంతో కోపం వచ్చింది నేను కూడా సున్న శ్రీధర్ ను చేసుకుంటాననే అను

దాన్ని ఏ ఆశతో దరిచేర్చుకుంటామ్మా ? మిమ్ముల గూర్చి కోటి కలలు కంటున్నది మీ అమ్మ. కలల నన్నింటిని నట్టేట్లో త్రోసివెయ్యాలని విఫలరాల్తైంది మధు. ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్న నేను అంతిమ యాత్రకే తయారుకానున్న నాకు, మధు వోపూచికపుల్ల నందించింది ఆ ప్రవాహ వేగాని కది చాలదని తెలిసి కూడా పట్టు కున్నాను. అదీ మొదటికే వచ్చింది

అయినా, నిన్నెప్పుడూ యాసినా నా చెల్లెలుగానే కనిపిస్తావు. అంతమాత్రపు అను

రాగం ఇలాంటి దీనుడికి, ఈ అనాథకు
చాలమ్మా" అనేవాడు.

వాకేమీ తీర్థంకాకపోయేది. ఏమీ చేయ
టానికి పాలుపోలేదు. క్రమంగా బావ అన్నం
తీసుకోవటం మానేసాడు. రోజుకి వకేసారి
తినేవాడు. అదేమంటే, ఎప్పుడూ కూచునే
ఉంటే నాకు అరగటం లేదమ్మా" అనేవాడు.

వో రోజు నీకు ఉత్తరం వ్రాయాలనిపిం
చింది. ఉత్తరం తెప్పించాను. ఏమని
వ్రాయాలో. ఎలా మొదలుపెట్టాలో నాకు
తెలియలేదు. బావ నడిగాను.

బావ క్షణకాలం మాట్లాడలేదు.

"భారతీ ! నామీద నీకే గౌరవభావ
మొన్న ఆ ప్రయత్నం మానుకోమ్మా"
అన్నాడు.

మూసిన కిటికీ

"ఎందుకు బావా ?"

"నా గురించి మాధవికి వ్రాయాలను
కుంటున్నావు కదూ ?" నేను నిరుత్సరులాల
నయ్యాను. "నా గురించి వైమంగా ఉన్నానన్న"
ముక్కు తప్పించి మరేమీ వ్రాయాలనుకున్నా
నేను చనిపోయానని ముందు అనుకుని,
తర్వాత వ్రాయమ్మా" అన్నాడు.

అలా బావ నా చేతులు కట్టివేసి వప్పటి
నుండి, నా మనసెంతో ఆరాటపడేది.
వ్రాద్దామా వద్దా అన్న సందిగ్ధంలో వడగా
ఎప్పుడూ బావ మాటకే విషయం చేకూరేది.
వచ్చాక చెబుతానులే అని సరిపెట్టుకునే
దాన్ని.

కొన్ని రోజులకు బావపూర్తిగా అన్నం మా
పాడు. రాత్రివేళ పాలు మాత్రం తీసుకు
నాడు. నాన్నగారు కానీ, నేను గానీ ఎంత
పట్టుబట్టినా అన్నం ముట్టేవాడు కాదు
అమ్మ ముఖావంగానే ఉండిపోయేది.

తీనాడు 'అత్తయ్య ఫోటో' ఉంటే ఇష్ట
మన్నాడు. ఎందుకో అనుకుని మనింటో
ఉన్నది బావకు అందుబాటులో ఉంచాను.

ఎప్పుడూ ఫోటో వద్దే కన్నీరు కార్చు
తూనో, లేదా గుండెలకు హత్తుకునో ఉండి
పోయేవాడు.

చనిపోయేనాటి రాత్రి నాకు బాగా జ్ఞానకం
రాత్రి మంచినీళ్ల కని లేచాను. బావ గదిలోంచి
గొణగటం వినిపించింది. సద్దు చేయకుండా
బావ గదిలో నించున్నాను.

ఎడంచేత్తో వాలిపోతున్న తల నాపుతూ
కుడిచేత్తో అమ్మ ఫోటోను హత్తుకుని
"అమ్మా ! నన్నెందుకు కన్నామమ్మా. కన్న
కొద్ది రోజుల్లోనే నాన్నను పోగొట్టుకున్న
సమ్మా, నిమ్మా అనాథల్ని చేసిన, ఈ విర్వా
గ్యజీవిమీద మమత ఎందుకు సగింపలే
దమ్మా? నోరువిప్పి మాట్లాడని నీ మూగ
పూదయంలో ఎన్నో భావ పీచికలు ఉన్నా
యని, నాకు తెలుసు. ఎంతో భవిష్యత్తు
కొడుకుమీద పెట్టుచుని అన్నయ్య ఇంటికి
వచ్చావు. కానీ అవన్నీ నా కళ్ళలోనే కరిగి
పోయాయమ్మా !

మూగ చిత్తరువులాగా అన్నీ మనసులో
పెట్టుకుని, అత్తయ్య సూటి పోటి
మాటలు కూడా సహించింది ఈ కళ్ళు లేని
కబోది కోసమేనా ? ఏం చూసుకుని నామీద
ఆశలు పెంచుకున్నావమ్మా ? చచ్చేప్పుడు
కూడా నా బాధ్యత మరొకరికి అప్పజెప్పి
పోయానే ! నీ కన్న కడుపు మమత నేమని
చెప్పింది? కానీ, అంతా నీలా, అమృతమూర్తి
లుంటారా ? లోకంలో మాటలకు చేత
లకు ఎంతో తేడా ఉంటుందని లోక
జ్ఞానంలేని నీకు తెలిదేమా".

చచ్చేప్పుడు కూడా ప్రశాంతంగా చావ
కుండా, కన్న కొడుకుమీది అద్దంలోనే
చచ్చానే

నా చావ మొదట జరగాలని కోరుకున్నా
నమ్మా ! హాయిగా.....చల్లదనాన్నిచ్చే నీ
తోడపై, నిద్రపుచ్చే నీ ఒడిలో, నన్ను నిశ్చయ
నిమగ్నం చేసే శాశ్వతంగా, ప్రశాంతంగా
నిదురపోవా లనుకున్నానమ్మా ! కానీ ఈ
దురదృష్టవంతుడికి అంత అద్భుతం
కూడానా బహుశా నేను ఆ నిర్వాగ్యపు

'తల్లిని
కోబోలున్నావు
నువ్వు ఇద్దరి
తండి తినాలి మరి'

రోజూ ఒక్క
ప్రీనేటల్
కేప్సుల్
వేసుకో!

అమె ఆరోగ్యం కోరి అమ్మ చెప్పిన మోజులో
ఎంత అనుభవం వుందీ! ఎందు కంటే కడుపులో
బిడ్డ తల్లి నుంచే తన పోషకాహారాన్ని తీసు
కుంటుంది. తల్లికి, బిడ్డకి కావలసిన అత్యవసర
పదార్థాలు విత్యమూ తీసే తిండిలో లభించక
పోవచ్చు. అందుకనే రోజూ ఒక్క ప్రీనేటల్
కేప్సుల్ వేసు కోడం చాలా మంచిది.

ప్రీనేటల్ కేప్సుల్ సుగుణలేవిదో దాక్కర్లందరికీ
తెలుసు. ఎనిమిది రకాల విటమినులూ, నాలుగు
రకాల ఖనిజ పదార్థాలూ వలెన పాళ్ళలో కలిపి
తల్లికి, బిడ్డకి కావలసిన ఈ పోషకాహారాన్ని
తెదల్లి కంటేనే ప్రత్యేకంగా తయారు చేసింది.
ఒక్క ప్రీనేటల్ కేప్సుల్ వేసు కుంటే
చాలు. విత్యమూ అనసరమైన పోషక పదార్థాలూ
బలిస్తాయి... వెల 15 పైసలు మాత్రమే.

సరి ప్రీనేటల్ కేప్సుల్ రోజూ బిడ్డ ఆరోగ్యానికి.
తల్లి శ్రేయానికి చాలా అవసరమైన ఎనిమిది రకాల
విటమినులూ, నాలుగు రకాల ఖనిజ పదార్థాలూ చుండా
యని గుర్తుంచుకోండి. వీటివల్ల శరీరానికి ఎముకలకి.
రక్త నాళాలకి ఎంతో మేలు కలుగుతుంది; రోగ
నిరోధక శక్తి కలుగుతుంది.

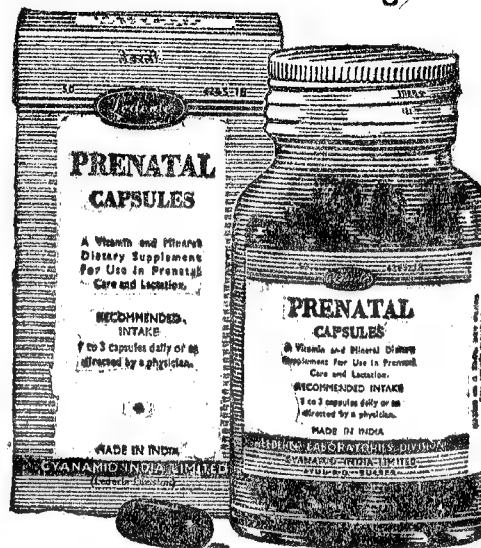
ప్రసవానికి ముందు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తను గురించి తిగి
నలవాటిచే ఉచిత కంప్యూటర్ కార్డులంటి నయోనమో
ఇండియా లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు నెం. 195, హైదరాబాద్-1
జైగాని మి మందుల పాతలో గాని తీసుకోవచ్చు.

శుభస్య శ్రుం! ఆనాటి నుంచే

ప్రీనేటల్

కేప్సుల్

చేసుకోడం ఆరంభించండి. రోజూ ఒక్కటి చాలు!

Ledcorle తెదర్లి డివిజన్, సయానమిడ్ ఇండియా లిమిటెడ్

MADE IN INDIA

కొరతెలు తొట్ట తొగివయ్యా: అందుకనే నిన్ను ముందు తీసుకెళ్ళాడు తగవంతుడు. జేమా నీతోటే'నన్నాడు. మనిషికి, మనుషకూ తొందరయ్యానీ, మనస్సుకు బోములేని ఈ ప్రపంచంమీద వెళ్ళు పుట్టిందమ్మా. అక్కడై వా నీ యా గ్రుడ్డి కోడుకుని కొర్ర కనిపెట్టుకు నుంటావో లేదో...." అంటూనే తక్కుమోదికి ఒరిగిపోయాడు.

వాకు భయంవేసేం దక్క. ఎంత నీచి చినా పలకలేదు. తదిసినా కదలలేదు. నాకు ప్రతింత గాఢతానే, అమ్మనూ, నాన్ననూ తీపిను.

భారతి కంకం దుఃఖోద్వేగంతోవూడుకు పోయింది. క్షణంపాటు మాట్లాడలేక పోయింది. చాలాసేపటికి గొంతు పెకల్చుకుని "నావ పోయా జక్కా!" అంటే.

మహానీన క్రిటికే

స్వామిపురా వింటూ ఉండిపోయింది.

"తర్వాత నీకు ఉత్తరం వ్రాద్దామను కున్నాను. వోరోజు ఎక్కడూ లేని సమయం చూసి, నీకుం వ్రాద్దామని కొద్దు ముందు శుకున్నాను. గజగబా వ్రాస్తున్నాను. అంత నోకే అమ్మ వచ్చింది. గాభరాగా, బాస్తున్న ఉత్తరం తాక్కుంటి. ఏవరిలోనో చది విందుకుంది కొబ్బలు. ఇంటికొచ్చి వాకు బాగా దేహశుద్ధి చేసింది. మళ్ళీ ఉత్తరం వ్రాస్తున్నట్టు కంట బడితే, తోలు పలుస్తా న్నంది. అందువల్ల వ్రాయలేకపోయానక్కా." అంటే బలబల తప్పికు లాబున్నా.

పాతేరు రంగడు అటేపు నవ్వాడు. "మా రిక్కడువ్వాలా అమ్మగారా ! నాన్న

గారు మీ సరింటి వెదుకుకుంటున్నాడని నవండ్" అన్నాడు.

"భారతి !" అంటే మౌనమే. "అలా జావిలేపు పోదామే" అంది. ఎందుకో బాగు మళ్ళీ వకసారి ఆ బిల్లేడు పొదల్చి చూడాలనిపించింది. అమాటే తెక్కి అంది కూడా.

"అదేం ప్రితమో.... మాదనమ్మ గోరూ ! మీ బంధుబాధ సున్నివ్వాడే నిలు వునా ఎందుకుపోయిందమ్మా. నీళ్ళు తెవ్వని కాదు. నివ్వలని కాదు. అదేవో బాగ ముంతుడేకే తెలియాలి. వాన్నగారు కొన్నే యించాడు" అన్నాడు బంగడు.

బాధగా సమ్మర్చి నదిలింది. బావ స్వప్నమంటి భవ చుట్టు నుండి వక్కొక్కటే తొంగిపోతున్నాయి.

"భగవాన్ ! ఇదేమిటి" అనుకుని ఇంటి నేపు నడిచింది.

అనెచు భగవంతుని శీలంకే ఏమిటి? వేటిని శీలంగా నడిగతించాలి. వేటిని నడిగజేంవకూడదు? భగవంతుల్లే స్వదయవూర్తలకంగా నమ్మి వ్యాయోచరణలో కాణీ పంతు కూడా పొల్లు పోయింది వారికి భగవంతులు ఆగ్రామం చేస్తే దెంతుకు? అసలు భగవంతు దేవేవాడు అన్నాడా ? ఉంటే అతనికి దివ్య శక్తులు ఉండవో కొమలంలో ఎంతయికు విజం ఉంది. ఆలోచించిన కొలది మోదని తల, వ్యూత యం, బరువెక్కిపోగాయి. మిగత కమ్ముకు రాపాగింది.

మోదమికి రెండు కళ్ళు కనిపించాయి. తీక్లలంగా మెరుస్తున్నాయి. ఎర్రబడిన ఆ కళ్ళతో ఆ రిక్కలవల్లం వ్రేంచి ఏదో అమాయకత్వం తాగిఉంది. తళ్ళ వెనుక దాగి, అత్తయ్య కనిపించింది. తునం అప్పుడేనా నలువలేదు. నమ్మనవారి వ్యాకయించితే, వారు వ్రోహం చేస్తే, చూసే దీనమైంది తూపులు, నేలకానితనం నల్ల మరుగువడ్డ కోవపు జ్వాలలు, ఆ కళ్ళతోంది మోదనిది ప్రశ్నించాయి. జీవన నల్లగామంలో తోడు కొరాలి. స్పృహకుడికి అదనులాల అవసర మెంతో మనిషికి ఆదర్శంలా అంటే. అనుక్లణం ఆదర్శంను ముందుకు పడినట్టా, భవని

కొత్తదనం, శేతదనం.

—పోటో: కళాకర్, మహాధిక.

అర్థం చేసుకోలేని ఆంధర్యాల మధ్య మెదులుతూ పోరాటం సాగించింది....

నలితం.....

విజయం మాత్రం కాదు.

క్రమంగా కరిగిపోయాకా కళ్ళు. కాల ప్రవాహపు తాకిడికి కరిగిన చెలియలి కట్టులా విరిగిపోయింది. మెత్తని ప్రవాహము అత్తయ్యను కోసేసింది. తనలో కలుపుకుంటూ పోయింది.

పోతూ పోతూ, తన స్మృతుల చివన్నీ యింకా మిగుల్చుకున్నానే అన్న సంతృప్తితో ఆరని పెదాలు తడుపుకునే తడిలా అంటి పెట్టుకున్న కోరికలతో పోయింది.

చివరికి ఆ స్మృతులు ఆ సంతృప్తి కూడా మాధవి ఆలోచించలేకపోయింది.

బావ చావుకు తనెంతవరకు కారకు రాలు ? అన్న ప్రశ్న మరి మరి వేధించ సాగింది.

బావ గురించి తనెంతో త్యాగం చేద్దా మనుకుంది. కొడిగట్టుకుపోయిన దీపంతో — నుసి రాల్చి ప్రజ్వలితం చేసి—ఇల్లను ప్రజ్వలితం చేద్దామనుకుంది.

తనకు విస్మృతినుండి బాపం లేనీ, అగో అభిమానం. ప్రేమకు ఇరితాల ముఖ్యత కాక హృదయాల ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలను కుంది. కాని తన్ను రస ఆశలను, తమ జీవితాలను బాప సత్వేట్లో కలుపు కున్నట్లు చేశాడు.

బావ కొడిగట్టి చివరకు బల వంతంగా ఆరిపోయిన జీవితం.

అబ్బ ! బావను తను మానసికంగా ఎంత చిత్రవధ చేసిందో ఏ ఆశలు లేని ఒక స్వచ్ఛమైన దర్పణంలాంటి హృదయంలో తన ముద్ర వేసింది. చివరకు, అది బావకు దొరకదన్న నాడు బావ ఎంత బాధ పడ్డాడో భారతితో ఆమాట లంటూంటే బావ హృదయం ఎంతగా దహించుకు పోయిందో అన్నీళ్లుగా బావను హింసించి చంపింది తనే కాబోలు

తప్పేవరిది ?

లోకానికే భిన్నమైన దేదో చేసి చూపించి తీరాలని పట్టుబట్టి లోకానికే

భిన్నంగా నడవబోయిన తనదా ? లేక తనను పూర్తిగా అర్థంచేసుకోలేని బావదా ? ఏమో అది సర్వంతర్యామికే తెలియాలి.

మగతలోనే నిద్ర పట్టేసింది. ఏదో లోకం ఎవరెవరో కనిపించారు. తనూ, ఎవరి గురించో వెదుకు తున్నది. ఎంతకూ కానరావటంలేదు.

వెనకనుండి ఎరో కళ్ళ మూసారు. చల్లని స్పర్శ బావేనా అనుకుంది. ఇదంతా భ్రమ కాదుగదా అనుకుంది.

తేడు ... తన బావే ఆశ్చర్యం పడ్యపు రేకుల్లాంటి కళ్ళు. ముచ్చటగా మెరిసే కృష్ణ పటం. తనను వడిలోకి తీసుకుంటున్నాడు.

అబ్బ ! బావ వడి ఎంత వెచ్చగా ఉంది. ఎంత సుఖం ఉంది. కష్టాలు, బడలిక కరిగిపోజేసి, ఆనందం నింపే స్పర్శబావది.

అలాగే తను ఆలా యుగాలపాటు గడిచేస్తే

'ఎందుకు బావా నన్నిలా వదిలేసి పచ్చావు ?' అని అడుగుతున్నది.

బావ మాట్లాడడంలేదు. వాడిన కలువ లాంటి మొఖంమీద చిరు చెమట ముత్యంలా మెరుస్తున్నది. బావ పెదా లాడిస్తున్నాడు. కాని తనకు ఎవనడటం లేదు. బావ క్రమంగా కర్పూరంలా కరిగి పోతున్నాడు. కాలరాతిలాంటి సల్లటి చీక ట్లోకి తనవేసే దీపంగా చూస్తు వాడు లాక్కొమ్మని. తనూ స్రయ ల్నించుతూనే ఉన్నది. కాని బావ చివరికి చీకట్లో కలిసిపోయాడు.

కిటికీ తలుపులు 'బదాలను' కొట్టు కుని మాధవి తెలివికి వచ్చింది.

గ్రుడ్డి వెన్నెల పెనుగాలి వీచిం దేమో.... మల్లెపాద వందిరి నుండి పట్టు దప్పి క్రింద పడిపోయింది. మామిడి చెట్టుకు తనెంతో ప్రేమతో ప్రాకించిన మాలతీ నూధవం వేల కరచుకుపోయింది. నన్నగా జల్లు పడటం మొదలెట్టింది. మాధవి కిటికీ మూసేసింది.

ఆవిడ హృదయం కూడాఅలానే ప్రేమాపం హతమై మూసుకుపో దేమో....

సాగసైన కురులు

రీటా

ఒకరి బిరుదు సొందర్యంచూచి మరొకరు ఇక ఎంతమాత్రం అనూయపడవలసిన అవసరం లేదు. రీటా వాడి మి కురుల బాబాగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకోంది.

ఏదో కంపిసి, ముద్రాను 1

R-22, T6

రిజిస్ట్రేషన్ నెంబి 174 + స్టాంప్ నెంబి 1836.
అసలు బంగారం లేకుండా తవరింగు చెయ్యబడిన
శ్రీశ్రీ రత్న ఆభరణములు
అందమైనవి + ధారదారి ముఖ్యకరణ
కేరళాను దంతం.
తవరింగు కవరింగు వల్లు
70% పురీషిడే 10% కష్టాబ్బా

రామలందు చదవండి
2 పుస్తకముల సెట్టు రు 2-50
కార్టోన్ శాస్త్రము 84 ఆసనములు
(మిత్ర పటానం లో) సుహాగ్ రాత్
ఒక్కొక్క పుస్తకం రు. 1-50
హాస్టల్ పోగోంగు అదనం.
ARAHANT BOOK DEPOT.,
26, ALIGARH (U. P.)

ఒకరోజున మౌల్వీ న సీ రు ద్దీన్ బాలసాహితి

తైమూర్ కు ఒక గుప్పెడు మొక్కజీడి పప్పు బహూకరించేడు. ఆయన స్నేహితు డొకడు భారతదేశం నుంచి వస్తూ ఆ అవరూపమైన పదార్థాన్ని మౌల్వీకి బహూమానంగా ఇచ్చేడు. దానిని ఆయన రాజుకి సజారానాగా ఇచ్చేడు రాజు ఎన్నడూ మొక్క జీడిపప్పు ఎరగడు దాని రుచి ఆయనకు బాగా నచ్చింది. దానిని గురించి వాకబు చేశాడు. చివరన వో గుప్పెడు బంగారు నాణేలులిసి మౌల్వీకి బహూకరించేడు.

ఈ పద్ధతి కిట్టుబాటుగానే పుందిని మౌల్వీకి తోచింది. అరువాత వోరోజున ఘుమ ఘుమలాడుతున్న వెలగపళ్ళ వో బుట్టెడు సంపాదించి తైమూర్ రాజుకు ఇవ్వాలని బయలుదేరాడు.

దారిన పోతూంటే వో స్నేహితుడు ఎదురయ్యేడు.

“ఏం మౌల్వీ సాబ్. ఎక్కడికా వెలగ పళ్ళ?” — అని అడిగేడు.

మౌల్వీ నిజం చెప్పేసేడు.

“ఈ దెబ్బతో నా దరిద్రం వదిలి పోవాలి” — అన్నాడు.

“మంచిదే. కాని, నీ కన్న తైమూర్ నంగతి నాకు బాగా తెలుసు. ఆయనకు వెలగపళ్ళ కన్న బాగా ముగ్గిన అరటిపళ్ళంటే బహూ ప్రీతి” అన్నాడు,

దయామయుడు

మెవ్వననిరుచ్చెన్
— కథలు
జమీహదర్ నళనీ మోహన్

ఆ మిత్రుడు.

“నిజమేనా?” — అని మౌల్వీ రెట్టించి అడిగి సంతోషంతో గంతు వేశాడు.

“చెప్పేరుకాదు! పెరట్లో చెల్లని ముగ్గిన అరటిగెల, శుభ్రమైన ఇంట్లోనేవుంది. అదే తీసుకెడవాను” అంటూ వెనక్కి తిరిగేడు.

బుట్టెడు అరటిపళ్ళూ తీసుకెళ్ళి తైమూర్ ముందుంచి, ఇంక రావలసిన సహాయానికోసం ఒహూ వినయంగా దోసిలి ఒగ్గి నిల్చున్నాడు.

తైమూర్ మౌల్వీ ఆశను గ్రహించేడు. వో సేవకుడిని పిలిచి వానిచెవిలో ఏదో చెప్పి పంపించేడు. వాడు ఆ పళ్ళ బుట్ట తీసుకొని వెళ్ళిపోయేడు. ఇంక బుట్ట నిండుగా, అప్రసీలు ఇస్తాడో ఏమయినా తగ్గిస్తాడో అని ఆలోచించుకుంటూ మౌల్వీ అక్కడే నిలిచి బడ్డాడు.

లోపలికి వెళ్ళిన సేవకుడు వో అరటి పండు తీసి మౌల్వీమీద విసిరికొట్టేడు. వీవు చురుమనేసరికి మౌల్వీ తిరిగి చూసేడు. రంజ ఫక్కున నవ్వేడు. ఇప్పుడు అర్థం అయింది. తానూ సంతృప్తిగా ముఖంపెట్టి — “అల్లా హొ అక్బర్” — (అల్లా దయామయుడు) అని అరిచేడు.

ఆ సేవకుడు పళ్ళన్నీ అయిపోయే దాకా అల్లా విసిరికొడుతూనేవున్నాడు. రాజు నవ్వుతూనేవున్నాడు. మౌల్వీ ‘అల్లా హొ అక్బర్’ అని ప్రతి దెబ్బకూ కీర్తిస్తూనే ఉన్నాడు.

చివరకు రాజు ఉండబట్టలేకపోయేడు.

“దెబ్బలకు ఒళ్ళు హూనమయి పోతూంటే అల్లా దయామయుడంటా వేమిటయ్యా?” అని అడిగేడు.

“చిత్తం. చిత్తం. ప్రభువువారు వెయ్యేళ్ళు వర్తిల్లాలి. నేను తమకు సమర్పించుకుందామని వో బుట్టెడు వెంగపళ్ళ తెన్నుంటు లల్లా అడ్డు పడ్డాడు. దారిలో ఒక స్నేహితుడు కనిపించి తమకు వెలగపళ్ళన్ను మిగత ముగ్గిన అరటి పళ్ళు చాలా ఇవ్వం అన్నాడు. అంచేత ఇవి తెచ్చేను. అవిధంగా నా మిత్రుడి రూపంలో లల్లా అడ్డు పడి వుండకపోతే మొదటి దెబ్బకే నా బుర్ర వగిలిపోవడమో, ఎముకలు విరిగి పోవడమో జరిగేదేకదా. అందుకే అల్లా దయామయుడే” — అన్నాడు.

సమీక్షకుని సమాధానం

மாதிரி டீஸ்ட்டு வந்து விட்டது!

"పాకిస్థాన్ దౌత్యం అణచడానికి పాకిస్థాన్ సీలకులను, ప్రజలను, బంకలను, వెధవలను తిట్టడం వాగరకతా చిహ్నం కాదు." అని మేము సమాధాన మిచ్చాము. అంటే మనం ఏమని చేసినా నాగరకమైన జాతి వ్యవహరించినట్లు, వ్యవహరించవలసిన కదా నా సూచన. ఈలా చెప్పినందుకు నేను పాకిస్థాన్ నక్షపాతిని అతి హేయంగా నిందింపబడ్డాను. రామారావుగారు తన వాదనకు బలంగా, భుట్టో, టౌ-ఎన్-లై ప్రభుత్వం సుదీర్ఘత ప్రలాపానము జ్వప్తికి తెచ్చారు. నిజమే! వారల్లా, మాల్టాడ్లి తమ తమ అజ్ఞానాన్ని మౌఢ్యాన్ని బయట పెట్టుకున్నప్పటికీ, మన భారతీయ వాయుకులు కానీ, ఆకాశవాణిగానీ, పత్రికలు గానీ, కలకు పదజాలంతో

మానకాలు

వాదాదోషానికి పూనుకొన్నాయా? కారణం, "నభవనా వెధవ అని వాడి బుహుమీద అవడం పిజ్జం లక్షణం కాదు." ఈ మాత్రం రాజనీతి మర్యాద హరిజాబు, అతని అసాయాయి రామారావులకు తెలిసింది కాదు.

5. 'సిపాయి' కి 1964 బందరు యన్. సి. సి క్యాంపులో ఉత్తమ బహుమతి లభించింది కదా, మంచిది కానప్పుడు ఆ బహుమతి ఎట్లా వచ్చింది? అన్నది వారి మరో ప్రశ్న. రామారావుగారు ఈ ప్రశ్నను చేయవలసింది బహుమతి ప్రదానం చేసిన ఆ మిలటరీ అఫీసర్లను,

నన్ను కాదు. అయినా బహుమతి ప్రదానంలోని చిదంబర రహస్యాల తెలియనంటే అమాయకులారా రామారావుగారు? ఈ అరోపణల సలా ఉంచి వరిశీలించినా శ్రీ రామారావుకు తెలుగు భాష వ్రాయడం కూడా సరిగా చేతకానట్లుంది.

"వాటి విమర్శన వలన శ్రీరామచంద్రమూర్తి గారికి నాటకీయత, రంగస్థలానుభవం ఏమాత్రం తేనని తేలిపోయింది." అంటూ రాయన తమ ఉత్తరంలో! నాటకీయత అనుభవం లేకపోవడం మేమిటి? నాటకానుభవముని వారి ఉద్దేశ్యమా? ఆ మహానుజావుని వయస్సు, వాకు గల అనుభవమంత లేదని దీనివిబట్టి నేను నానించవలసి వస్తున్నది.

నా విమర్శకు కారణమై, రామారావుగారి అదరణకు పాత్రమైన ఆ నాటికలోని హరిజాబుగారి ఈ క్రింది వాక్యాలను పాఠకులు గమనించవలసింది.

"అనాదినుండి ఇలా వక్రమార్గాన్ని అనుసరించి సమాజ విచ్ఛిత్తికి దోహదం కలిగించారు గనుకనే మీసాల గొరిగి, మతభిష్టాల్ని చేశారు. నాటినుండి చవటల్లా మీసాల గొరుక్కుంటూ, సన్యాసుల్లా గడ్డలు పెంచుకుంటూ, విభిన్న మతాచారాలతో, దేశ నాశనానికి కారకులయ్యారు. నీచాతి నీచమైన ఆచారంతో సుతద్వేషంతో లోకహింసల సాగించారు."

ఈ వ్రాలరు ఎవరిని గురించి నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. క్లుప్తమంటే వున్నకమేనా దేశ బలమర్యాన్ని సాగించేదని ఆ సూక్ష్మ విమర్శకులు పొంది వున్నది?

"మీరు గిచ్చవతి సొట్టలు చీల్చి, ఆ పిందాన్ని బయటికి లాగి, ముక్కలు ముక్కలుగా తరిగారు. అఖరికి వచ్చి బాలింతరానిసి కూడా భుజాలు వేల్చుకుని బరిబరి తచ్చుకొని వచ్చి, నదిమంది ముక్కలుగా బలవంతంగా వాటిం కట్టి, రక్తపు సురగలు కక్కి చచ్చేంతవరకూ రవించారు."

ఈ రచన రామారావుగారి మాటలతో "మహాత్మా గాంధీగారి" రి: 'కాన్ఫెషన్' లో "పన్నాదత్తం... కాంతిదూత శ్రీ నెహ్రూ చేతులు సాచి మువ్వడిగితే దుగహంకారంతో - దుర్బుద్ధితో - కండరాల్లోని రక్తాన్నితా పూర్తిగా త్రాగేస్తారు-నా శరీరంలో జీవం క్షీణించిపోయింది-కట్టెలో జ్యోతి ఆక కుండా డండి-" వంటి ప్రయోగాలు తెచ్చుకు మిక్కిలి. రామారావుగారి మాటలతోనే, "దాన్ని చవిది, నరనరల్లో జిర్లించజేసుకున్న వాళ్ళకే తప్ప, దాని మాధుర్యం ఇతర్లకు అంత త్వరితగా జీర్ణంకాదు."

అట్లా అర్థం చేసుకోకుండా మిగిలినవాళ్ళే రామారావుగారికి తనాధానం చెప్పవలసి వస్తున్నది, చిన్ని పామునైనా పెద్ద కట్టెతో చంపవలసి వస్తున్నది. దేశంలో సాహిత్య విమర్శనానికి సదాకా హానకూ కూడా కొన్ని అర్హతలు కావలసినవి, అప్రెయిజ్మెంట్ సదృశతో నైనా, గట్టిగా చెప్పవలసి వస్తున్నది.

—శ్రీరామచంద్రమూర్తి

(అమ్మకోసం' పుస్తక సమీక్షకులు) ●

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి
"మేల్ మాయిల్ ముందు"
నల్లరంగు, ఎర్రరంగు పాడలు, దద్దులు, గజ్జి,
మరియు చెడసిరు వ్యాపించినదాన, చిర్రుడు విసుగు
పుట్టించు రణములు మొదలగా

చీరకాల చర్మరోగములను ఉత్తమ నివారణ

వివరములకు

సిద్ధ దార్లర్ కే టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్సు

5/22, పేల్ మాంబల్, (P. O.) N. A. Dt.

తామరా?

అమ్మతాంజన్ లిమిటెడ్ నా
డెర్మల్ ఆయింట్ మెంటు

రాస్తే అమోఘమైన గుణం ఇస్తుంది.
దురదలకు పాసిన కాళ్ళకు కూడా బాగా పనిచేస్తుంది.
అమ్మతాంజన్ లిమిటెడ్. మద్రాసు. దొండాలు. కలకత్తా. ఢిల్లీ.

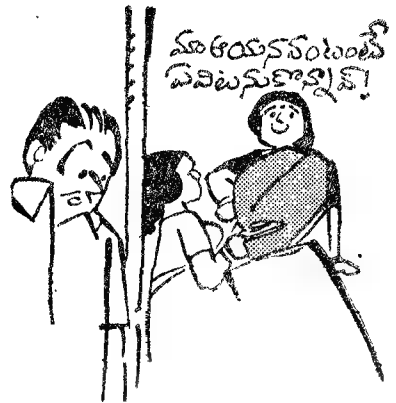
INT AM/DA 250

మగడు వంటనెట్లుకాల్సి శ్రమతనిర్వల

శైవర్ చదివించి. వంట వాళ్ళులో ఘట్టు అయినా పెళ్లికొడుకు ఏమేమి వంటలు వచ్చునని అడిగాడు. ఆ మాటకు వనజ కంపంబి, పోటలోలో నర్సర్ మాదిరి అన్నం, రసం, వచ్చడి, టమోటో సూప్, దోసె, మసాలదోసె అంటూ వరసగా చెప్పింది. పాపం పెళ్లి కొడుకు ముఖం చిన్న బోయింది. తర్వాత తెలిసింది. ఆయనక. వంట బాగా చేతనవునట. ఒకవేళ అన్నా యికి వంట రాదేమో. అయినా కష్టంలేదు యివ్వమేనని చెప్పాలనుకున్నాడట. ఇంతకు పెళ్లి జరిగి ఇద్దరూ హాయిగా ఉన్నారడ కోండి.

ఇంతకూ చెప్పవచ్చే దేమంటే కొందరి మగాళ్ళకు వంట చేయటం వచ్చిఉంటుంది. అంతమూత్రానికే ఆయన్ను అలుసుగా చూడటం వనితలకు తగదు. భర్తకి వంట వచ్చునని గర్వంగా చెప్పుకోనే భార్యలు లేకపోలేదు మనలో.

మాకు కొద్దిగా పరిచయమైన ఒకావిడ ఉంది. ఆమె భర్త కాలేజీలో లెక్చరర్. పచ్చిన చిక్కల్లా అతనికి వంట రాదుటమే. ఎప్పుడు ఎవరితో మూట్లాడినా, మాటల సందర్భంలో వోసారి భర్త గురించి, ఆయన నైపుణ్యాన్ని (వంట చేయటంలో) గురించి చెప్తూంటుంది. వోసారి ఆనెడ భర్త ఇది విని ఎంతో బాధపడ్డారు. ఆయనకంటే మాకు కూడా ఎంతో బాధ వేసింది. ఇది పురూ సర్దుకొని సంసారిం సాగిస్తే ఏ గొడవా ఉండదు.

మగళ్ళు వంట చేయాలా? నేర్చుకోవాలా అన్న ప్రశ్న. వాళ్ళు నేర్చినా, నేర్చుకున్నా మనం నేర్చుకోవడం ఎంతైనా మంచిది.

వంట చేయడమన్నది ఒక కళ. ఎవరో కనిపించు అన్నట్లు అడవాని జీవితం వంట పొయ్యికి అంకితం. అడవి అంటే వంట వచ్చి ఉంటాలని వో వరతు కూడ ఉంది. అది ఈనాటిలో వర్తించదనుకోండి. ఎందు చేతనంటే మాడరన్ చదువులు ఎక్కువై పోయాయి. చదువుకున్నవాళ్ళు వంట చేయడం అనాగరికమనే అభిప్రాయం ఈనాడు బలపడిపోయింది. ఒకవేళ పెద్దవాళ్ళ మంద లించినా, వంటమనిషిని పెట్టుకుంటామంటారు.

మాకు తెలిసిన వో శ్రేణులు విషయంలో ఇలాగే జరిగింది. అమ్మాయి తియ్యప్పీ పాస్ అయింది. చూడటానికి కాస్త అందంగానే ఉందనుకోండి. కట్టుం వగైరా విషయా లన్నీ నచ్చాయి. వంట ఎలాగూ వచ్చివుంటుంది కదా అని పెళ్లి చూపుల్లో ఆ విషయం అడుగలేదు. పెళ్లి బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. తరువాత తెలిసింది అమ్మాయిగారికి వంట రాదని. ఏం చేస్తాడు పాపం! వంట మనిషిని పెట్టుకున్నారు. ఆ వంటలు తనకు ఏమాత్రం సయించవని ఆయన మా వారితో చెప్పగా విన్నాను. ఇప్పటికీ ఆయన అవ్వచూస్తే వాకు జాలి. ఈమధ్య ఆయన భార్య వంట

నేర్చుకుంటున్నదని విన్నాను. దేశంలో ఇలా ఎంతమంది బాధ పడుతున్నారో! వంట రాకపోవడం అమ్మాయి తప్పుకాదు. వాళ్ళ అమ్మ, కాలేజీలో చదువుతూ ఉంది కదా అని మురిపెం చేసి ఉంటుంది. లేదా అమ్మాయిగారికి చదువుకున్నానుకదా వంట ఎందుకు నేర్చుకోవాలి అని అనుకొని ఉంటుంది. కారణం ఏదీ బనా ఫలిత మొక్కటే. అమె భర్తగార్ని అమె చేతి వంట తినే అదృష్టంలేదు. అలా పాగి పోతుంది వాళ్ళ సంసారం.

మా వనజ పెళ్లి చూపుల్లో వో తమాషా జరిగింది. వనజ ఏదో స్కూల్

పైకిలుచీపు వేళకప్పు మోదాను పిక్కిలి
మంచి ఏమైనా తెప్పించుకోవాలంటే
ఆ విషయాలన్నీ రామారావే చూసేట్టుంది.

హోటలలయ్యూ తన అల్లుడికి తెలుగు
భాషలో ఉత్తరం తాయలేడు. అతనిం
జాగా తెలిసిన రామారా వొక్కడే ఆ పూల్లో
అయితా పని చేసేట్టుగలడు. అందుకే
రామారావంటే హోటలలయ్యుకు ప్రత్యేక
మైన అభిమానం.

రామారావుంటున్న ఇంటి యజమాని
కనుకయ్యగారి మనక లందరికీ కూడా
రామారావుతో పని ఉంది—అత నింటికి
గానే జేబులు తడిమేస్తారు. చాక్లెట్లు
గోనం! అతడు వాళ్ళ నెప్పుడూ నిరాశ
కరవడు. అందుకే వాళ్ళ దృష్టిలో
కూడా రామారావు 'చాలా చాలా మంచి
వాడు!'

ఆపూరు జనరల్ మర్చంటుగారి పిల్లల
జడువుల విషయంలో రామారావే సలహా
లివ్వాలి. ఆ పూల్లో ఎవరికైనా బాగా
మన్నీగా ఉంటే, వాళ్ళని విశాఖపట్నం
పోస్టులో జేర్పించడానికి రామారావే
చెల్లాలి.

మంచితనం (12 వ శ్రేణి తరువాయి)

ఇదంతా చదువుతోంటే మీకు కొంచెం
ఆశ్చర్యం కలగవచ్చు. కారణాలు చెప్తా
మిందీ. రామారావంత చదువుకున్న
వ్యక్తులు ఆ పూల్లో ఆసలు లేనేలేరు.
ఆసలు రామారావుని చూడగానే ఎవరికైనా
సరే వో అయిదు నిముషా లతనితో మాట్లా
డుతే బాగుండు ననిపిస్తుంది. అతడు
మంచి వయసులోనున్నవాడే అయినా, బాగా
ఆధునిక యుగానికి చెందినవాడిలాగే వేష
భాషలో కన్పించినా, రామారావుకి విశేష
మైన వోర్సు ఉంది. ఎదటివాళ్ళను
దీ సందర్భంలోనూ చిన్నబుచ్చుడు రామా
రావు. ఎదటివాళ్ళ మాటలు తనకు
అసలు నచ్చకపోయినా శ్రద్ధగా విని
పూరుకుంటాడు బోర్లన్ని పనులతో తను
నిర్విరామంగా ఉన్నా సరే, ఎవరే చిన్న
సహాయం కోరినా చేయనడమ రామారావు
'నడిచే ఎద్దునే పొడుస్తా' రన్నట్టు అందుకే
అతనికి పని చెప్పడాని కెవరూ సందే
హించడు.

అందరూ రామారావుని మంచివా డనడం
సూట అలా ఉంచండి. ఆపూరన్నా, ఆ
పూరువాళ్ళన్నా కూడా రామారావు కెంతో
ఇష్టం! అనాగరికులయిన ఆపూరు ప్రజల్ని
ఆనన్దించుకోడం బదులు జాలివడ్డాడు.
ఆ పూరికి నడమటగా ప్రహించే చిన్న నది,
ప్రక్కనున్న ఇసుకతెన్నెలు, మామిడి
తోటలు, ఇవన్నీ అతని అలసటను తేలిగ్గా
మరపింపజేస్తాయి. నది వడ్డున కూర్చుం
టేనే చాలా—గంటలు నిముషాల్లా గడిచి
పోతాయి రామారావుకి!

రామారావుని అందరూ మెచ్చుకుంటా
రని చెప్పినా, అతని ప్రవర్తనని పార్శ్విం
చని వ్యక్తులు కూడా ఆపూల్లో ఒకళ్ళిద్ద
రున్నారని చెప్పే ఆశ్చర్యపోతారేమో! —
ఆ పూరు పైన్స్కూల్లోనే వధన తరగతి
చదువుతున్న పదహారేళ్ళ 'కమల' (పాడ్మాన్)
రుగరమ్మాయి) రామారావా దారిన ఎప్పుడు
పోతున్నా అశగా పేడమించి చూస్తుంది,
రామారా వొక్కసారైనా తల పైకెత్తి తన
పైపు చూస్తాడేమోనని! ఆ విషయం
బహుశా రామారావుకు తెలిసి ఉండదు—
పాపం, ఆమె ఎప్పుడూ నిరాశ చెందవలసి
వస్తుంది."

ఈ ఆఖరి పేరా ఎందుకు రాశానో
మీరు గ్రహించగల రఘుకుంటాను. తనలో

ఉన్న ఆ చిన్ని లోపం అన్నయ్య సరిదద్దుకా
గలుగుతాడనే!

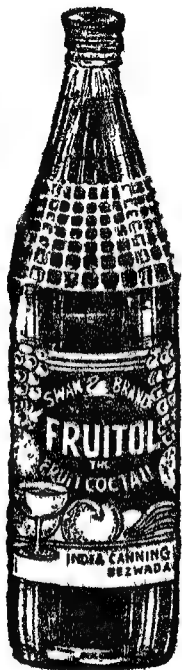
అన్నయ్య నుండి ఎలాటి జాబు వస్తుందో
నని ఒకే భయంగా ఉండేది ఆ వారం
రోజులూ! అన్నయ్య వెంటనే ఉత్తరం
ప్రవాడు.

"తమ్ముడూ! నీవు రాసి పంపించిన
విషయాలు చదివి, నువ్వు నన్నంత మంచిగా
అర్థం చేసుకున్నందుకు ఎంతో సంతో
షించాను. నాకు తెలియకుండానే నీపని
సాధించగలిగినందుకు అభినందిస్తున్నాను.
అయితే చిన్న కోరిక! ఆ ఆఖరి పేరా
మాత్రం తీసేసి, ఈ క్రింది నాలుగూ
మాటలూ పై విషయాలతో జతపరచి,
నీ అభిప్రాయాన్ని తెలియజెయ్యి!" అంటూ
మొదలెట్టి, అన్నయ్య తన ఉత్తరంలో
బలే బలే విషయాలు, తీయతీయని మాట
లతో రాశాడు నాకు పరమ సంతోష
మయింది!—అన్నయ్య అంత నిర్విరామంగా
ఉంటూ కూడా, తన హబీల విషయం
మరువడట! అలా సాయంకాలాల్లో నది
వడ్డుకు వెళ్ళినప్పుడు తన మనసులో
కలిగే భావాలన్నీ తన కవిత్వధోరణితో

కాగితంమీద రాసేసుకుంటాడట. వో
మాడు నెల్ల నుండి ఆపూరుకు ప్రక్క
పూల్లోనే ఉంటున్న వో చక్కని చుక్కతో
పరిచయం కూడా ఏర్పడిందట ఆమె!
తండ్రిగారు డిఫెన్సు సర్వీసులో రిటైర్
రయి శాశ్వతంగా నివాస మేర్పరచుకోడం
కోసం తమ స్వగ్రామానికి వచ్చేవారట.
ఆమెకు పాపం తల్లి లేదుట లూడియానాలో
వో మంచి కాన్వెంటులో చదివి బి. ఎస్. సి.
చదువు పూర్తిచేసుకున్న 'ఆమె' అన్నయ్యను
తేలికగానే ఆకర్షించ గలిగిందట. ఇంటి
పని అంతా చూసుకుంటూనే అలా సాయం
సమయాల్లో నది వడ్డుకు పడేళ్ళ తన
తమ్ముడితో పికారు రావడానికి పిలుచేసు
కునే ఆమెను చూస్తే అన్నయ్య కెంతో
జాలి కలుగుతుందట. వాళ్ళిద్దరి మధ్యా
స్నేహం ఎలా ఏర్పడిందో అది ఎలా
అభివృద్ధి చెందుతోందో కూడా రాశా
డన్నయ్య. భరతమాట్లం నేర్చుకుందట.
చక్కగా పాటలు పాడుతుందట. 'ట్యిన్స్'
కూడా తెలుసునట. ఆమె పేరు 'రమ',
తన నెలా నవ్విస్తుందో, ఎలా కవ్విస్తుందో
వర్ణిస్తూ రాశాడన్నయ్య.

అన్నయ్య నెలా అభినందించాలో అర్థం
కాలేదు. దగ్గరుంటే ఎత్తి కుదేసేవాణ్ణి.
"ఇప్పుడు నా 'పీఠా' లో నూటికి నూరు

30 సె. లుగా
ప్రసాది చెందినది

ప్ర
ట
లో
★
ప్ర
ట
లో

అన్ని వేళలా సేవించదగిన
ఉత్తమ పానీయం.

పొళ్ళు కథానాయకుడి లక్షణాలున్నాయి." అనుకుంటూ నన్ను నేనే అభినందించుకున్నాను.

* * *
అయేటి వేసివి సెలవలకి ముందుగా అన్నయ్య దగ్గర కెళ్లాను. ఒకనాడు సాయంకాలం ఆ నది వద్దకు నన్ను తీసుకెళ్లాడన్నయ్య! 'ఆమె' తన తమ్ముడితో వచ్చి అవతలి గట్టున నిలబడింది. మేమే అవతలి వైపుకి వెళ్లాము.. ఆమెను నాకు పరిచయం చేశాడన్నయ్య! ఓ గంటన్నర పైగా కాలక్షేపం చేశాము. ఆ కొద్ది నిమిషాల్లోనే ఆమెను బాగా అర్థం చేసుకోగలిగాను. చాలా ఆశ్చర్య మనిపించింది. ఆమె మాటలో, నడవడికలో అత్యాధునిక మైన నాగరికత ఉట్టిపడుతోంది. అంత దురుకైన పిల్ల ముందు అన్నయ్య ఒక జడపదార్థంలా కనుపించాడు. అయినా, అన్నయ్యంటే ఆమెకు ప్రాణం. ఆమెకు పాపను బాగా తెలుసు. అన్నయ్య వాటిని మెచ్చుకున్నాడు. అన్నయ్యతో మంచితనం ఉంది. దాన్ని ఆమె అర్థం చేసుకుంది. ఇద్దరినీ అంది ఉంది. దాంతోపాటు యిద్దరికీ మంచి నిగ్రహం ఉంది. అందుకే చాలా రోజులలా మెల్లిగా జరుగనిస్తున్నారు. "సుఖంగా వో స్కూటర్ కొనుక్కోరా! హాయిగా తిరగొచ్చు!" అన్నాను. అన్నయ్య నవ్వేశాడు. "రోడ్లలో ఉన్నప్పుడు రోమన్ లాగే ఉండాలి! ఈ పూర్ణ స్కూట రెక్కితే ఇంకేమైనా ఉందా?" అన్నాడు. అంత కంటే అన్నయ్య స్వనిషయంలో నే జోక్యం కలిగించుకోలేదు. తన ప్రేమ వ్యవహారాన్ని వాస్తవంగా కూడా తెలియనియ్యవద్దన్నాడన్నయ్య.

తిరిగి బొంబాయి వచ్చేశాను. నా ఎం. ఎస్. సి. చదువు పూర్తయ్యేలోపున జరిగిన విశేషాలు మరేమీలేవు కాని, ఒక్కటే ఒక్క విషయం చెప్పాలి! ఆ ఏడు నాటి గైదుసార్లు పూనా వెళ్లవలసిన పను తగిలాయి. అక్కడ కెల్లినప్పుడలా శ్యామలను కలుసుకోడం జరిగింది. శ్యామల ఒకటి, రెండుసార్లు బొంబాయి వచ్చిన సందర్భాల్లో నన్ను కలుసుకుని మరీ వెళ్లింది.

శ్యామల చాలా చురుకైన పిల్ల. ఇంచుమించు అన్నీ నా లక్షణాలే! తను చేయాలనుకున్న పని, ఎవరో ఏదో అనుకుంటారని భయపడకుండా చేసేస్తుంది. ఈ సాహసీమీద తనకున్న అనభ్యంతర నిర్ణయం

కొద్దన్నీ వ్యక్తపరుస్తూ "మానవుడూ, మట్టిమూద్దా!" అనే పేరుతో తాను వ్రాసిన వ్యాసాన్ని పంపించాను నాకు చూపించింది. అందులో శ్యామల చెబుతుంది— "మానవుడి సమాజంలోనికి అయివ్వత తోనే వస్తాడు కాని, చిత్రం ఈ సమాజాన్ని విడనాడడానికి కూడా ఇష్టపడదు. కొంత కాలానికి. ఈ భూమిమీద అతన్ని అందరూ అపార్థం చేసుకునేవాళ్లే. పసి పాపగా ఉన్నాడా దేవతతో సమంగా చూస్తారు. అదే కాస్త పిల్లవాడిగా ఎదిగాడా అందరి దృష్టిలోనూ అతడొక దేవ్యుడు. దానం చేసినవాడు, 'హుబ్బిసినన్ కోసం పాటు బడే మనిషి' గా పరిగణింపబడతాడు. చెయ్యని వాణ్ని 'లోభి' అంటారు. ఏదైనా క్లబ్బు లోంచి బయటకు వస్తే చాలు వాడు తాగుబోతుగానే అగవడతా దందరి కళ్లకి! తెలివి లేకపోతే తెలివితక్కువ వాడంటారు. తెలివున్నవాడిని నమ్మడానికే భయపడతారు! అన్ని తరహాల్లోనూ, అన్ని స్థితుల్లోనూ మానవుడిని చొడుగు అర్థం చేసుకుందికే ప్రయత్నిస్తుంది సోసైటీ! ముసలికాలం వచ్చేవరకూ బ్రతికాడా, వాడిపాట్లు కుక్కలు కూడా అనుభవించవు. చిన్నప్పుడే వచ్చి పోయాడా, 'పాపం, ఎంతో ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తు కల మనిషి!' అంటారు! అందుకే మానవుడి కంటే మట్టిమూర్త మేలు!"

శ్యామల రాసుకున్న పై వ్యాసాన్ని చదివిన నాటి నుండే ఆమెపై నాకొక ప్రత్యేక

మయిన అభిమానం ఏర్పడింది. ఆమె బొంబాయి వచ్చిన సందర్భంతో, ఒకసారి ఆమెతో అన్నాను— "మనిద్దరిలోనూ చాలా 'లికల్' కనుపిస్తున్నాయి. నా అభిరుచులు నీ అభిరుచులు ఇంచుమించు ఒకటాగే వున్నాయి. మనం పెళ్లి చేసుకుందుకు అడ్డేమిటి?" అని.

శ్యామల ఒకక్షణం ఆలోచించింది. "నెల్! అందుకు నా అభ్యంతరం కూడా ఏమీలేదు! అయితే మీ నాన్నగారికి మా నాన్నగారికి మధ్య మంచి సంబంధాలు లేవుగా! మన విర్ణయాన్ని వాల్గిద్దరూ కూడా మెచ్చుకోలేరేమో!" అంది.

"వాళ్లమధ్య మంచి సంబంధాలు మనం ఏర్పరుద్దాం! ఇదేమంత విడివడని సమస్య కాదే! పైగా అన్నయ్య మీ పూరు వెళ్లి దగ్గర్నుంచి కొంచెం పరిస్థితులు బాగు పడ్డాయి. ■ అభ్యంతరం లేకపోతే మన చదువులయ్యాక మనం వివాహమాడుదాం!" అన్నాను. శ్యామల ఒప్పుకుంది. కొన్ని యిలా అంది "బావా డియర్, ప్రేమ వ్యవహారాలు సాగించడం, అదే పనిగా ఒకళ్ల నొక్కొకరిని చూడడం లాంటి వంటే వాకు చిరాకు. మన చదువులపనితో చూడాలి! ప్రేమించుకోడం, పెళ్లి చేసుకోడం అన్నీ ఒక్కసారి జరిగిపోవాలి! దయచేసి, ఇప్పుట్లోనే ప్రేమలేఖలు వ్రాతం రాయకు సుమా!" (నవేషం)

—కళ్యాణ్

వీర ప్రభాత ■ ఎక్కడుంటే... ఇటీవలే ఒక మహిళాసభలో వీరు స్త్రీలను తీవ్రంగా విమర్శించారు

తల్లి రత్న

తెలుగు చిత్ర సీమలో...

స్రీ సీమా నటికి కావలసిన ముఖ్య లక్షణాలు అందచందాలు, నటనా ప్రతిభ మూలమే. పెద్ద చదువు సంధ్యలతో పూర్తిగా విమిత్తం లేదని చాలమంది తారలు బుజువుచేసి పైకి వచ్చారు. రత్నకు అంద చందాలు, నటనతోనటు సూచి కాన్వెంటు చదువు కూడ వుంది. వీటి మేలి కలయికలవల్ల రత్న సురింత కోణాయమానంగా, అకర్షణీయంగా కనిపిస్తుంటుంది.

చదువుకునే రోజుల్లో అంటే--యిప్పటికి ఆరేళ్లకుముందు తను సీసీమా తారవపుతానని ఎప్పుడూ అనుకోలేదు. ఆమె కన్న కలులు వేరని, జరిగింది మరొకటి తలచుకొని తనకు కావే విన్నపా తుంది అప్పుచప్పుడు. చదువుకునే రోజుల్లో చదువులో ఎంత ముందు ఉండేదో మామూలుగా చదువుకునే విద్యార్థి నుణచోరబుజుకి అంత దూరాడ ఉండేది. అటు పంట అమ్మాయి పిలీమా తారగా ఉన్నత స్థితికి రాగలదని ఎవరూహించగలరు?

కాన్వెంట్లో చదువు పూర్తి చేసి పై చదువులకు వంపారా? మూడు ముఖ్యమైన అత్తనానింటికి వంపారా? అన్న తల్లి ముందరమ్మ వమనస్సు శ్రీ ఎస్. టి. రాఘా తావుగారు ములుపుగా సరిష్కరించారు. శ్రీ రామారావుగారు తిమ్మన్న 'గులే జూ వల' కి కావాలనుకొన్నారు. 'ఇదేమిటి?' పిసి మూర్ఖో నటించడమేమిటి? అని అశ్రుర్య పొంది ముందరమ్మ: "అదంతా మేము చూసుకుంటాం" అన్నారు శ్రీ రామారావు తోదరులు. చిత్రం విడుదలయేవరకు తల్లి ముందరమ్మకు, పీవతల్లి జీ. వరలక్ష్మికి అనుమానాలు పీదుమ్మనే ఉన్నాయి. యుక్త వయసుకాని వదమూడెళ్ల పసిపిల్లనిమిటి? అంత ముందు ప్రకటన నటించడమేమిటి

అన్నారు అందరూ. లి. నరోజుదేసి, సోహాదా రహిమాన్లను స్పష్టించి, మెప్పించిన ఘన తను రత్న విషయంలో కూడా శ్రీ రాఘా తావు విరూపిండుకున్నారు. సంభాషణలో అంతగా లేకపోయినా--భావ ప్రకటనకు వయసు చాళిపోయినా--అందరవరకు శృంగా రం అంటే తెలియకపోయినా ఆ పాత్రలో మనకు ఇన్నర్ కమినించడం విశిష్టమే.

అమర్త్య వచ్చిన 'అనుబంధాలు' చిత్రంలో వేశ్యగా కనిపించి, మళ్లా చాలా కాలానికి 'నైమగ్నాళ్లకు మొవగాడు' చిత్రంలో ఒక మంచి పాత్రలో ప్రేక్షకుల్ని ఉజ్జేజనము మున్నది. రత్నలో వాడ, బాడ, అభినయ ప్రకటనలో, ముఖ కవలలలో, పాత్రకల్లో పీవతల్లి జీ. వరలక్ష్మి కనిపిస్తుంటుంది. రత్న వయసు ఎప్పుడూ వందోమ్మిది. ఇది మూతమే యుద్ధరీతి వదా.

తమిళంలో యం. లి. రామచంద్రన్; ముత్తరామన్లంటి నటులతో అమె కొన్నింటిలో నటించింది. తమిళనాడును కూడా అవర్సింది. 'పింగుట్టు పిళ్ళై' రజితోత్సవ. ఈ రిసోల్షన్ సరాజునాట యిప్పుటికి అందుకుంటూనే వుంది. హిందీచిత్రాలకు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి.

చిన్న వయసులో తెలుగులో నటించిన నాటగు చిత్రాలోనూ, నాటగు విభిన్న పాత్రలను నటించి మెప్పించడం కొందరికే పాద్యం. ఇందుకు 'గులేబావలో', 'అనుబంధాలు', 'శ్రీకృష్ణ హిందవియం', 'మొజగాళ్లకు మొవగాడు' చిత్రాలే విలక్షణం.

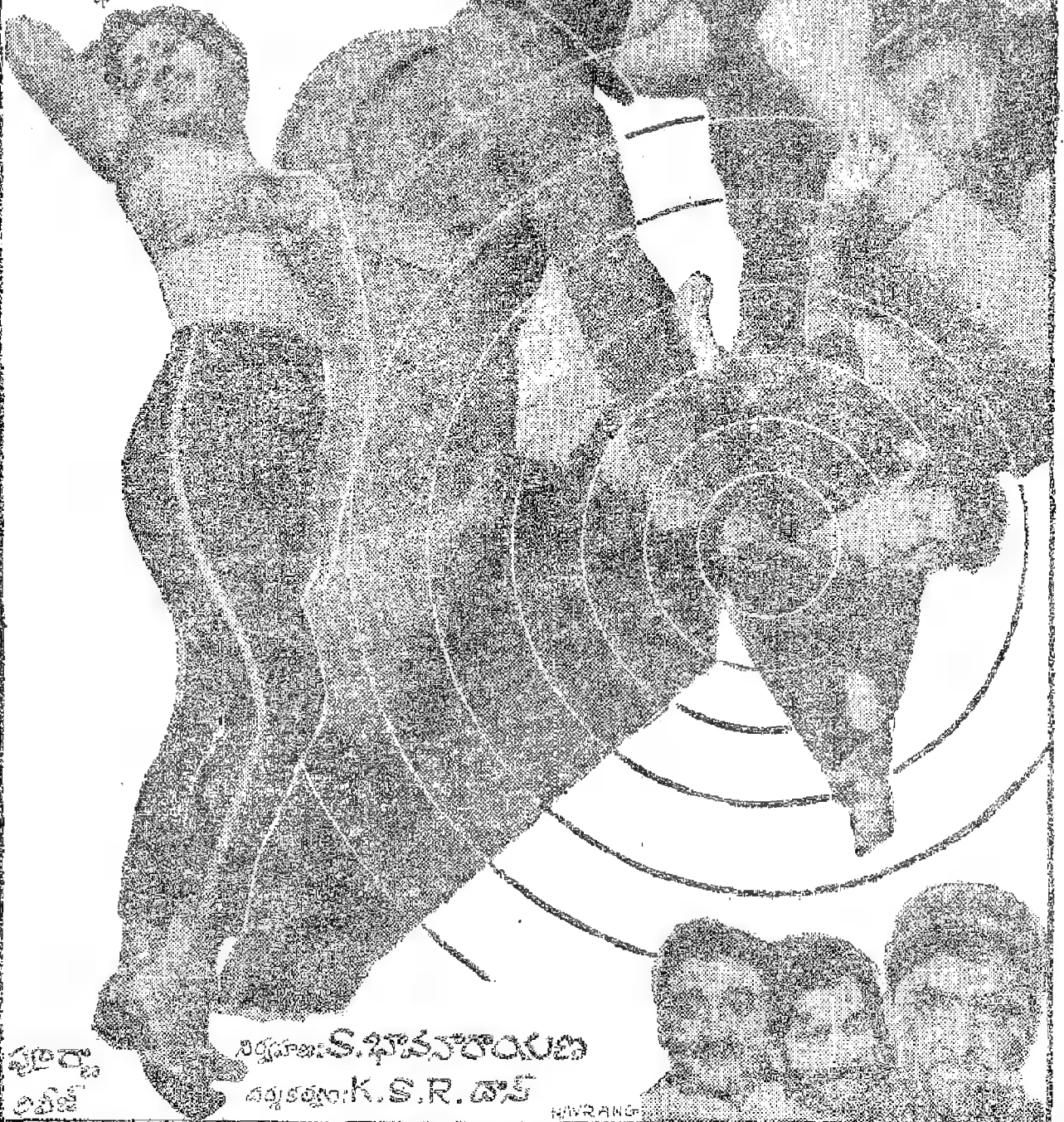
రత్నలో ఉన్న నురో ప్రత్యేకత మంచి వరకే కూడా కావడం. అందువల్లనే వాళ్లు తారగాను, హాస్య నుంతులని సరిగ్గా సర్దుకు.

— మహ్మద్ రె

గోరి ప్రాడక్ష్మన్

అద్భుత అపరాధ పరిశోధక చిత్రం

పురస్కార
లభ్య

నిర్మాత: S. భాద్రాచారి

వినియోగదారు: K. S. R. దాస్

NIVRANGA

నాటక సిని రంగాలలో రామతీలకం

రామతీలకం ప్రస్తుతం చిత్రం—గోరింకలో నటిస్తోంది.

ప్రేమ తారితీలకం? అశ్వ విశాలాంధ్రుల ప్రశంసలందుకొని, ప్రేమ కులమర్త్యుల అంగింది. ఒకనాటిరామతీలకమూకాదు. అనాటి రామతీలకంకాదు. ఈమె యం. లామతీలకం. ఆలా అన్నా ఎవరికీ తెలియక పోవచ్చు. కానీ 'పెంకిపిల్ల' తీలకమంటే సాధారణంగా తెలుస్తుంది. అమె నిర్మలదే అంటే అల్లరి చేస్తూ తిరిగే 'పెంకిపిల్ల' అనికాదు. శ్రీ బి. వి. రామానందం దర్శన శిష్యులలోనిర్మించిన 'పెంకిపిల్ల'—చిత్రంలో కథాకాయకీ, అందుకే 'పెంకిపిల్ల' తీలకం అంటారు.

శ్రీ చిన్నయ్య, శ్రీమతి లాజేశ్వరిగారలకు నర్తనసాధనం యాతీలకం. నటనానైపుణ్యం ఈమె వాదనత్వం గానే వచ్చింది. తల్లి

లాజేశ్వరి యిప్పటికీ తెలుగునాటకరంగంలో తనసామర్థ్యాన్ని చూపుతునే వుంటుంది. నటనలో తీలకం తనతల్లి అడుగుజాడలో, నడిచి తల్లికి మీంచిన పిల్ల అయింది.

ఈమె జన్మస్థలం బ్రాహ్మణకోడూరు. ససితనంనుండి ఈమెకు నటనయందు అభిలాష చాచివచ్చింది. అనాటిరామతీలకం నుండే ఈమె లోహితాన్యునిగా, చిన్న కృష్ణుడుగా నాటకాలలో చేసేలా చేస్తూనే వుంది. ఈచేషేలకు సమానంవాళ్ళు కీరాయి యిచ్చేవాళ్ళు. ప్రేమకుటు, కొన్ని నాటక సమాజములవారు పెన్నులు, పటికలెల్లం పోల్చారు బహుమతులుగా యిచ్చేవారు. ఈమెకు చిన్నప్పటినుండి వేషాలవలన ఆర్జన

ఆరంభమైంది. ఈమె గృహ మామ రామనికి ఆరోజులోనే వాలనుంది పెద్దలు శిష్యుల వడేవారు.

అదే నాటకవాతావరణంలో పెరగడం వల్ల ఈమెకు ప్రాయంతోపాటు నాటకకళా శిక్షణ, నటనా ప్రావీణ్యం కూడావచ్చింది. ఇందునిలో పెరిగింది.

నాటకరంగంలో యీమె మొదటిసారిగా 'సక్కుబాయి' లో కథానాయకిపాత్ర భరించింది. పువ్వుపుట్టుగానే పరిమళించిందన్న అనాటి యీమె విశిష్టత వలుపుని శిల్పంలోకి ప్రాకిపోయింది.

శ్రీ వేదాంతకవిగారి, 'తెలుగుతల్లి' నాటకంలో 'భారతి' చేషంచేసిందిత పామరుల శ్రేయకూడ శభాష్ అనిపించుకుంది.

1949 లో అంధ్రనాటక కళా విషయాలకు పిలవారులో నాటకాంబోటిలు జరిపేరు. 'సరితానం' నాటకంలో కథా నాయకిగా చేసింది. అనంతపురం పరిషత్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గా మూడుసార్లు, వెంకటాచలయ్య, కాత్తూరు గోవిందరాజులు, సుబ్బారావు, డి. వి. సుబ్బారావు, ప్రియవరదానందరావు, బంధు వనక లింగేశ్వరరావుగార్లున్నారు. ఉత్తమ నటిగా తీలకంను వివిధి చేశారు.

ఈమె ప్రత్యేక సాటవం మరింత విస్తృత మయింది. అంధ్రదేశంలో వరుసోట్ల మరెక్కోనీ నాటకాల్లో ఈమె నటనాశక్తిని చూపించే అవకాశం కలిగింది.

ఆమెలాపురంలో శ్రీపీనిసెట్టి శ్రీరామ మూర్తి వ్రాసిన 'కులంలేపిల్ల' నాటకం ప్రదర్శన జరిగింది. ఆనాటక ప్రదర్శనలో యీమె నటనను ప్రముఖ తెలుగు నలక చిత్రహాస్య నటుడు కీ. శే. జోగారావుమూకాచు. ఈమె నటనకంటే గానసామర్థ్యం అతరించి విక్రమంగా అకర్షించింది. జోగారావు శ్రీ బి. వి. రామానందంగారికి నేపథ్య గాయనిగా పరిచయం చేశారు. కానీ శ్రీ రామానందంగారు ఈమెముఖకవళికలూ వాటిలోగల భాషప్రకటనాశక్తిని చూచి, తనతీయబోయే 'పెంకిపిల్ల' చిత్రానికి కథానాయకిగా ఎన్నుకున్నారు. ప్రధమ సాధనంలోనే ఈమె చిత్రరంగంలో కథా నాయకిస్థానం అలంకరించుకుంది. కానీ కాలగమనంలో యీమె చిత్రరంగానికిదూర మైంది. అయినా యీమెలో ఉత్సాహం

నటి రామతిలకం

ఆగస్టు లుడే పరిశ్రమలో సెలవేయాలనే ఆశాంక్షతో 1956 ఎం.లో అనువాద చిత్రాలలో సూటూడలు ప్రారంభించింది. ఎన్నికల తరువాత ఈమె తన గొంతు నేరు విచ్చి అయాపాతలకు న్యాయం చెకూర్చింది.

క్రమేణా దరణవారి 'చక్రపాణి' లోనూ, అంజలిపిచ్చిరంగవారి 'అనార్కలి' లోనూ, పాపాణివారి 'బండరాముడు' మొదలైన చిత్రాలలో—ధరించింది విన్నవేషాలైనా— ఎంతో రసపరిచరంగా, ఎక్కువగా నటించింది ఇప్పటికీ అవకాశం చరిగినప్పుడూ నాటాలలో వేషాలు వేస్తున్నది

నేటి యువదర్శకులలో ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకున్న శ్రీ ప్రత్యగ్ గల్క ఈమెలో అంతర్గతమైన మైత్రా ప్రాధమికం ఎక్కువగా, 'అత్యంత' అనుభవంలో, ఈమె దర్శకత్వ సారధ్యం వహిస్తూ నిర్మిస్తున్న 'చిలుక—గోరింకా' చిత్రంలో 'సంతాన సౌభాగ్యం' పాత నిచ్చారు సమర్థులైన వారిని వెలికి వెలుగులోకి తీరిగి చూపుతూ ఉంటే, శ్రీ ప్రత్యగ్ గల్కలో ఒక ప్రత్యేక ఆత్మ విన్ను మోతానెందు

శ్రీ మానాపురం అప్పారావు దర్శకత్వంలో ఈయారపుతున్న రామకృష్ణ పిచ్చిరంగ వారి 'తారాశాంకం', దేవిప్రసాదలయ వారి 'లక్ష్మీ నారాయణ' చిత్రాలలోనూ ఈమె చక్కని పాత్రలు ధరిస్తుంది.

తలకం తన కథావధంలో పురోగమించే అవకాశం తెలుగు చిత్రరంగం ఎలాకల్పిస్తుందో నేని చూద్దాం

—ధర్మాజీ ●

సలహా

క్రోకోయిన్ ఆనందం, బలం, శక్తిని తిరిగి యిచ్చేందుకు అవ్వదగిన మై నది. నరాల బలంకు పై పూతకు వాడే తెలం. 1 సిసా రూ 11-50 ప్యేషల్ రకం అర్బంట్, గుణంకు రూ 27/- ఎడ్యుస్సు పంపుతూ జవాబుకు కవరు పంపాలి.

డాక్టర్ రత్నం సన్స్,

Sex Specialists (Estd 1904)

ఆజంపురామార్కెట్ వద్ద, మలకపేట బిల్డింగ్, హైదరాబాద్ - 30 (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

ఫోన్ 243

శారదా (శారదా)

అభిరగములు

శారదా గోల్డ్ కెటరింగ్ సర్వీస్

బిల్డింగ్ నెంబర్ 785

No 638

తెలుసుకోదగ్గవి

ఈ పుస్తకంలో మీరు తెలుసుకోదగ్గ అనేక అద్భుత విషయాలన్నాయి. అన్ని మంచి యింగ్లీషు పత్రికలు, పుస్తకాలు ఒక సంవత్సరమునా చదివినాడో అక్కర్లే. అసలైనా అనుభవాన్ని చెప్పడాన్ని ఎక్కువ చేసి అనేక గొప్ప విషయాలపై కూర్చి ఇందులో యివ్వబడ్డాయి. పది సామాన్య ఉత్పలలో రాని అనుభవ అనుభవాలను దీనిలో కనీసం కాల ప్రసంగా దదివినంతలో ఇందరిగలరు అనుకుంటే ఈ 10 అయినప్పటికీ దీనినే ప్రచురించాలి. ఏలూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంబున అసిన తెలియించుకొనేవారికి ఏ ఏ పంబున బర్సలలో సహా కూడా 5 లోక పంపబడుచున్నది.

ఎంబీసియా

హోమోమ్యూసాపిటీ అతిథులకు మధురమందం యిస్తుంది!

ప్రవాసాంధ్ర

దేశ విదేశాల్లోని ప్రవాసాంధ్రుల పరస్పర దర్శినిగా ప్రచురించ బడుతున్న తెలుగు త్రైమాసిక పత్రిక వెల 50 పై. సాలుచందా రూ 2/-

CIVIL LINES, BETUL. M. P

మంచి ట్రాన్సిస్టర్ కావాలా?

మూర్తి & కో.,

కో. చూడండి! ఫోన్ 369

బిసెంటురోడ్డు * విజయవాడ-2

(బాంబి. వైదరవాద్)

అందరూ గ్రహిస్తే సాంకేతిక

న హామీ లో తయారైన

షార్ప్ - యుంకార్

కొంటున్నార మీరూ కానరా

మీరెన్నో రకాలు

రుచి చూసి ఉంటారు

ఇవి వాటన్నిటికన్నా

మిన్న

బాలాజీ

పత్తుళ్ళు

అసలైన ఆంధ్రుల తయారీ

తయారుచేయవారి

శ్రీ బాలాజీ ఇండస్ట్రీ

ప్రకాశం రోడ్డు, విజయవాడ-2

మ్యా థిర్డ్. సికింద్రాబాద్ - మద్రాసు

ఇండస్ట్రీయల్ ఎగ్జిజివ్స్ లో

మా 1153 & 1154 స్టాల్స్

నందర్శించండి

POLAR 51-52

పిండి 'మౌగిని' నీ గూటింగ్ సందర్భంలో నటి రాజ్ కల్లో పంభాషిస్తున్న దర్శకుడు శ్రీ లక్ష్మీ, మహ్మద్.

నీని మూ వార్తలు

హైదరాబాద్ మూవీస్ అధికారి

హైదరాబాద్ మూవీస్ వారు తాజాగా పొందిన చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. అనంత 1.15 తీసి వాటిని మూవీస్ కియోలో తాన తానో కల్పనలు కల్పించి వూరితో చిత్రం మూటింగ్ ప్రారంభించారు. ఆరోజు యీ చిత్రంతో కలవాడు కిగా కనిపించున్న తారలతో చిత్రీకరణ చేశారు. హైదరాబాద్ మూవీస్ వారు యిదివరకు ఎన్నడూ కలవాడు కలుగుతారు, వూరిలు చేసి చిత్రం మూటింగ్ ప్రారంభించలేదు. ఈ చిత్రానికి 'అధికారి' అని నామకరణం చేశారు.

ప్రారంభోత్సవానికి శ్రీ యు కు లు జగ్గయ్య, పి. యస్. రావు మొదలగు ప్రముఖులు హాజరై వారు. ఈ చిత్రంలో కథా వాయకుడు జగ్గయ్య, కోస్తా చిత్రాలలో మనకు సాల్వక పాత్రలలో కనిపించే విల్లీల యీ చిత్రంలో వరుస గయ్యూరి వేషం చేస్తుంది.

నలుగురు క్రొత్త యువతీ యువకుల్ని కూడా యీ చిత్రం ద్వారా పండి తెరుకు వరితయం చేయాలని నిర్మాత శ్రీ పి. గంగాధరరావు అన్నీస్తున్నారు.

కమల—అర్జున్, నంగీకం—కోదండ పాణి. ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం సూతన దర్శకుడు పి. పొంబివరావు వహిస్తున్నారు. నూతన్ గాతం

అల్లా అర్జున్ అధినేత శ్రీ ప్రత్యగత తన స్వంత చిత్రం 'చిలుకా—గోరింకా' నిర్మాణం చివరి దశలో ఉంది. ఈ చిత్రం తోని ఒక ముఖ్యమైన సన్నివేశంలో 'కల' ఉంది. కలలో పాట కృష్ణకుమారి, కృష్ణం రాజు, వాసుదేవ్ చిత్రీకరిస్తారు.

ఈ పాటలు శ్రీ శ్రీ వ్రాశారు. ప్రముఖ హిందీ నటి సూతన్, పి. సుశీల, జానకి, అయదేవ్ పాడగా రికార్డింగ్ చేశారు.

ఈ చిత్రానికి కావలసిన పాటలు అన్ని శ్రీ శ్రీ వ్రాశారు. పంభాషణలు—అభార్య అశేయ వ్రాశారు. సంగీతం—టి. వి. నర సతీరావు. నిర్మాత, దర్శకుడు—కె. కృష్ణ గాత్ర

హిందుకావట్టాధిషేకం

కమలావతి చిత్ర వారి 'హిందూ వట్టాధి షేకం' చిత్రానికి యూనిటలో పనిచేసి రోజులు మూటింగ్ జరుగుతుంది. ప్రింట్ లెంతో యీ చిత్రంవారి అవుతుంది.

ఈ చిత్రంలో కాంతారావు, తాంబూల సూతన వటుడు శివరామ్, నాగరాజు, భూలి సాళ, చమరాధర్, కృష్ణకుమారి, జయంతి, లీలావతి, మాంబి, విద్యావతి, సూర్యకాంతం మొదలగువారు నటిస్తున్నారు. హరనాథ్, వాణీశి గెమ్మ, అర్జున్ లుగా నటిస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి సంగీతం : సుంటిరాం. సమ కూరుస్తున్నారు. దర్శకత్వం : కె. కృష్ణ కల్లో యూనిట్.

దొ జల క్షేత్ర

కృష్ణ-జయలలితలు

కాజలక్ష్మీ వారు తాజాగా నిర్మించున్న సాంఖ్యిక చిత్రానికి రచన అర్జున్, కథా వాయకుడుగా కృష్ణ (తేనె మనసులు) నాయ కిగా జయలలితలను ఎన్నుకున్నారు. మిగతా తారాగణం ఎన్నిక జరుగుతుంది.

ఈ చిత్రానికి దర్శకత్వం—శ్రీ మల్లి భార్గవరావు వహిస్తారు. నిర్మాతలు— మందరాల నహరా, డాంబి.

భక్త వల్లభాచల మరోపాట రికార్డింగ్

పి. వి. యం. వారు తెలుగులో స్టూన్ 'భక్త వల్లభాచల' చిత్రం పూర్తిగా రంగులలో తీస్తున్నారు. ఈ చిత్రానికి కావలసిన ఒకపాటను జనవరి 22 తేదీ: శ్రీమతులు పి. సుశీల, యస్. జానకిల పాడగా పి. వి. యం. తోడే రికార్డింగ్ చేశారు. సంగీత దర్శకత్వం—యస్. రాజ్ కృష్ణరావు వహించారు.

ఈ చిత్రంలో యస్. పి. రంగారావు, అంజలిదేవి, భూతిపాళ, బేబి రోజారాజ్ మొదలగువారు నటిస్తున్నారు.

పి. వి. యం. వారే తెలుగులో సాంఖ్యిక చిత్రాన్ని కూడా నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రంలో రేలంగి, హరనాథ్, జి. వర లక్ష్మి, జయంతి, బేబి పద్మిని మొదలగు వారు నటిస్తున్నారు.

తెలుగులో తీస్తున్న చిత్రం

'బెట్టడ మాలి' అంటే కొండ పులి అని అర్థం. కన్నడంలో 'బెట్టడ మాలి' అనే చిత్రం విజయవంతమైంది. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు అమంవర్ణ శేషగిరిరావు. కన్న డంలో విజయవంతమైన 'పైల్' కథను ప్రముఖ తారాగణంతో తెలుగు, తమిళ భాషలలో శ్రీ అమంవర్ణ శేషగిరి రావు తీస్తున్నారు.

కూచిపూడి నృత్యాలు

మేల్మొహను చగరంలో మల్లన్నుడూ ఏదో విశేషం వుంటుంది. వంగర కప్పేరిలు, పుళ్ళ ప్రదర్శనలతో ఎప్పుడూ కళాకళలాడే యీ నగరంలో యిటీవలనే తెలుగువారు—అనల్ల న నీవల్ల న తెలుగువారి నృత్యం 'కూచిపూడి' ని మూలభూమిగాను.

'కాగ్గరామ్మగారోని' 'వాణీసుబ్బారో'లో కుమారి యుద్ధ క్రితము పుళ్ళ ప్రదర్శనా లిచ్చింది, కుమారి భక్తుల తొలుతునుంచి 'కూచిపూడి'లో మంచి ప్రదర్శన ఇచ్చింది ఉన్నది, లోగడ పలు ప్రదర్శనలలో రసికుల ముగ్ధులను పొందారు. అందువల్ల కమ పుల్లం ముద్రాసువారికి కొత్త కాయ.

అనల్ల న తెలుగువారి నృత్యం 'కూచిపూడి' అంటారు. కేవలం భరత నాట్య పరిపదాలయాల లతో నిండిపోయిన మదరాసులో 'కూచిపూడి' నిజంగా క్రొత్తదే. కాగ్గరామ్మగారోని శ్రీ వెంకట వివ భక్తులగారి ఆధ్వర్యం నీ పరిపదాల 'కూచిపూడి' అర్థ అకాడమీ' యాధ్వర్యంను ప్రచారంలోకి తీసుక రావటం జరుగుతున్నది.

కుమారి భక్తుల నృత్య ప్రదర్శనకు సెప్టెంబర్ అధికారి శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆధ్వర్యం వహించారు. ప్రముఖ వివిధా నలులు శ్రీ కె. బుద్ధయ్య ప్రసంగించారు. భవ్యుత్తర శ్రీమతి భానుమతిరామకృష్ణ ప్రధానం చేశారు. కూచిపూడి నృత్యం యొక్క

చంద్రవతి

విశ్వ తమ గురించి, దీని ప్రారంభం గురించి ప్రధా అధిభూట ముగ్గురు ప్రసంగించారు.

కుమారి భక్తుల అవాలీ కార్యక్రమంలో పలువురు రిన్నెలు, కళాకారుల సమక్షంలో 'కూచిపూడి' పుట్టినదని వివిధ రీతులను ప్రకటనలయంగా ప్రదర్శించారు. కుమారి భక్తుల ప్రదర్శనలను, వారి సోదర కుమారి ముగ్ధకుమారి ప్రదర్శనలను, వారి సోదర కుమారి ముగ్ధకుమారి

యంతాన్ని చూ

గానం విందుచూపు చేకూర్చింది.

నర్తకి భక్తుల, అమె క్రిందమునా శరీర వక్రీయ జం గాల్ మొదలయిన రాష్ట్రాలలో ప్రదర్శనలు వివిధతల వెలుతున్న భవ్యుత్తర లూ కార్యక్రమాలను పోషిమహాశ్రీలో ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులో విరామ సమయాలో జేబీ సురేష్, జేబీ విజయలక్ష్మి భావన గేహాలను పుట్టాలగా ప్రదర్శించారు. వీరిరువురు శ్రీ శ్రీ వా శిష్యులందరూ

అలేవారలలో జరిగిన మరో సాంస్కృతిక కార్య క్రమంలో కుమారి భక్తుల, వక్రీయ పుట్టాలలను ప్రదర్శించింది. చంద్రవతి కూడా కూచిపూడి నృత్య లను ప్రదర్శించింది. లోగడనే ఒక తెలుగు విత్తంలో నటన జరిచయం అయిన రంగులక పోషణ వక్రీయలలో చూపిన పేర్లు ప్రేక్షకులను ముగ్ధులను చేసింది. నర్తకి కావలసిన శరీర లావణ్యం చంద్రవతిలో ప్రభుత్వంగా కనిపిస్తోంది. అందువల్లనే యీ పుట్టల కూడా బాగా రక్తి కట్టింది. కూచిపూడి అర్థ అకాడమీవారు యీ ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేశారు.

మొత్తంమీద శ్రీ వెంకట వివ భక్తుల ఆధ్వర్యం కూచిపూడి అర్థ అకాడమీలో రక్తి పొందిన యిద్దరు నర్తకిమణులు ముద్రాసువారు ప్రసంగించు బాగా సాందర్యం. అందుకు కారణం పుట్ట రీతులపై వారిమీద అధిపత్యమే!

(సీత విలేజ్)

అత్తగారి కథలు

[అత్తగారి కథలు : పాపాత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకొన్న కథల సంపుటి. రచన : భానుమతి రామకృష్ణ. ప్రచురణ : యం. కేవలం అండ్ కంపెనీ, మద్రాసు, సురీసెట్టణము, పిండిరాబాదు వెలు రూ. 2-50.]

తెలుగు సీమారంగంలో ప్రముఖనటిగాను, మకుర గాయనిగాను ప్రత్యేక స్థానాన్ని సంపాదించుకొన్న శ్రీమతి భానుమతిరామకృష్ణ తెలుగు పాఠకులకు 'అత్తగారి కథలు' రచయితగా కూడా పరిచితులే.

సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకొన్న యీ కథల సంపుటి రెండవ ముద్రణ కూడా మొన్ననే సంకాంతికి వెలువడింది. శ్రీయుతులు పి. సి. రాజ మన్నార్, కోడవటిగంటి కుటుంబరావుగార్లు, వీరవ, పరిచయాలతో వెలువడిన యీ పుస్తకానికి శ్రీ బాపు బొమ్మలు ప్రత్యేకమైన ఆకర్షణ.

కథలను గురించి కొత్తగా చెప్పనలసిన పనిలేదు. ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రికలో యిది లోగడనే ప్రచు రితమయ్యాయి. జనాదా ప్రకటనలందుకొన్నాయి. అత్తగారిపాత్ర, తెలుగువారి యింట బాగా ప్రసిద్ధి కెక్కినదే. అలాంటి అత్తగార్లు మరో కోణంనుంచి ప్రతిభావంశంగా పోలింబారీ భజయ్యుతి.

యం. కేవలం అండ్ కో వారు ప్రచురించిన యీ పుస్తకం అందంగా ఉంది. గెట్ కొత్తగాను, రచయిగాను ఉంది.

'పచ్చిశ్రీ' విరుదు అందుకొన్న శ్రీమతి భానుమతిరామకృష్ణ

మహాభక్త శ్రీ గోస్వామి తులసీదాస్ జీవిత చరిత్ర:

కృతీకర్త: సాహిత్యమధాకర్ డా. బుడ్డిగ శివారాయణమూర్తి. ప్రచురణ కర్తలు: శ్రీ శివరామకృష్ణ బుక్ షాప్, విద్యావిషయక పరిశోధకులు, మెయిన్ రోడ్, భీమవరం. గో. జిల్లా. "నేతలు : 255, వెలు : 3-75 లు.

భారతదేశము ముఖ్యం టూప్. మహాభక్తులు స్థాపించిన అర్చనము. నారదాదు, కవీంద్రులు, విశ్వనాథులు, రామదాసు శిష్యాులు దాసులు జన్మించి గలన మొనరించిన పురాణ దేశము. ఈ దేశవాసులలో స్త్రీలకు నరనరమున వీర్వించిపోయినది. భగవద్భక్తి స్ఫుర్తలతో భాగవత పురాణము జరుగుట కూడ సాధ్యమైన విషయము. ఈ కారణముచే భారతీయుల గాఢస్థాపనయందు మహాభక్తుల చరిత్రములు శాస్త్రములుగా, జ్ఞానములుగా, జీవిత చరిత్రములుగా నిలవబడుచున్నవి. విశాఖపట్నంలో ఆ భాగవత శాస్త్రములు కల్పితములు కూడ అయినవో, రాజాని రాసిన కథలు జురంత ప్రాచుర్యము పొందును. అందు భాషయందు తులసీదాసు రామాయణమున పల్ల ప్రాచుర్యము, అక్షావ్యక్తకు గల ప్రాచుర్యము, ఆ భాషయందు మరల యితర కావ్యములును, కావ్యకర్తలను లేవు. తులసీదాసు భక్తులలో మహాభక్తులు. తులసీదాసునివలన 'రామచరిత మామక' విభావ్యాలులు అలవగినవి.

రామచరిత మామకమునకీ వలన 'పెళ్ళు' అను గాథలు తెలుగున పుట్టింది. వాల్మీకి రామాయణ బుగకు, పరియులు అనువాదము తెలుగున లేని కాలమున, తులసీదాసు పరిచితమును రామాయణ మానవము గలనరి శ్రీకృష్ణకావ్యము గొంకలేక, తెలుగువాట తులసీదామాయణమునకు విశేషమును ప్రాచుర్యము, సమాలిఖము అందించినది. రామాయణమునకు రెండే తులసీదాసులకు గూడ తెలుగు పూర్వమునకేము కొన్ని కావ్యములు పూర్వము అభివృద్ధి. ఆ మహాభక్తుని జీవిత చరిత్రలో ప్రతిభానుగలనరి ముఖ్యములు అంధా పరిచితములైనవి.

డా. బుడ్డిగ శివారాయణమూర్తిగారు 1969 సంవత్సరములో శిర్డీ భక్తులు చేయును, ఉత్తర రాంధూర్ వసునందు, కాకతీయముగ 'శిర్డీ విశాఖ' యను గ్రంథమును జాచుట అభివృద్ధి.

ఆ తరువాతి వారు ప్రాచుర్యము మహాభక్తులు గొనగాలను, ఆ పుస్తకమునందు ప్రకాశము చేయించిన శ్రీ గోస్వామి తులసీదాసు పంక్తిని జీవితమును పదివి, భాగ్యముగారు, అట్టి "మహాభక్తుని జీవితచరిత్ర" కామూర్తి గ్రంథము రచించిన భక్త్యులవలనని కలంబు, యా విమలమహిమల యాయన చరిత్రలు సంబంధించిన విషయములను వివరించుటలకు ప్రవృత్తపండితులను, పెద్దలను తలపెట్టెను, ద్వైతయందు ప్రాచుర్యము కాకే కల్పము సో

కాని, యావగము నలుమూలల దిరిగి, శ్రీ తులసీదాసు పర్యవసించిన ప్రదేశములను, వివరించిన యావగము, విశ్వించిన మహాభక్తులవలనము, యితర గ్రంథములు రచించిన తావులను మరల పుస్తక వికేతము, సాధులను, సన్యాసులను, వర్ణములు మొదలుగాగల వారలనుండి విషయ సేకరణంబు గలించును." వలన 1960 మార్చి నాటికి వీధిలో గ్రంథరూపమున ప్రాచుర్యము వలన, ఈ గ్రంథము డి. డి. శ్రీ కామూర్తి నరసింహ మూర్తిగారికి అంకితమాయగడినది.

డా. వాదాయణమూర్తిగారికి రచనలు చేయవలయునన్న ఉత్సాహము మెదుగు ముప్పలుల మున్నది. రచనలు చేయుట కలిగినాకామ అను విషయము వారు తెలిసినవలయును. జీవితచరిత్రలు

ప్రాచుర్యము కలిగిందే భక్తులు వీ గాథల గూర్చి ప్రాయశఃకల్పమునందే ఆ పుస్తకలో ముఖ్యముగా కలిగియును లేనియెడల ఆ జీవితచరిత్ర రచనలు అవచ్చు విధముగా అభివృద్ధి కల్పించుట నిందితమునుగా భావించవచ్చును. పుస్తక పరిచయమేర్పడుటచే, రమణ లేవనలు, కవీంద్రులు ఆ పుస్తక ప్రాచుర్యములు తెలిసిన పుస్తకాలతోగాని, అభ్యుత్థిని గూర్చి వాస్తవిక పరిచయలభావముగ ప్రాయశఃకల్పమునందే గాని పుస్తక నంగంధము రచనలతోపాటుగా ఉండును. తులసీదాసులో భక్తులు గారికి పుస్తకము పరిచయ మేర్పడుట కలవాడు లేడు. కవీంద్రులు భాగవదామక జావిన పుస్తకాలతో మునుము శ్రీ బుడ్డిగ వారికి పట్టి సంబంధమును పుట్టిన వలన వడయ, అందువలన వాదాయణమూర్తిగారు ఎంతగా యత్నించినను, సామయికముగ గ్రంథమును ముప్పించి తెలియవారు. ముఖ్యముగా అతని దృష్టాంతము మండి రచనలతో కేవలము భాష ప్రాచుర్యముతో అభ్యుత్థి మాంత్రికము పట్టించివారుగాని, మహాభక్తు

పుస్తకా - శిర్డీ : ప్రభాకర్ ముద్రాక్ష

నీగ జులినానుని చిత్రించలేకపోయినారు. 'తులసి దాసు (ప్రార్థనపై హనుమంతుడు కోట్లకొంది వానరముల రావించి ఢిల్లీ పాదుషాకు బుద్ధి చెప్పును! ముఖ్యమైన బ్రాహ్మణ బాలకునకు హనుమంతుని ద్వారా ప్రాణదానము చేయించును!! భగవన్నామ సంకీర్తన ప్రభావమునకై నందీశ్వరుని రావించి వానినే అన్నమును దివిపించును!!!' దాక్షుగారి దృష్టిలో మహాపురుషులీ అద్భుతముల నన్నింటినీ జానించిననే మహాపురుషులగుదురని గాబోలు! భగవాన్ రమణమహర్షి ఏమి అద్భుతములను జాపించెను? యోగిపుంగవులగు కంచివాసుకోటి పీఠాధిపతులు ఎన్నెన్ని అద్భుతములను జాపించినారు? అద్భుతములను చేయుట, భగవత్ సాక్షాత్కారమును పొందిన మహానుభావునకు ఒక క్షుద్ర ప్రక్రియ. శ్రీ నారాయణమూర్తిగారు నిట్లు నిలుపుగ ఆ ప్రాంతియందు పడిపోయి, జీవితచరిత్ర చిత్రణమును ఒక గారజి పుస్తకము చేసినారు. విషయ ప్రాధాన్యముగ ఈ పుస్తకమును విషయమంతయు నిటల కాకమ్మ, పీల్చికమ్మ కథలమయము పోయినది. శ్రీ లి మాచినను, ఈ గ్రంథము, నడునెనిమిది, పంతొమ్మిదియవ శతాబ్దాల యందు వెలువడవలసినదిగా నున్నదిగాని, ఇరువదియవ శతాబ్దపు రచనగా తోచుటలేదు. ఉదాహరణమునకు ఈ క్రింది వాక్యములు చాలును.

"అందెలచప్పుడు శాంతింపగ నొడ్డాణ్ణపు ధ్వనుల చెలరేగను. భర్త రతితే సరిసిపోగా గాంతయే పురుషుడై పురుషాయితము నావరించుచున్నది. వివరతమగు రతము నవివరతముగను, నవివరతములగు రతియు వివరతముగను నగుచున్నది. ఏలన? లోకమున లతయే వృక్షము ఎదిరోహించును గాని, తరువు లు నారోహింపదు. కాని యీ రతమునందు లతపై వృక్షమును, వృక్షముపై లతయు నెక్కుచుండును..." "చలించుచుండు కుంభంబులు గలిగినట్టి యు, జడరన ముంగురులు గలదియు, జెమటలో గొడిన ముఖము కలదియు, స్వీకరింపబడిన చిరునవ్వులు గలదియు నగు నీ యుపధియొక్క పురుషాయితము అన కద్రుష్ట పాశమున అధించినదని రానుబోలుడు పంతొమ్మిది చుండెను..." "కాంతి, కళాత్రమును దృఢించి నవ్య సింహాసనం, అగరము రాగమును విడచెను, చిరకములు ముక్తిని బొందెను. ఈ యవస్థ యందుండగా మర తాంతమున ద్రాకోశ్వరుడు తన వలయ నియక దాచు శీసగా వాపె యంతయో కష్టమున నీలిని తన వస్త్రమును దనకిమ్మని యాచించుచు గోనముతో బ్రియిని చూచుచుండగా నామె యవస్థ నుగించిన" మనము జాలివడవలసినదే తప్ప ఆ భర్త కేమయు జాలిలేదు. రామజోలుగ్గులు వివాహమైన పిదప ఆతని శృంగారశిష్యులు దాదాపు అరువది పుటలవరకు వర్ణించబడినవి. ఈ భాగము గ్రంథమున లేకపోయినను గ్రంథమునకు కలుగు విషయమిట్లు. 'కామిగానివాడు మోక్షకామిగాడు' అను దానిని బోధించుటకు ఇది మార్గముగాదు. దీవాళ్ళ వేంకటాచ ధానిగారు, 'పీఠిక'లో ఈ జీవిత చరిత్రమున గ్రంథ కర్త ప్రసక్తానును ప్రసక్తముగా పెక్కు వర్ణనలు కావించియున్నారు. వానిలో విరహ విలాపక్రీడాదులు ముఖ్యములైనవి. ఈ వర్ణనలన్నియు ప్రబంధ వర్ణనలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నవి. వారు వాడిన భాష సరళమై, సరసమై యున్నది. కాని యెడనెడ కొన్ని

మనస్తత్వము

వ్యాకరణస్ఫూర్తిత్యములు, వైరినమానములు వార్ధి నవి." అని వ్రాసినారు.

W. G. B. కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ గారు, "I dont claim a scholarship in Telugu, at least so much of it, as can entitle me to write with Authority a review" అంటూనే, "The descriptions are verbose and reminiscent of old literature" అని, "It has been a real service that the author has done to the telugu literature by writing this biography" అన్నారు. అంతమాట అనే సాహసము నెను చేయలేము. జీవిత చరిత్రలు వ్రాయబడవలసిన వద్దతిలో మాత్రము ఈ పుస్తకము వ్రాయబడలేదు.

—శ్రీరామచంద్రమూర్తి

మనస్తత్వ శాస్త్రము

రచయిత : శ్రీ డి. శ్రీధరబాబు, ఎమ్. ఏ. క్రాసు సైన్స్, 124 పుటలు. వెల : రెండు రూపాయలు. ప్రకాశకులు—దేవీబుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, శరత్ విద్వింగు, హైదరాబాద్—2.

తక్కిన శాస్త్రాలను గురించిన పుస్తకాలు మన భాషలో ఎక్కువవఱకులే ఉన్నాయి — మనస్తత్వ శాస్త్రాన్ని—అనగా—పైకాలజీనిగురించినవిమాత్రం అల్పంగానే ఉన్నవి. ఉన్నవికూడా మంభంగా అవగాహనకావడం కష్టం. ఇది చాలా దురదృష్టవశాత్తూ. విద్యార్థులయిన రచయిత ఇట్టి శాస్త్రాన్ని అందరికీ అర్థమయే రీతిని సాధికగా, క్రమ పద్ధతిలో సంతరించారు. మనస్తత్వం శాస్త్ర అవశ్యకత, దాని చరిత్ర గానం, అనుమతిక లక్షణాలు, అనుభవాలు—అలోచనలు, శ్రద్ధావాన్ లభిస్తే పోయి, ఉద్వేగాల ప్రభావం, జ్ఞాపకశక్తి, మానసిక నైసర్గికాలు, అద్యయనం—అంటూ, వ్యక్తిత్వ రూపకల్పన—అనే శీర్షికల్లో ఆయా విషయాలు చక్కగా వివరించ బడ్డాయి. మనస్తత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి అనుకూలంగా శరీరశాస్త్రం, పీఠోత్పత్తి, మున్నగు విషయాలు కూడా సంధర్భించి చింతగా వివరించ బడినవి. విషయ నిరూపణలో అవసరమైన చోట చక్కని ఉదాహరణలు ఈయబడినవి. మిలఖమైన వర్ణనలలో పైకాలజీలోని ప్రధానాంశాలను తెలుసుకోవడానికి యీ పుస్తకం ఎంతో ఉపకరిస్తుంది. శ్రమపడి, విషయాల నన్నింటినీ సరిచించి గ్రంథరూపంలో యిట్లైన రచయితగ్రాహి ప్రశంసించదగినది.

—అంగీరస

అనందో బ్రహ్మ

శ్రీ కొడాలి గోపాలరావు రచించిన 'అనందో బ్రహ్మ' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరినది. 84 పేజీలు : వెల : రెండు రూపాయలు. ప్రతులకు : ఆంధ్ర రత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

శిధిల హృదయాలు

శ్రీ గిరికిపాటి రచించిన 'శిధిల హృద

యాలు' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. 143 పేజీలు. వెల : రెండు రూపాయలు. కావీలకు : ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

వరకట్నాలు

శ్రీ పెండెం వీరయ్య (శ్రీరామశ్రీ) రచించిన 'వరకట్నాలు' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. 102 పేజీలు. వెల : రెండు రూపాయలు. ప్రతులకు : ఆంధ్ర రత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

తానొకటి తలిస్తే

శ్రీ కొడాలి గోపాలరావు రచించిన 'తానొకటి తలిస్తే' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. 80 పేజీలు. వెల : రెండు రూపాయలు. కావీలకు : ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

పనివాడు అను హోటల్ వర్క్

ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలి వారు ప్రచురించిన 'పనివాడు అను హోటల్ వర్క్' నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. రచన : నాగశ్రీ, దరిశి వీరరాఘవస్వామి. 71 పేజీలు. వెల : రూపాయిన్నర. ప్రతులకు : ప్రచురణకర్తలకు వ్రాయాలి.

జాగృతి

శ్రీ కొడాలి గోపాలరావు రచించిన 'జాగృతి' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. 88 పేజీలు. వెల : రెండు రూపాయలు. ప్రతులకు : ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

ఇంట రంభలుండ....

శ్రీ కొడాలి గోపాలరావు రచించిన 'ఇంట రంభలుండ' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరినది. 88 పేజీలు. వెల : రెండు రూపాయలు. ప్రతులకు : ఆంధ్రరత్న బుక్ డిపో, తెనాలికి వ్రాయాలి.

జై జవాన్

శ్రీ కె. బి. అర్జునరావు రచించిన 'జై జవాన్'—పాక్, చైనా కుతంత్రాలను ఇతివృత్తంగా వ్రాసిన జాతీయ నాటకం మా కార్యాలయం చేరింది. 112 పేజీలు. వెల : రెండున్నర రూపాయలు. ప్రతులకు : శ్రీ వేంకటేశ్వర పబ్లికేషన్స్, విజయవాడ—1 కి వ్రాయాలి.

కనువిప్పు

శ్రీ ఆర్. కె. మోహన్ రచించిన 'కనువిప్పు' సాంఘిక నాటకం మా కార్యాలయం చేరినది. 76 పేజీలు. వెల : రూపాయిన్నర. ప్రతులకు : శ్రీముఖ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్, మచిలీపట్నం.

అమె హృదయం సరియైన
పురుషునియందు అగ్గమై
యున్నది. అమె సౌమ్య
సరియైన బ్యాంకుయందు
పదిలమై పున్నది!

మీకు మారెడు ప్రేమ బ్యాంక్ అకౌంట్ యాకో
ఒక సేవింగ్స్ బ్యాంకును పెరికానుకగా
ఇవ్వండి. ఇప్పుడామె జీవితమందు కొత్త అవకాశం
గలిగియున్నది. అమె మరల అమె భర్త తన
యూదా దిగువ వట్టిని మోచినపుడు అదానీయులలో
కొత్త అవకాశం విగలిగి యుండును!

కొత్త వడ్డీ రేట్లు:
సేవింగ్స్ బ్యాంక్ ఎక్కవైట్లు ౧౦%
ఏన్యుయిటీ డిపోజిట్

సేవింగ్స్ బ్యాంక్ ఎక్స్-చేంజ్ ౫%
సేవింగ్స్ బ్యాంక్ డిపోజిట్ ౫%
ఏక్సెస్ డిపోజిట్లు:

91 రోజులు అంతకు మించి
కాని 6 మాసముల కంటే తక్కువ కాలం 5%
12 మాసములు అంతకు మించి
కాని 24 మాసముల కంటే తక్కువ కాలం 6%
60 మాసములు 7%
వడ్డీ రేట్లు పూర్తి వివరముల కోసం వ్రాయండి:

స్టేట్ బ్యాంక్
సేవ నిమిత్తం

- LPE Aiyara, S. 97 TL

అందమైన ముఖవర్చస్సునకు
ఎక్కువకాలం నిలిచే పరిమళమునకు

టాల్కమ్ పౌడరు